

Lubuskie

Wojewódzki Urząd Pracy
w Zielonej Górze

RYNEK PRACY
WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO
W 2013 ROKU

Zielona Góra 5 kwiecień 2014

Wojewódzki Urząd Pracy
Obserwatorium Rynku Pracy

Rynek pracy
województwa lubuskiego
w 2013 roku

Zielona Góra, kwiecień 2014

Redakcja:

Obserwatorium Rynku Pracy

Wydawca:**Wojewódzki Urząd Pracy**

Ul. Wyspiańskiego 15

65-036 Zielona Góra

www.wup.zgora.pl

e-mail: wup@wup.zgora.pl

Nakład:

300 egzemplarzy

Druk:

o o o o

ISBN:

SPIS TRECI

WST P	1
ROZDZIAŁ 1	
CHARAKTERYSTYKA RYNKU PRACY WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO	3
1.1. Ludno	3
1.2. Edukacja.....	4
1.3. Gospodarka.....	5
1.4. Aktywno zawodowa ludno ci	8
ROZDZIAŁ 2	
STAN BEZROBOCIA REJESTROWANEGO	9
2.1. Zmiany w poziomie bezrobocia	9
2.2. Zró nicowanie terytorialne liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia według powiatów .	11
2.3. Zró nicowanie terytorialne liczby bezrobotnych według gmin	13
2.4. Bezrobocie w województwie lubuskim na tle kraju i innych województw.....	15
ROZDZIAŁ 3	
WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH	17
3.1. Bezrobotne kobiety	17
3.2. Bezrobotni zamieszkali na wsi i w mie cie	21
3.3. Bezrobotni zasięko biorcy	25
3.4. Cudzoziemcy	26
ROZDZIAŁ 4	
STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŪG WIEKU, WYKSZTAŪCENIA, STA U PRACY ORAZ CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY	27
4.1. Bezrobotni według wieku	27
4.2. Bezrobotni według sta u pracy.....	27
4.3. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy	28
ROZDZIAŁ 5	
BEZROBOTNI WEDŪG WYKSZTAŪCENIA I KWALIFIKACJI	29
5.1. Bezrobotni według poziomu wyksztaŪcenia.....	29
5.2. Bezrobotni bez wyksztaŪcenia redniego	30
5.3. Bezrobotni w okresie do 12 miesi cy od dnia uko czenia nauki	30
5.4. Bezrobotni według grup zawodowych i specjalno ci.....	32
5.5. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych.....	37
5.6. Bezrobotni bez do wiadczenia zawodowego	38
ROZDZIAŁ 6	
ZGŪSZENIA I ZWOLNIENIA Z PRACY ORAZ BEZROBOTNI WEDŪG RODZAJU DZIAŪALNO CI OSTATNIEGO MIEJSCA PRACY	39
6.1. ZgŪszenia zwolnie z przyczyn nie dotycz cych pracownika	39
6.2. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotycz cych zakŪadu pracy	40
6.3. Fundusz Gwarantowanych wiadzcze Pracowniczych.....	41
6.4. Bezrobotni według rodzaju dziaŪalno ci ostatniego miejsca pracy	42

ROZDZIAŁ 7	
KATEGORIE BEZROBOTNYCH B D C YCH W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY	45
7.1. Długotrwale bezrobotni	47
7.2. Bezrobotni do 25 i powy ej 50 roku ycia	48
7.3. Bezrobotni niepełnosprawni	50
7.4. Bezrobotni samotnie wychowuj cy co najmniej jedno dziecko do 18 roku ycia	51
7.5. Pozostaje kategorie bezrobotnych b d c ych w szczególnej sytuacji na rynku pracy	52
ROZDZIAŁ 8	
AKTYWNE DZIAŁANIA URZ DÓW PRACY W OBSZARZE PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU	55
8.1. Po rednictwo pracy (w tym EURES)	55
8.2. Poradnictwo zawodowe i pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy	62
8.3. Szkolenia bezrobotnych i poszukuj cych pracy	66
8.4. Sta e	67
8.5. Zatrudnienie subsydiowane	69
8.6. Prace spo jecznie u yteczne	76
8.7. Pozostaje formy	78
ROZDZIAŁ 9	
WYDATKI FUNDUSZU PRACY	80
PODSUMOWANIE	85
ANEKS STATYSTYCZNY	89

Przedruk w ca j o ci lub w cz o ci oraz wykorzystanie
danych statystycznych w druku dozwolone
wy j cznie z podaniem r o d Ź a

WST P

Analiza sytuacji na rynku pracy województwa lubuskiego w 2013 roku jest kolejnym rocznym opracowaniem przygotowanym przez Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze.

Celem niniejszego opracowania jest zaprezentowanie stanu i struktury bezrobocia oraz charakterystycznych tendencji i zjawisk związanych z naszym regionem w 2013 r., stanowiących podstawę do określenia dalszych działań na rzecz łagodzenia jego skutków przez urzędy pracy, samorządy i partnerów działających na rynku pracy.

Opracowanie składa się z części opisowej oraz tabelarycznej.

W części opisowej przedstawiono krótkie charakterystyki województwa lubuskiego, jak również omówiono zjawisko bezrobocia, jego rozmiary, strukturę i zmiany poziomu oraz zaprezentowano działania podejmowane przez urzędy pracy w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej bezrobotnych.

Część tabelaryczna jest uzupełnieniem części opisowej i składa się z aneksu statystycznego, prezentującego dane statystyczne m.in. według powiatów województwa lubuskiego.

Przy sporządzaniu opracowania opierano się przede wszystkim na danych zawartych w obowiązkowej sprawozdawczości o rynku pracy, której podstawą prawną jest ustawa o statystyce publicznej z dnia 29 czerwca 1995 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2012 roku, poz. 591 z późn. zm.).

Korzystano ponadto z informacji i opracowań Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie, Urzędu Statystycznego w Zielonej Górze oraz Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Do obliczenia miar i wskaźników potrzebnych do przeprowadzenia niniejszej analizy wykorzystano literaturę z zakresu metod statystycznych.

ROZDZIAŁ 1

CHARAKTERYSTYKA RYNKU PRACY WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

1.1. Ludno

Wyniki spisu ludności z 2011 r. wykazują, że w województwie lubuskim mieszkało 1.022,8 tys. osób¹, stanowi to 2,7% ogółu ludności kraju. Wśród nich odnotowano 524,7 tys. kobiet, które stanowią 51,3% ogółu ludności województwa, oraz 498,2 tys. mężczyzn (48,7%). Na terenach wiejskich mieszkało 373,5 tys. osób (36,5% ogółu). Wśród nich odnotowano 186,4 tys. kobiet. W miastach mieszkało 649,3 tys. osób (63,5%). Wśród nich było 338,3 tys. kobiet. Pod względem liczby ludności, mniejszym województwem było opolskie, które zamieszkiwało 1.016,2 tys. osób.

W województwie lubuskim w wieku przedprodukcyjnym (od 0 do 17 lat) było 194,7 tys. osób, tj. 19,0% ogółu ludności (średnia dla Polski to 18,7%). W wieku produkcyjnym (od 18 do 59/64 lat) było 671,6 tys. osób, tj. 65,7% ogółu ludności (średnia dla Polski to 64,4%). W wieku poprodukcyjnym (60/65 i więcej lat) było 156,5 tys. osób, tj. 15,3% ogółu ludności (średnia dla Polski to 16,9%). W miastach województwa lubuskiego ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowiła 17,8%, w wieku produkcyjnym - 65,9%, w wieku poprodukcyjnym - 16,3% ogółu. Na wsi ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowiła 21,2%, w wieku produkcyjnym - 65,3%, w wieku poprodukcyjnym - 13,5% ogółu.

Liczby i udziały ludności województwa lubuskiego, wg przedziałów wiekowych, obrazuje poniższa tabela:

Wiek	Liczba ludności	Udział
0 - 17 lat	194.734	19,0%
18 - 24 lat	101.901	10,0%
25 - 34 lat	175.327	17,1%
35 - 44 lat	134.883	13,2%
45 - 54 lat	146.182	14,3%
55 - 59 lat	81.497	8,0%
60 - 64 lat	67.248	6,6%
powyżej 65 lat	121.071	11,8%
ogółem	1.022.843	100,0%

¹ Źródło: Ludność w województwie lubuskim. Stan i struktura demograficzno-społeczna. NSP 2011+. Urząd Statystyczny w Zielonej Górze. Październik 2013 r.

Mieszka cy województwa lubuskiego w wieku 15 lat i wi cej (865,4 tys. osób) legitymowali si wykształceniem:

- wyszym . 14,8%,
- rednim i policealnym . 32,3%,
- zasadniczym zawodowym . 24,4%,
- gimnazjalnym i poni ej . 21,4%,
- pozostałe i nieustalone . 7,1%.

Udział mieszkaców miast i wsi, wg poziomów wykształcenia, przedstawia poni sza tabela:

Poziom wykształcenia	Miasto	Wie
wy sze	17,8%	9,4%
rednie i policealne	35,8%	26,3%
zasadnicze zawodowe	21,8%	29,0%
gimnazjalne i poni ej	17,6%	28,1%
pozostałe i nieustalone	7,0%	7,2%

1.2. Edukacja

W województwie lubuskim w roku szkolnym 2012/2013 system kształcenia funkcjonował w oparciu o²:

- szkoły podstawowe - 334, do których ucz szczało 56.491 uczniów,
- gimnazja - 186, do których ucz szczało 31.951 uczniów,
- zasadnicze szkoły zawodowe - 63, do których ucz szczało 5.641 uczniów,
- licea profilowane - 8, do których ucz szczało 189 uczniów,
- licea ogólnokształcące - 123, do których ucz szczało 12.969 uczniów,
- technika - 74, do których ucz szczało 15.336 uczniów,
- szkoły policealne . 61, do których ucz szczało 7.393 uczniów.

W roku akademickim 2012/2013 na terenie województwa funkcjonowało 8 szkół wyższych³, oraz 5 zamiejscowych o rodków dydaktycznych i punktów konsultacyjnych, w których studiowało 19.409 osób, w tym 11.265 kobiet (58,0% ogółu). W i kszce studentów uczę się w trybie stacjonarnym (dziennym) . 12.438 osób (64,1%).

Najwi kszym o rodkiem akademickim w województwie jest Zielona Góra, gdzie na Uniwersytecie Zielonogórskim studiowało 14.297 osób. O rodki akademickie istnieją w Gorzowie Wielkopolskim (Pa stwowa Wy sza Szkoła Zawodowa i Wy sza Szkoła Biznesu),

² ródyj: O wiata i wychowanie w roku szkolnym 2012/2013. GUS, Warszawa 2013 r.

³ ródyj: Szkoły wyższe i ich finanse w 2012 r. GUS, Warszawa 2013 r.

Sulechowie (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa), Kostrzynie nad Odrą (Wyższa Szkoła Zawodowa) oraz w miastach (Wyższa Szkoła Humanistyczna). W publicznych wyższych szkołach zawodowych naszego województwa studiowało 3.855 osób, w wyższych szkołach niepublicznych - 1.257 osób.

W województwie lubuskim, w roku szkolnym 2012/2013, największą liczbę uczniów koło edukacji (absolwentów) odnotowano w gimnazjach - 10.376 osób oraz w szkołach podstawowych - 9.654 osoby. Na poziomie ponadgimnazjalnym, największą grupę absolwentów stanowili uczniowie liceów ogólnokształcących - 4.450 osób. Drugą pod względem liczby grup absolwentów byli uczniowie techników - 3.538 osób. Znaczną ilość absolwentów odnotowano wśród uczniów koło zasadnicze szkoły zawodowe - 2.089 osób. Wydział ukończenia szkoły policealnej otrzymało 1.998 osób. Najmniejszą grupę absolwentów odnotowano wśród tych, którzy ukończyli licea profilowane - 181 osób.

W województwie lubuskim, w roku akademickim 2012/2013, szkoły wyższe ukończyły 6.054 osoby, wśród których przeważały kobiety - 4.039 osób (66,7% ogółu absolwentów). Wśród absolwentów - 3.236 osób (53,5%) studiowały w systemie stacjonarnym. Studia pierwszego stopnia ukończyło 4.190 osób, w tym z tytułem licencjata - 3.542 osoby, a z tytułem inżyniera - 648 osób. Studia magisterskie jednolite ukończyło 57 osób, studia drugiego stopnia - 1.807 osób.

1.3. Gospodarka

Lubuskie należy do regionów średnio uprzemysłowionych. Charakterystycznym cechem gospodarki województwa jest obecność zakładów przemysłowych różnej wielkości, wśród których dominują podmioty małe i średnie. W produkcji przemysłowej duże znaczenie mają: produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep; produkcja wyrobów z drewna, korka, skóry i wikliny; produkcja artykułów spożywczych. Znaczącą jest też pozycja przedsiębiorstw produkujących papier i wyroby z papieru oraz produkujących wyroby z metalu.

W 2013 r. przychody ze sprzedaży wyrobów i usług w przemyśle wyniosły 25.770,6 mln zł i w cenach stałych były o 2,6% niższe w stosunku do 2012 r. W przetwórstwie przemysłowym produkcja sprzedana była o 2,1% niższa niż w roku poprzednim. Spośród działań przemysłu o znaczącym udziale w produkcji sprzedanej ogółem, niższa niż przed rokiem była produkcja sprzedana w przedsiębiorstwach zajmujących się m. in. produkcją chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 7,8%), produkcją wyrobów z metali (o 7,5%), produkcją wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 1,9%) czy produkcją papieru i wyrobów z papieru (o 1,8%). Największy wzrost produkcji sprzedanej przemysłu odnotowano m. in.

---

⁴ Źródło: Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubuskiego, grudzień 2013 r. Urząd Statystyczny w Zielonej Górze, styczeń 2013.

w przedsiębiorstwach prowadzących działalność w zakresie produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 3,5%) oraz produkcji wyrobów z drewna, korka, skóry i wikliny (o 0,2%).

W województwie lubuskim wydajność pracy w przemyśle, mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, była w 2013 r. o 1,5% wyższa niż przed rokiem, przy spadku przeciętnego zatrudnienia w przemyśle o 4,0% i wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 3,0%.

W 2013 r. przychody ze sprzedaży w budownictwie wynosiły 1.837,3 mln zł, co oznacza spadek w porównaniu do 2012 r. o 9,3% (w cenach bieżących). W województwie lubuskim prawie cała sprzedaż w budownictwie realizowały jednostki sektora prywatnego. Produkcja budowlano-montażowa, stanowiła przeszło połowę ogólnej wartości sprzedaży w budownictwie (1.103,9 mln zł), zmniejszyła się w 2013 r. o 9,2% (w cenach bieżących). W 2013 r. przedsiębiorstwa, które w przeważającej części swojej działalności zajmowały się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej zanotowały wzrost produkcji budowlano-montażowej o 9,5%. Największy spadek produkcji zanotowały przedsiębiorstwa zajmujące się robotami specjalistycznymi (o 21,7%) oraz przedsiębiorstwa zajmujące się wznoszeniem budynków (o 13,5%).

W strukturze produkcji budowlano-montażowej, wg obiektów budowlanych, w 2013 r. zwiększyły się udziały m. in. autostrad, dróg ekspresowych, ulic i dróg pozostałych (o 3,2 punktu procentowego). Zmniejszyły się w skali roku udziały w produkcji m. in. budynków mieszkalnych (o 5,6 punktu procentowego), budynków przemysłowych i magazynów (o 3,3 punktu procentowego), rurociągów i linii telekomunikacyjnych oraz linii energetycznych przesyłowych (o 0,9 punktu procentowego), rurociągów sieci rozdzielczej i linii kablowych rozdzielczych (o 0,6 punktu procentowego).

Wydajność pracy w skali roku wzrosła w budownictwie o 6,6%, przy jednoczesnym spadku przeciętnego zatrudnienia o 14,9% i wzroście o 2,1% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto.

W okresie styczeń-grudzień 2013 r., w województwie lubuskim, sprzedaż detaliczna kształtowała się na poziomie o 3,0% wyższym niż w 2012 r. Wzrost sprzedaży w skali roku odnotowano m. in. w grupie przedsiębiorstw prowadzących sprzedaż żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (o 5,9%) oraz w grupie przedsiębiorstw pozostałych (o 4,9%). Największy spadek sprzedaży detalicznej, w ujęciu rocznym, odnotowano w jednostkach zajmujących się sprzedażą paliw stałych, ciekłych i gazowych (o 12,7%) oraz pojazdów samochodowych, motocykli, części (o 12,0%).

W 2013 r. sprzedaż hurtowa w jednostkach handlowych była wyższa o 16,9% niż przed rokiem. W jednostkach hurtowych sprzedaż hurtowa kształtowała się na poziomie o 30,9% wyższym niż w 2012 r.

Według danych Urzędu Statystycznego w końcu grudnia 2013 r. w województwie, w rejestrze REGON zarejestrowanych było 109.840⁵ podmiotów gospodarki narodowej, tj. o 2,0% więcej niż w analogicznym okresie 2012 r. W końcu grudnia 2013 r. w rejestrze REGON zarejestrowanych było m. in.:

- 78.366 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą,
- 15.054 spółek, wśród których odnotowano 8.940 spółek handlowych oraz 6.079 spółek cywilnych,
- 474 spółdzielnie,
- 255 fundacji,
- 3.019 stowarzyszeń i organizacji społecznych.

Na koniec 2013 r. najwięcej podmiotów⁶ zarejestrowanych było w następujących sekcjach Polskiej Klasyfikacji Działalności:

- ⇒ handel; naprawa pojazdów samochodowych . 29.060, tj. 26,5% ogółu zarejestrowanych podmiotów (wzrost o 0,6%),
- ⇒ budownictwo . 13.516, tj. 12,3% ogółu (wzrost o 2,3%),
- ⇒ obsługa rynku nieruchomości . 10.380, tj. 9,5% ogółu (wzrost o 2,6%),
- ⇒ przemysł- 9.372, tj. 8,5% ogółu (wzrost o 2,3%),
- ⇒ działalność profesjonalna, naukowa i techniczna . 7.298, tj. 6,6% ogółu (wzrost o 3,9%),
- ⇒ transport i gospodarka magazynowa . 7.270, tj. 6,6% ogółu (wzrost o 0,9%).

Na koniec 2013 r., w województwie lubuskim, najwięcej było zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej zatrudniających do 9 osób . 105.252, tj. 95,8% ogółu podmiotów. Zatrudniających od 10 do 49 osób było 3.755 podmiotów (3,4%), zatrudniających od 50 do 249 osób . 738 podmiotów (0,7%), zatrudniających od 250 do 999 osób . 85 podmiotów (0,1%). Odnotowano 10 podmiotów zatrudniających powyżej 1.000 osób. W stosunku do 2012 r. odnotowano wzrost liczby podmiotów zatrudniających do 9 osób (o 2.209) oraz taką samą liczbę podmiotów zatrudniających powyżej 1.000 osób. Spadek liczby zarejestrowanych podmiotów odnotowano wśród zatrudniających od 10 do 49 osób (o 52 podmioty), od 50 do 249 osób (o 3 podmioty) oraz od 250 do 999 osób (o 3 podmioty).

W ciągu 2013 r. wpis do rejestru REGON uzyskały 9.973 nowe podmioty, a 7.746 podmiotów wykreślono z rejestru.

---

⁵ Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze Regon, 2013 r. GUS 2014 r.

⁶ Biuletyn statystyczny województwa lubuskiego . wybrane tablice, styczeń 2014 r. Urząd Statystyczny w Zielonej Górze.

1.4. Aktywność zawodowa ludności

Zgodnie z danymi Urzędu Statystycznego w Zielonej Górze, pozyskanymi w ramach Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)⁷ w województwie lubuskim, w IV kwartale 2013 r. odnotowano 456 tysięcy osób aktywnych zawodowo i 384 tysiące osób biernych zawodowo. W porównaniu z IV kwartałem ubiegłego roku, zwiększyła się liczba osób aktywnych zawodowo (o 5 tysięcy, tj. o 1,1%), natomiast zmniejszyła się populacja biernych zawodowo (o 1 tysiąc osób, tj. o 0,3%). W populacji aktywnych zawodowo, kobiety w liczbie 202 tysięcy osób stanowią 44,3%, natomiast mieszkańcy wsi w liczbie 148 tysięcy osób stanowili 32,5% ogółu aktywnych zawodowo.

W naszym województwie, w IV kwartale 2013 roku, współczynnik aktywności zawodowej ludności wyniósł 54,4% i w porównaniu z analogicznym okresem 2012 r. zwiększył się o 0,5 punktu procentowego. Dla mężczyzn wynosił on 63,3%, dla kobiet – 46,0%. Współczynnik aktywności zawodowej dla ludności zamieszkującej w miastach osiągnął poziom 55,6%, a dla mieszkańców wsi 51,4%. W IV kwartale 2013 r. najwięcej aktywnych zawodowo wykazywały osoby w wieku od 25 do 34 lat (dla których odnotowano współczynnik aktywności zawodowej na poziomie 84,2%) oraz od 35 do 44 lat (83,5%). Najniższy poziom aktywności zawodowej odnotowano wśród osób w wieku 55 lat i więcej (24,2%). Pod względem poziomu wykształcenia, współczynnik aktywności zawodowej był najwyższy wśród osób z wykształceniem wyższym – 81,0%. Był on również w miarę wysoki wśród osób z wyuczonym zawodem, tj. z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 66,0% oraz zasadniczym zawodowym – 61,4%. Najniższy współczynnik aktywności zawodowej odnotowano w grupie osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego – 17,6%.

W IV kwartale 2013 r., w zbiorowości aktywnych zawodowo, 413 tysięcy to osoby pracujące. Wśród osób pracujących, kobiety w liczbie 182 tysięcy osób stanowią 44,1% ogółu, natomiast pracujący mieszkańcy wsi w liczbie 135 tysięcy osób stanowili 32,7%. W IV kwartale 2013 r., w porównaniu z analogicznym okresem 2012 r., liczba pracujących zwiększyła się o 3 tysiące osób, tj. o 0,7%. Wzrost ten występował w populacji pracujących mężczyzn, których liczba zwiększyła się o 3 tysiące osób. W województwie lubuskim, na koniec IV kwartału 2013 r., na 100 osób pracujących przypadały 103 osoby niepracujące (rok wcześniej – 104 osoby).

Wskaźnik zatrudnienia kształtował się, w województwie lubuskim, w IV kwartale 2013 r. na poziomie 49,2% i w porównaniu z analogicznym okresem 2012 r. zwiększył się o 0,2 punktu procentowego. W skali roku wskaźnik zatrudnienia zwiększył się w populacji

---

⁷ Aktywność ekonomiczna ludności w województwie lubuskim w IV kw. 2013 r., Urząd Statystyczny w Zielonej Górze.

m czynn (o 1,3 punktu procentowego), natomiast w ród kobiet odnotowano jego spadek (o 0,7 punktu procentowego). W uj ciu rocznym odnotowano niewielki spadek wska nika zatrudnienia w ród mieszka ców wsi (o 0,1 punktu procentowego) do poziomu 46,9% i jego niewielki wzrost w ród mieszka ców miast (o 0,1 punktu procentowego) do poziomu 50,4%. Najwy szy wska nik zatrudnienia odnotowano w grupach wiekowych od 35 do 44 lat (77,0%) oraz od 25 do 34 lat (75,9%). Najni szy wska nik zatrudnienia odnotowano w ród osób maj cych od 15 do 24 lat (21,6%) oraz w wieku 55 lat i wi cej (22,9%).

Na koniec 2013 r. najliczniejsz kategori pracuj cych w województwie lubuskim były osoby w wieku od 25 do 34 lat (29,1% ogóły pracuj cych), nast pnie osoby w wieku od 35 do 44 lat (25,9%) oraz w wieku od 45 do 54 lat (22,5% pracuj cych). Najmniej liczn grup wiekow w ród pracuj cych stanowiły osoby najmńdsze w wieku od 15 do 24 lat (6,0%) i osoby najstarsze w wieku 55 lat i wi cej (16,5% ogóły pracuj cych).

ROZDZIAÚ 2

STAN BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

2.1. Zmiany w poziomie bezrobocia

W ko cu grudnia 2013 r. w województwie lubuskim zarejestrowanych było 59.805 osób. W okresie dwunastu miesi cy 2013 r. liczba bezrobotnych zmniejszyła si o 809 osób, tj. o 1,3%.

W 2013 r. wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano w przypadku pi ciu miesi cy (stycze , luty, sierpie , listopad i grudzie), w pozostających miesi cach miały miejsce spadek liczby bezrobotnych.

Od stycznia do grudnia 2013 r. w województwie lubuskim zarejestrowano 93.680 nowych bezrobotnych, o 1.608 osób mniej ni w analogicznym okresie 2012 r. W ród nowo zarejestrowanych bezrobotnych były osoby:

- poprzednio pracuj ce . 76.215,
- bez wykształcenia redniego . 51.469,
- kobiety . 45.111,
- zamieszkałe na wsi . 36.789,
- dŹugotrwale bezrobotne . 35.731,
- bez kwalifikacji zawodowych . 28.331,
- do 25 roku ycia . 24.061,
- bez do wiadczenia zawodowego . 23.564,

- powyżej 50 roku życia . 20.180,
- dotychczas niepracujące . 17.465,
- do 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły . 8.796,
- niepełnosprawne . 7.949,
- które ukończyły szkoły wyższe do 27 roku życia . 2.395.

W poszczególnych powiatach liczba nowych rejestracji bezrobotnych wynosi:

Wyszczególnienie	Napływ do bezrobocia
Gorzów Wlkp. grodzki	9.827
Gorzów Wlkp. ziemski	5.680
Krosno Odrz.	6.172
Międzyrzecz	6.531
Nowa Sól	8.780
Słubice	4.071
Strzelce Krajeńskie	6.364
Sulęcinek	3.683
Wąsosz	4.609
Wschowa	3.788
Zielona Góra grodzki	8.033
Zielona Góra ziemski	7.597
Żagań	9.448
Żary	9.097
Razem	93.680

W ciągu dwunastu miesięcy 2013 r. wyrejestrowanych zostało 94.489 bezrobotnych, o 681 więcej niż w analogicznym okresie 2012 r.

Największe liczby bezrobotnych wyrejestrowano z następujących przyczyn:

- podjęcia pracy . 41.390 osób,
- niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy . 27.326 osób,
- rozpoczęcia stażu . 7.110 osób,
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego . 6.389 osób,
- podjęcia pracy subsydiowanej . 5.330 osób,
- rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej . 2.940 osób,
- rozpoczęcia szkolenia . 2.185 osób,
- odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub uczestnictwa w aktywnych programach rynku pracy . 2.085 osób.

W poszczególnych powiatach liczba wyjazdów z ewidencji wynosi:

Wyszczególnienie	Odpływ z bezrobocia
Gorzów Wlkp. grodzki	10.179
Gorzów Wlkp. ziemski	5.506
Krosno Odrz.	6.297
Międzyrzecz	6.319
Nowa Sól	8.542
Słubice	4.115
Strzelce Krajeńskie	6.490
Sulęcinek	3.749
Wąsosz	4.440
Wschowa	3.943
Zielona Góra grodzki	8.327
Zielona Góra ziemski	7.844
Żagań	9.313
Żary	9.425
Razem	94.489

2.2. Zróżnicowanie terytorialne liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia według powiatów

Bezrobocie w województwie lubuskim jest zróżnicowane w poszczególnych powiatach. Ta niejednorodność jest wynikiem zarówno nierównomiernego rozwoju społeczno-gospodarczego regionów, jak i różnego stopnia zaawansowania procesów restrukturyzacyjnych.

Na przestrzeni 12 miesięcy 2013 r. w dziewięciu powiatach województwa lubuskiego odnotowano spadek bezrobocia. Największy spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano w powiatach: gorzowskim (grodzkim) - 6,7%, wschowskim - 6,4%, zielonogórskim (grodzkim) - 6,1%. Największy wzrost odnotowano w powiecie gorzowskim (ziemskim) - 5,8%, oraz wąsoszki - 5,7%.

Stopa bezrobocia na Ziemi Lubuskiej na koniec grudnia 2013 r. kształtowała się na poziomie 15,7% (w grudniu 2012 r. - 15,8%) i pod względem jej wysokości znalazła się na szóstym miejscu. W Polsce stopa bezrobocia kształtowała się na poziomie 13,4% (tak jak w poprzednim roku).

Na koniec grudnia 2013 r. najwyższy stopień bezrobocia odnotowano w powiatach: nowosolskim - 26,0%, strzelecko-drezdeńskim oraz żagańskim - 25,4%, krośnieńskim - 23,9%. Najniższy stopień bezrobocia wyróżniają powiaty: zielonogórski (grodzki) - 7,8%, gorzowski (grodzki) - 8,6%, gorzowski (ziemski) - 12,9%.

W poszczególnych powiatach dynamik bezrobocia⁸ przedstawia poni sza tabela:

Wyszczególnienie	Stopa bezrobocia [%] (XII 2013)	Liczba bezrobotnych grudzie 2013 r.	Wzrost/ spadek(-) w 2013 r.	Wzrost/ spadek(-) (XII 2013 r./XII 2012 r.) [%]
Gorzów Wlkp. grodzki	8,6%	4.898	-352	-6,7%
Gorzów Wlkp. ziemski	12,9%	3.194	174	5,8%
Krosno Odrz.	23,9%	4.248	-125	-2,9%
Mi dzyrzecz	23,4%	5.085	212	4,4%
Nowa Sól	26,0%	7.539	238	3,3%
Sjúbice	13,1%	2.110	-44	-2,0%
Strzelce Kraje skie	25,4%	4.777	-126	-2,6%
Sul cin	15,3%	1.782	-66	-3,6%
wiebodzin	13,1%	3.124	169	5,7%
Wschowa	17,4%	2.285	-155	-6,4%
Zielona Góra grodzki	7,8%	4.532	-294	-6,1%
Zielona Góra ziemski	15,2%	4.698	-247	-5,0%
aga	25,4%	5.986	135	2,3%
ary	16,5%	5.547	-328	-5,6%
Razem	15,7%	59.805	-809	-1,3%

Rozpi to przedziaju wielko ci wska nika stopy bezrobocia, tj. ró nica pomi dzy najni sz a najwy sz stop bezrobocia, w powiatach wynosija w ko cu 2013 r. 18,2 punktu procentowego (zielonogórski (grodzki) . 7,8%, nowosolski . 26,0%).

Stop bezrobocia poni ej wska nika obliczonego dla województwa (15,7%) odnotowano w siedmiu powiatach: gorzowskim (grodzkim) . 8,6%, gorzowskim (ziemskim) . 12,9%, sjúbickim . 13,1%, sul ci skim . 15,3%, wiebodzi skim . 13,1%, zielonogórskim (grodzkim) . 7,8%, zielonogórskim (ziemskim) . 15,2%. W pozostajcych powiatach stopa bezrobocia przekroczya warto redniej wojewódzkiej.

W okresie dwunastu miesi cy 2013 r. spadek stopy bezrobocia odnotowano w o miu powiatach, najwi kszy w powiecie gorzowskim (grodzkim) (o 0,7 punktu procentowego), zielonogórskim (ziemskim) oraz arskim (o 0,6 p.p). W pozostajcych powiatach miaj miejsce wzrost, najwi kszy w powiecie mi dzyrzeckim (o 1,5 p.p).

⁸ Wska nik dynamiki bezrobocia liczymy dziel c wielko bezrobocia w okresie badanym przez wielko z okresu przy tej jako podstaw porówna .ródj: Leksykon rynku pracy, pod red. Z. Sadowskiego, W-wa 1997 r.

2.3. Zró nicowanie terytorialne liczby bezrobotnych według gmin

Na obszarze województwa lubuskiego wyodrębniono 83 gminy, w tym: 9 gmin miejskich (2 gminy na prawach powiatu), 33 gminy miejsko-wiejskie oraz 41 gmin wiejskich.

W omawianym 2013 r. sytuacja pod wzgl. dem. bezrobocia w poszczególnych gminach ma charakter zróżnicowany, zależny w dużej mierze od specyfiki lokalnego rynku pracy. W omawianym okresie odnotowano spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych w województwie lubuskim o 1,3%.

Wielkość bezrobocia, według podziału na gminy województwa lubuskiego, przedstawia poniższa tabela:

Jednostka organizacyjna	Nazwa	Liczba bezrobotnych		Wzrost/spadek(-) (XII 2013 r./XII 2012 r.) [%]
		XII 2012 r.	XII 2013 r.	
g.	Bogdaniec	276	351	27,2%
g.	Deszczno	430	364	-15,3%
g.	Kłodawa	349	358	2,6%
m.	Kostrzyn	403	411	2,0%
g.	Lubiszyn	322	309	-4,0%
g.	Santok	440	442	0,5%
gm.	Witnica	800	959	19,9%
g.	Gorzów Wielkopolski	5.250	4.898	-6,7%
gm.	Bledzew	464	497	7,1%
g.	Międzyrzecz	1.964	1.941	-1,2%
g.	Przytoczna	500	561	12,2%
gm.	Pszczew	372	433	16,4%
gm.	Skwierzyna	1.030	1.120	8,7%
gm.	Trzciel	543	533	-1,8%
g.	Cybinka	384	382	-0,5%
gm.	Górzycza	184	172	-6,5%
gm.	Opole Lubuskie	222	268	20,7%
gm.	Rzepin	450	420	-6,7%
gm.	Słubice	914	868	-5,0%
gm.	Dobiegniew	872	853	-2,2%
g.	Drezdenko	1.545	1.548	0,2%
gm.	Stare Kurowo	344	354	2,9%
g.	Strzelce Krajeńskie	1.699	1.633	-3,9%
g.	Zwierzyn	443	389	-12,2%
gm.	Krzyszczewo	221	222	0,5%
g.	Lubniewice	214	196	-8,4%

gm.	Sjō sk	193	165	-14,5%
gm.	Sul cin	863	801	-7,2%
g.	Torzym	357	398	11,5%
g.	Bobrowice	181	166	-8,3%
g.	Bytnica	155	150	-3,2%
g.	D bie	393	335	-14,8%
m.	Gubin	798	807	1,1%
gm.	Gubin	1.656	1.640	-1,0%
g.	Krosno Odrza skie	978	916	-6,3%
gm.	Maszewo	212	234	10,4%
g.	Bytom Odrza ski	372	382	2,7%
gm.	Kolsko	288	258	-10,4%
g.	Ko uchów	1.806	1.831	1,4%
m.	Nowa Sól	614	657	7,0%
gm.	Nowa Sól	2.743	2.942	7,3%
g.	Nowe Miasteczko	533	521	-2,3%
g.	Oty	571	564	-1,2%
g.	Siedlisko	374	384	2,7%
g.	Lubrza	247	231	-6,5%
g.	ýagów	359	372	3,6%
g.	Sk pe	268	302	12,7%
gm.	Szczaniec	236	226	-4,2%
gm.	wiebodzin	1.588	1.709	7,6%
gm.	Zb szynek	257	284	10,5%
gm.	Sjawa	674	557	-17,4%
gm.	Szlichtyngowa	366	364	-0,5%
gm.	Wschowa	1.400	1.364	-2,6%
g.	Babimost	200	215	7,5%
gm.	Bojadja	223	236	5,8%
gm.	Czerwie sk	582	534	-8,2%
gm.	Kargowa	279	280	0,4%
gm.	Nowogród Bobrza ski	617	548	-11,2%
g.	Sulechów	1.462	1.459	-0,2%
g.	widnica	300	237	-21,0%
g.	Trzebiechów	181	205	13,3%
g.	Zabór	225	216	-4,0%
g.	Zielona Góra	876	768	-12,3%
m.	Zielona Góra	4.826	4.532	-6,1%

gm.	Brze nica	284	322	13,4%
gm.	Gozdnica	249	300	20,5%
g.	Ijowa	566	548	-3,2%
gm.	Majømice	435	404	-7,1%
g.	Niegosjowice	429	455	6,1%
g.	Szprotawa	1.646	1.653	0,4%
m.	Wymiarki	164	233	42,1%
g.	aga	440	478	8,6%
gm.	aga	1.638	1.593	-2,7%
g.	Brody	318	297	-6,6%
gm.	Jasie	601	551	-8,3%
m.	Lipinki ý yckie	182	169	-7,1%
g.	Lubsko	1.600	1.553	-2,9%
g.	ý knica	129	98	-24,0%
g.	Przewóz	193	220	14,0%
g.	Trzebiel	341	311	-8,8%
m.	Tuplice	302	277	-8,3%
g.	ary	547	531	-2,9%
m.	ary	1.662	1.540	-7,3%

Do gmin o bardzo du ym spadku zarejestrowanych bezrobotnych mo emy zaliczy : gmin ý knica (spadek o 24,0%), gmin widnica (spadek o 21,0%), gmin i miasto Sjøawa (spadek o 17,4%). Do gmin o najwy szym wzro cie bezrobocia w 2013 r. zaliczy mo na: miasto Wymiarki (wzrost o 42,1%), gmin Bogdaniec (wzrost o 27,2%), gmin i miasto O no Lubuskie (wzrost o 20,7%).

2.4. Bezrobocie w województwie lubuskim na tle kraju i innych województw

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urz dach pracy w Polsce w ko cu grudnia 2013 r. wyniosj 2.157,9 tys. osób. Na przestrzeni roku bezrobocie w kraju zwi kszyj si o 21,1 tys. osób, tj. o 1,0%. W województwie lubuskim, w okresie dwunastu miesi cy 2013 r., liczba bezrobotnych zmniejszyj si o 1,3%. Pod wzgl dem ilo ci zarejestrowanych bezrobotnych w urz dach pracy, na koniec grudnia 2013 r., przoduj wielkie województwa: mazowieckie (283,2 tys. osób), l skie (208,3 tys. osób), majøpolskie (164,4 tys. osób). Lubuskie znajduj si na drugim miejscu w ród województw o najni szej liczbie bezrobotnych. Mniejsza liczba bezrobotnych wyst powaj tylko w województwie opolskim (51,6 tys. osób).

Stopa bezrobocia w kraju w ko cu grudnia 2013 r. wyniosj 13,4%. i byj na takim samym poziomie jak w roku poprzednim.

Liczba bezrobotnych, na koniec grudnia 2012 i 2013 r., oraz stopa bezrobocia w poszczególnych województwach przedstawia poniższa tabela:

Województwo	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych		Stopa bezrobocia
	31.12.2012 r.	31.12.2013 r.	(31.12.2013 r.)
POLSKA	2.136.815	2.157.883	13,4%
dolnośląskie	157.369	153.558	13,2%
kujawsko-pomorskie	148.839	150.145	18,1%
lubelskie	131.125	134.042	14,4%
lubuskie	60.614	59.805	15,7%
łódzkie	151.036	151.626	14,1%
majłopolskie	161.161	164.434	11,6%
mazowieckie	271.927	283.196	11,0%
opolskie	51.775	51.636	14,3%
podkarpackie	153.807	154.216	16,4%
podlaskie	68.705	70.889	15,1%
pomorskie	114.644	114.148	13,3%
świętokrzyskie	205.459	208.296	11,2%
warmińsko-mazurskie	86.708	90.124	16,5%
wielkopolskie	113.223	115.873	21,7%
wielkopolskie	147.902	144.832	9,6%
zachodniopomorskie	112.521	111.063	18,0%

W województwie lubuskim w tym okresie nastąpił spadek stopy bezrobocia o 0,1 punktu procentowego. Na koniec grudnia 2013 r. wskaźnik natężenia bezrobocia dla województwa lubuskiego był wyższy o 2,3 punkty procentowe od wskaźnika krajowego.

Najwyższa stopa bezrobocia występowała w województwach:

- warmińsko-mazurskim 21,7%;
- kujawsko-pomorskim 18,1%;
- zachodniopomorskim 18,0%;
- świętokrzyskim 16,5%;
- podkarpackim 16,4%.

Najniższy stop bezrobocia charakteryzowały województwa:

- wielkopolskie 9,6%;
- mazowieckie 11,0%;
- śląskie 11,2%;
- majłopolskie 11,6%;

- dolno I skie 13,2%.

Na przestrzeni 2013 r. odnotowano wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych w dziesi ciu województwach, z czego najwi ksy: mazowieckim (o 4,1%), wi tokrzyskim (o 3,9%), podlaskim (o 3,2%).

Spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych w omawianym okresie miaÿmiejsce w sze ciu województwach, najwi ksy w województwie: dolno I skim (o 2,4%), wielkopolskim (o 2,1%), lubuskim oraz zachodniopomorskim (o 1,3%).

Stop bezrobocia równ lub poni ej redniej krajowej odnotowano w sze ciu województwach: wielkopolskim, mazowieckim, I skim, maÿpolskim, dolno I skim, pomorskim.

ROZDZIAÚ 3

WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH

3.1. Bezrobotne kobiety

Na koniec 2013 r. na 59.805 bezrobotnych liczba kobiet wynosiÿa 31.580, co stanowiÿ 52,8% ogóÿu zarejestrowanych bezrobotnych. W okresie dwunastu miesi cy 2013 r. liczba bezrobotnych kobiet zmniejszyÿa si o 117 osób, a ich udziaÿ w ogólnej liczbie bezrobotnych zwi ksyÿ si o 0,5 punktu procentowego. Prawo do zasiÿku posiadaÿo 4.593 bezrobotne kobiety.

W ró d bezrobotnych kobiet zarejestrowanych na koniec 2013 r.:

- 25.860 (81,9% ogóÿu bezrobotnych kobiet) . to kobiety poprzednio pracuj ce, w tym 1.707 (odpowiednio 5,4%) . to kobiety zwolnione z przyczyn dotycz cych zakÿadu pracy,
- 5.720 (18,1%) . to kobiety dotychczas nie pracuj ce.

Na przestrzeni 12 miesi cy 2013 r. w dziewi ciu powiatach województwa lubuskiego odnotowano spadek bezrobocia w ró d kobiet. Najwi ksy spadek miaÿmiejsce w powiatach: sul ci skim . o 6,1%, zielonogórkim (grodzkim) oraz arskim . o 4,1%, gorzowskim (grodzkim) . o 3,7%. Wzrost bezrobotnych kobiet odnotowano w pozostajÿych pi ciu powiatach, z czego najwi ksy w powiecie gorzowskim (ziemskim) . o 5,9%.

Spadek liczby bezrobotnych w odniesieniu do kobiet odnotowano w dziewi ciu powiatach, z czego najwi ksy w powiecie arskim (spadek o 126 osób), gorzowskim grodzkim (spadek o 102 osoby), zielonogórkim grodzkim (spadek o 99 osób). Wzrost liczby bezrobotnych kobiet miaÿmiejsce w pi ciu powiatach, najwi ksy w powiecie nowosolskim (wzrost o 137 osób), aga skim (wzrost o 100 osób), gorzowskim ziemskim (wzrost o 95 osób).

Liczba bezrobotnych kobiet zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, na koniec grudnia 2013 r., przedstawia poniższa tabela:

Powiaty	Liczba bezrobotnych kobiet grudzień 2013 r.	Wzrost/ spadek (-) w 2013 r.	Wzrost/spadek (-) (XII 2013 r./XII 2012 r.) [%]
Gorzów Wlkp. grodzki	2.623	-102	-3,7%
Gorzów Wlkp. ziemski	1.714	95	5,9%
Krosno Odrzańskie	2.306	19	0,8%
Międzyrzecz	2.535	87	3,6%
Nowa Sól	4.046	137	3,5%
Słubice	995	-29	-2,8%
Strzelce Krajeńskie	2.576	-12	-0,5%
Sulęcinek	822	-53	-6,1%
Wąsosz	1.493	-25	-1,6%
Wschowa	1.239	-35	-2,7%
Zielona Góra grodzki	2.340	-99	-4,1%
Zielona Góra ziemski	2.561	-74	-2,8%
Żagań	3.346	100	3,1%
Żary	2.984	-126	-4,1%
Razem	31.580	-117	-0,4%

W 2013 r. w urzędach pracy województwa lubuskiego zarejestrowało się 45.111 kobiet (48,2% napływu). Poziom rejestracji w omawianym roku, w stosunku do 2012 r. były o 476 osób (o 1,0%).

Z rejestrów bezrobotnych wyliczono w 2013 r. 45.228 bezrobotne kobiety (47,9% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych). Poziom odpływu+bezrobotnych kobiet w omawianym roku, w stosunku do 2012 r., były o 1.375 osób (o 3,0%).

Z tytułu podjęcia pracy wyrejestrowano 20.832 kobiety . 46,1% ogółu wyrejestrowanych kobiet (w 2012 r. 42,8%).

Pozostałe główne przyczyny wyjścia bezrobotnych kobiet z ewidencji urzędów pracy to:

- nie potwierdzenie gotowości do podjęcia pracy . 9.766 kobiet (21,6% ogółu odpływu),
- rozpoczęcie studiów . 4.954 kobiet (odpowiednio 11,0%),
- dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego . 3.917 kobiet (8,7%),
- rozpoczęcie prac społecznych . 1.562 kobiety (3,5%).

Źródło: Urząd Województwa Lubuskiego, Wydział Statystyki i Demografii. Napływ i odpływ bezrobotnych kobiet w 2013 r., w poszczególnych powiatach przedstawia poniższe zestawienie:

Powiaty	Bezrobotne kobiety		Wzrost/spadek liczby bezrobotnych kobiet
	nowo zarejestrowani snpjyw+	wyrejestrowani sodpjyw+	
Gorzów Wlkp. (grodzki)	4.684	4.786	-102
Gorzów Wlkp. (ziemski)	2.864	2.769	95
Krosno Odrza skie	2.873	2.854	19
Mi dzyrzec	3.018	2.931	87
Nowa Sól	4.123	3.986	137
Sjubic	1.905	1.934	-29
Strzelce Kraje skie	3.087	3.099	-12
Sul cin	1.663	1.716	-53
wiebodzin	2.074	2.099	-25
Wschowa	1.723	1.758	-35
Zielona Góra (grodzki)	4.054	4.153	-99
Zielona Góra (ziemski)	3.759	3.833	-74
aga	4.765	4.665	100
ary	4.519	4.645	-126
Woj. lubuskie	45.111	45.228	-117

W analizowanym okresie 2013 r. najwi cej bezrobotnych kobiet odnotowano w wieku od 25 do 34 lat (32,4%), oraz od 35 do 44 lat (21,9%). W okresie dwunastu miesi cy 2013 r. w porównaniu do poprzedniego roku odnotowano w ród bezrobotnych kobiet spadek w trzech grupach wiekowych: 18-24 lata (o 7,4%), 25-34 lata (o 2,7%), 45-54 lata (o 3,1%). W pozostałych przedziałach wiekowych odnotowano wzrost, najwi ksy w ród bezrobotnych kobiet w wieku 55-59 lat (o 15,5%).

Struktur bezrobotnych kobiet według wieku przedstawia poni sza tabela:

Grupy wiekowe	Bezrobotne kobiety grudzie 2012 r.		Bezrobotne kobiety grudzie 2013 r.		Wzrost/spadek (XII 2013 r./XII 2012 r.) [%]
	liczba	% do ogółu	liczba	% do ogółu	
18 . 24 lata	6.113	19,3%	5.658	17,9%	-7,4%
25 . 34 lata	10.524	33,2%	10.235	32,4%	-2,7%
35 . 44 lata	6.539	20,6%	6.931	21,9%	6,0%
45 . 54 lata	5.848	18,4%	5.669	18,0%	-3,1%
55 . 59 lata	2.673	8,4%	3.087	9,8%	15,5%
Ogółem	31 697	100,0%	31.580	100,0%	-0,4%

Je eli chodzi o struktur według poziomu wykształcenia, to najwi cej byj kobiet posiadaj cych wykształcenie zasadnicze zawodowe (25,7%), oraz gimnazjalne i poni ej

(25,4%). W okresie dwunastu miesięcy 2013 r. dynamik wzrostu odnotowano w ród bezrobotnych kobiet posiadaj cych wykształcenie policealne i rednie zawodowe (o 2,3%). W pozostałych kategoriach odnotowano dynamik spadkow , najwi ksz w ród bezrobotnych kobiet z wykształceniem zasadniczym zawodowym (o 1,8%), gimnazjalnym i poni ej (o 1,2%).

Struktur bezrobotnych kobiet według wykształcenia, przedstawia poni sza tabela:

Wykształcenie	Bezrobotne kobiety grudzie 2012 r.		Bezrobotne kobiety grudzie 2013 r.		Wzrost/spadek (XII 2013 r./XII 2012 r.) [%]
	liczba	% do ogółu	liczba	% do ogółu	
Wy sze	3.778	11,9%	3.760	11,9%	-0,5%
Policealne i rednie zawodowe	7.685	24,2%	7.864	24,9%	2,3%
rednie ogólnokształc ce	3.863	12,2%	3.836	12,1%	-0,7%
Zasadnicze zawodowe	8.257	26,0%	8.107	25,7%	-1,8%
Gimnazjalne i poni ej	8.114	25,6%	8.013	25,4%	-1,2%
Ogółem	31.697	100,0%	31.580	100,0%	-0,4%

Pod wzgl dem sta u pracy, na koniec 2013 r., przewa ają dwie grupy bezrobotnych kobiet: o sta u pracy od 1 do 5 lat (23,4%), oraz bez sta u pracy (18,1%). Najwi kszy spadek w porównaniu do poprzedniego roku odnotowano w kategorii bezrobotnych kobiet od 1-5 lat sta u pracy (o 2,1%). Najwi ksza dynamika wzrostowa miają miejsce w grupie kobiet z ponad 30-letnim sta em pracy (o 6,2%).

Struktur bezrobotnych kobiet, według sta u pracy, przedstawia poni sza tabela:

Sta pracy	Bezrobotne kobiety grudzie 2012 r.		Bezrobotne kobiety grudzie 2013 r.		Wzrost/spadek (XII 2013 r./XII 2012 r.) [%]
	liczba	% do ogółu	liczba	% do ogółu	
do 1 roku	4.701	14,8%	4.816	15,3%	2,4%
1-5 lat	7.554	23,8%	7.395	23,4%	-2,1%
5-10 lat	4.756	15,0%	4.793	15,2%	0,8%
10-20 lat	5.052	15,9%	5.074	16,1%	0,4%
20-30 lat	2.983	9,4%	2.929	9,3%	-1,8%
30 i wi cej lat	803	2,5%	853	2,7%	6,2%
bez sta u	5.848	18,4%	5.720	18,1%	-2,2%
Ogółem	31.697	100,0%	31.580	100,0%	-0,4%

Na koniec 2013 r. 33,6% bezrobotnych kobiet pozostawało bez pracy dłu ej ni 12 miesi cy (na koniec 2012 r. . 32,4%). W okresie dwunastu miesi cy 2013 r., najwi kszy

wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych kobiet miały miejsce w ród osób b d cych powy ej 24 miesi cy bez pracy (o 8,8%), oraz 6-12 miesi cy (o 5,4%). W omawianym okresie najwi ksz dynamik spadkow odnotowano w grupie 1-3 miesi cy czasu bez pracy (o 8,3%), do 1 miesi ca czasu bez pracy (o 7,3%).

Struktur bezrobotnych kobiet, wedłóg czasu pozostawania bez pracy, przedstawia poni sza tabela:

Czas pozostawania bez pracy	Bezrobotne kobiety grudzie 2012 r.		Bezrobotne kobiety grudzie 2013 r.		Wzrost/spadek (XII 2013 r./XII 2012 r.) [%]
	liczba	% do ogółu	liczba	% do ogółu	
do 1 miesi ca	3.049	9,6%	2.827	9,0%	-7,3%
1-3 miesi ce	6.339	20,0%	5.813	18,4%	-8,3%
3-6 miesi cy	6.070	19,2%	6.043	19,1%	-0,4%
6-12 miesi cy	5.967	18,8%	6.290	19,9%	5,4%
12 -24 miesi ce	5.666	17,9%	5.597	17,7%	-1,2%
powy ej 24 miesi cy	4.606	14,5%	5.010	15,9%	8,8%
Ogółem	31.697	100,0%	31.580	100,0%	-0,4%

3.2. Bezrobotni zamieszkali na wsi i w mie cie

Na koniec grudnia 2013 r. w rejestrach powiatowych urz dów pracy zarejestrowanych był 26.194 bezrobotnych mieszka ców wsi (43,8% ogółu bezrobotnych), oraz 33.611 mieszka ców miast (odpowiednio 56,2%). Dla porównania na koniec 2012 r. odnotowano 26.111 bezrobotnych mieszka ców wsi (43,1% ogółu bezrobotnych), oraz 34.503 mieszka ców miast (odpowiednio 56,9%). W 2013 r. w porównaniu do 2012 r. liczba bezrobotnych mieszka ców wsi wzrosła o 83 osoby, za liczba bezrobotnych mieszka ców miast spadła o 892 osoby.

Najwy szy udział procentowy mieszka ców wsi w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych w poszczególnych powiatowych urz dach pracy odnotowano na koniec 2013 r. w powiatach: gorzowskim ziemskim . 70,6%, zielonogórskim ziemskim . 65,3%, sul ci skim . 57,5%. W odniesieniu do mieszka ców miast najwi ksz udział procentowy z wyj tkiem miasta Gorzowa Wlkp. oraz Zielonej Góry odnotowano w powiecie nowosolskim (59,8%), arskim (55,3%), aga skim (55,2%).

Wzrost liczby bezrobotnych mieszka ców wsi odnotowano w czterech powiatach, z czego najwi ksz w powiecie mi dzyrzeckim (o 266 osób), aga skim (o 186 osób). Spadek liczby bezrobotnych miały miejsce w o miu powiatach, najwi ksz w powiecie zielonogórskim ziemskim (o 169 osób), arskim (o 120 osób).

Struktur bezrobotnych wedłóg miejsca zamieszkania i powiatu przedstawia poni sza tabela:

Powiaty	Bezrobotni mieszkający w miastach		Bezrobotni mieszkający na wsi	
	Liczba	% udziałów ogólnej liczbie bezrobotnych	Liczba	% udziałów ogólnej liczbie bezrobotnych
Gorzów Wlkp.(grodzki)	4.898	100,0%	-	-
Gorzów Wlkp.(ziemski)	938	29,4%	2.256	70,6%
Krosno Odrzańskie	2.151	50,6%	2.097	49,4%
Międzyrzecz	2.326	45,7%	2.759	54,3%
Nowa Sól	4.506	59,8%	3.033	40,2%
Słubice	913	43,3%	1.197	56,7%
Strzelce Krajeńskie	2.074	43,4%	2.703	56,6%
Sulęcinek	757	42,5%	1.025	57,5%
Wąsosz	1.340	42,9%	1.784	57,1%
Wschowa	1.174	51,4%	1.111	48,6%
Zielona Góra (grodzki)	4.532	100,0%	-	-
Zielona Góra (ziemski)	1.630	34,7%	3.068	65,3%
Żagań	3.306	55,2%	2.680	44,8%
Żary	3.066	55,3%	2.481	44,7%
Woj. lubuskie	33.611	56,2%	26.194	43,8%

W 2013 r. w powiatowych urzędach pracy woj. lubuskiego zarejestrowano 36.789 nowych bezrobotnych zamieszkających na wsi. Z ewidencji bezrobotnych wyrejestrowano 36.706 osób.

Wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych zamieszkających na wsi do powiatowych urzędów pracy zgłosiło się :

- po raz pierwszy: 6.086 osób (16,6% ogółu nowo zarejestrowanych mieszkańców wsi),
- po raz kolejny (licząc od 1990 r.): 30.703 osoby (odpowiednio 83,5%).

Po zakończeniu prac interwencyjnych do rejestrów urzędów pracy wróciły 354 osoby zamieszkające na wsi, po zakończeniu robót publicznych - 412 osób, po stażu - 2.692 osoby, po szkoleniach - 861 osób, po pracach społecznie użytecznych - 1.370 osób.

Z rejestrów bezrobotnych wykreślono 36.706 osób zamieszkających na wsi. Wśród najczęstszych przyczyn trudności z bezrobociem było podejmowanie pracy przez osoby bezrobotne - 16.344 osoby (44,5%). W porównaniu do 2012 r. odnotowano wzrost liczby osób podejmujących pracę o 1.662 osoby. W 2013 r. pracę niesubsydiowaną podjęło 14.220 osób (87,0% podejmujących pracę), w tym pracę sezonową - 630 osób. Z powodu podjęcia pracy subsydiowanej wyznaczono z rejestrów 2.124 osoby (13,0% podejmujących pracę), w tym z powodu podjęcia pracy interwencyjnej - 614 osób, zatrudnienia przy robotach publicznych - 534 osoby, podjęcia działalności gospodarczej - 489 osób, z powodu podjęcia pracy

w ramach refundacji wynagrodze . 424 osoby. Istotn przyczyn wyïcze bezrobotnych mieszka ców wsi z ewidencji powiatowych urz dów pracy w 2013 r. byjõ równie niepotwierdzenie gotowo ci do pracy . 10.383 osoby (28,3% sãdpjwu+). W omawianym okresie 2.519 osób dobrowolnie zrezygnowajõ ze statusu bezrobotnego (6,9% sãdpjwu+). Z ewidencji osób bezrobotnych wyïczone 2.666 osób z powodu rozpocz cia sta u (7,3% sãdpjwu+), za rozpocz cia szkolenia . 867 osób (2,4% sãdpjwu+).

ŒNapjw+i sãdpjw+bezrobotnych zamieszkajõch na wsi w 2013 r. w poszczególnych powiatach przedstawia poni sza tabela:

Powiaty	Bezrobotni zamieszkali na wsi		Wzrost/spadek liczby bezrobotnych
	nowo zarejestrowani sãdpjw+	wyrejestrowani sãdpjw+	
Gorzów Wilkp. (ziemski)	3.792	3.695	-97
Krosno Odrza skie	3.155	3.217	62
Mi dzyrzecz	3.272	3.006	-266
Nowa Sól	3.154	3.194	40
Sjõbice	1.493	1.508	15
Strzelce Kraje skie	3.481	3.523	42
Sul cin	2.080	2.135	55
wiebodzin	2.470	2.381	-89
Wschowa	1.802	1.854	52
Zielona Gõra (ziemski)	4.645	4.814	169
aga	3.815	3.629	-186
ary	3.630	3.750	120
Woj. lubuskie	36.789	36.706	-83

Struktur bezrobotnych mieszka ców wsi wedjõg wieku przedstawia poni sza tabela (stan na koniec 2013 r.):

Grupy wiekowe	Bezrobotni zamieszkali na wsi		Bezrobotne kobiety zamieszkajõ na wsi	
	Liczba	[%]	Liczba	[%]
18-24 lata	4.950	18,9%	2.828	20,2%
25-34 lata	7.310	27,9%	4.612	33,0%
35-44 lata	5.259	20,1%	2.999	21,4%
45-54 lata	5.054	19,3%	2.391	17,1%
55 . 59 lat	2.748	10,5%	1.158	8,3%
60 i wi cej lat	873	3,3%	X	X
Ogõjem	26.194	100,0%	13.988	100,0%

W 2013 r. najwyższy odsetek bezrobotnych mieszkańców wsi odnotowano wśród osób młodych w przedziale wiekowym: 25-34 lata (27,9%). Najmniej bezrobotnych mieszkańców wsi odnotowano w grupie wiekowej powyżej 55 roku życia (odpowiednio 13,8%).

Struktura bezrobotnych mieszkańców wsi według wykształcenia przedstawia poniższa tabela (stan na koniec 2013 r.):

wykształcenie	Bezrobotni zamieszkali na wsi		Bezrobotne kobiety zamieszkające na wsi	
	Liczba	[%]	Liczba	[%]
Wyższe	1.592	6,1%	1.162	8,3%
Policealne i średnie zawodowe	5.120	19,5%	3.348	23,9%
średnie ogólnokształcące	2.041	7,8%	1.483	10,6%
Zasadnicze zawodowe	8.612	32,9%	3.993	28,5%
Gimnazjalne i poniżej	8.829	33,7%	4.002	28,6%
Ogółem	26.194	100,0%	13.988	100,0%

Najliczniejszą grupę pod względem bezrobocia stanowią osoby z wykształceniem poniżej zawodowego. W omawianym 2013 r. najwięcej bezrobotnych mieszkańców wsi posiadało wykształcenie gimnazjalne i poniżej (33,7%) oraz zasadnicze zawodowe (32,9%). Najmniej bezrobotnych zamieszkających na wsi odnotowano z wykształceniem wyższym (6,1%).

Struktura bezrobotnych mieszkańców wsi według stażu pracy przedstawia poniższa tabela (stan na koniec 2013 r.):

staż pracy	Bezrobotni zamieszkali na wsi		Bezrobotne kobiety zamieszkające na wsi	
	Liczba	[%]	Liczba	[%]
do 1 roku	3.670	14,0%	2.263	16,2%
1-5 lat	5.940	22,7%	3.407	24,4%
5-10 lat	3.872	14,8%	2.071	14,8%
10-20 lat	4.343	16,6%	2.074	14,8%
20-30 lat	2.967	11,3%	1.035	7,4%
30 lat i więcej	933	3,6%	260	1,9%
bez stażu	4.469	17,1%	2.878	20,6%
Ogółem	26.194	100,0%	13.988	100,0%

W 2013 r. najwięcej bezrobotnych mieszkańców wsi posiadało 1-5 lat pracy (22,7%) oraz 10-20 lat (16,6%). Najmniejszą grupę stanowią osoby posiadające ponad 30 letni staż pracy (3,6%).

W analizowanym okresie odnotowano 17,1% bezrobotnych mieszkańców wsi nieposiadających do wiadzenia zawodowego.

Struktur bezrobotnych mieszka ców wsi według czasu pozostawania bez pracy przedstawia poni sza tabela (stan na koniec 2013 r.):

Czas pozostawania bez pracy	Bezrobotni zamieszkali na wsi		Bezrobotne kobiety zamieszkaję na wsi	
	Liczba	[%]	Liczba	[%]
do 1 miesi ca	2.682	10,2%	1.163	8,3%
1-3 miesi cy	5.186	19,8%	2.560	18,3%
3-6 miesi cy	4.839	18,5%	2.647	18,9%
6-12 miesi cy	5.109	19,5%	2.671	19,1%
12-24 miesi cy	4.599	17,6%	2.551	18,2%
powy ej 24 miesi cy	3.779	14,4%	2.396	17,1%
Ogółem	26.194	100,0%	13.988	100,0%

W 2013 r. miaÿ miejsce spadek odsetka bezrobotnych mieszka ców wsi pozostaj cych bez pracy do 3 miesi cy do poziomu 30,0% (spadek o 2,7 punktu procentowego w porównaniu do 2012 r.). W odniesieniu do osób przebywaj cych najdÿ ej w statystykach powiatowych urz dów pracy w analizowanym okresie w porównaniu do poprzedniego roku odnotowano wzrost odsetka (o 2,2 p.p.) bezrobotnych mieszka ców wsi do poziomu 32,0%.

W ko cu 2013 r. w ród bezrobotnych mieszka ców wsi prawo do zasięku posiadaję 3.967 osób (15,1% ogółu zarejestrowanych).

3.3. Bezrobotni zasiękobiorcy

Na koniec 2013 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych z prawem do zasięku wynosiję 9.524 osoby, w tym 4.593 kobiety (48,2% ogółu zasiękobiorców). Bezrobotni z prawem do zasięku stanowili 15,9% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w województwie. W okresie dwunastu miesi cy 2013 r. liczba bezrobotnych uprawnionych do pobierania zasięku zmniejszyję si o 2.321 osób, tj. o 19,6%.

Liczb bezrobotnych z prawem do zasięku, w poszczególnych kwartałach 2013 r., przedstawia poni sza tabela:

Kwartał	Bezrobotni z prawem do zasięku		Wzrost/spadek (-) w porównaniu do poprzedniego kwartału
	Liczba	Udział w liczbie bezrobotnych ogółem	[liczba]
I kwartał 2013 r.	12.890	19,7%	1.045
II kwartał 2013 r.	11.335	19,4%	-1. 555
III kwartał 2013 r.	9.692	16,7%	-1.643
IV kwartał 2013 r.	9.524	15,9%	-168

Na koniec 2013 r. najwi kszy odsetek osób bezrobotnych uprawnionych do zasięku odnotowano w powiatach: mi dzyrzeczkim (21,1% ogóju bezrobotnych), nowosolskim (17,7%), kro nie skim (17,5%). Obrazuje to poni sza tabela:

Powiaty	Liczba bezrobotnych z prawem do zasięku	Udziaýw stosunku do ogóju bezrobotnych
Gorzów Wlkp. grodzki	801	16,4%
Gorzów Wlkp. ziemski	500	15,7%
Krosno Odrz.	744	17,5%
Mi dzyrzecz	1.075	21,1%
Nowa Sól	1.335	17,7%
Sýbice	297	14,1%
Strzelce Kraje skie	833	17,4%
Sul cin	272	15,3%
wiebodzin	507	16,2%
Wschowa	241	10,5%
Zielona Góra grodzki	725	16,0%
Zielona Góra ziemski	603	12,8%
aga	1.032	17,2%
ary	559	10,1%
Razem	9.524	15,9%

Urz dy pracy w 2013 r. zarejestrowaýj 20.049 nowych bezrobotnych z prawem do zasięku, co stanowiýj 21,4% caýego snapýjwu+ do bezrobocia. W stosunku do analogicznego okresu 2012 r., liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych z prawem do zasięku byýa mniejsza o 2.167 osób (o 9,8%). Najwi kszy snapýjwu+ bezrobotnych z prawem do zasięku odnotowano w powiatach: nowosolskim . 2.100 osób, gorzowskim grodzkim . 2.033 osoby, zielonogórskim grodzkim . 1.889 osób.

3.4. Cudzoziemcy

Na koniec grudnia 2013 r. w rejestrach powiatowych urz dów pracy odnotowano 92 bezrobotnych cudzoziemców (8 osób mniej ni w roku poprzednim), w tym 63 kobiety. Najwi cej cudzoziemców byýo zarejestrowanych w powiatach: gorzowskim grodzkim . 13 osób, aga skim . 12 osób, arskim . 10 osób. W ród zarejestrowanych cudzoziemców w województwie lubuskim 9 osób posiadajý prawo do otrzymywania zasięku.

W okresie 12 miesi cy 2013 r. w powiatowych urz dach pracy zarejestrowano ogójem 131 osób nieposiadaj cych polskiego obywatelstwa, z kolei 61 osób podj ý zatrudnienie. Najwi cej cudzoziemców zarejestrowano w powiatach: arskim . 19 osób, kro nie skim . 18 osób, aga skim i gorzowskim ziemskim . 14 osób.

ROZDZIAŁ 4

STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŁUG WIEKU, WYKSZTAŁCENIA, STAŹNOŚCI U PRACY ORAZ CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY

4.1. Bezrobotni według wieku

Wiek jest jednym z ważniejszych czynników mogących decydować o sytuacji osoby na rynku pracy. W 2013 r. najwięcej bezrobotnych odnotowano w kategoriach wiekowych: od 25 do 34 lat - 16.634 osoby (28,6% ogółu) oraz od 35 do 44 lat - 12.158 osób (20,3% ogółu). Najmniej liczna była grupa w wieku 60 - 64 lat - 2.244 osoby (3,8%), ponieważ w jej skład wchodziły wyłącznie osoby niepełnoletnie. Kobiety w tym wieku mają prawo do emerytalnych świadczeń.

Struktura bezrobotnych według wieku obrazuje poniższa tabela:

Wiek	Bezrobotni - stan na 31 grudnia			Dynamika (XII 2012 r. =100%)
	2012 r.	2013 r.		
		Liczba	Udział	
Ogółem	60.614	59.805	100,0%	98,7%
18 - 24 lata	11.115	10.150	17,0%	91,3%
25 - 34 lata	17.340	16.634	27,8%	95,9%
35 - 44 lata	11.814	12.158	20,3%	102,9%
45 - 54 lata	12.009	11.494	19,2%	95,7%
55 - 59 lat	6.483	7.125	11,9%	109,9%
60 - 64 lata	1.853	2.244	3,8%	121,1%

Na przestrzeni 2013 r. spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano wśród osób w wieku od 18 do 34 lat oraz od 45 do 54 lat. W pozostałych grupach wiekowych miały miejsce wzrost liczby bezrobotnych, największy wśród osób powyżej 60 roku życia (o 21,1%).

4.2. Bezrobotni według stażności u pracy

W 2013 r. najwięcej bezrobotnych posiadało staż pracy od 1 do 5 lat - 13.103 osoby (21,9%). W dalszej kolejności wysoki odsetek bezrobotnych miały miejsce wśród bezrobotnych mających od 10 do 20 lat pracy - 10.072 osoby (16,8%) oraz nieposiadających stażności u pracy - 9.441 osób (15,8%). Najmniejszą grupę bezrobotnych stanowią osoby posiadające najdłuższy staż pracy, tj. 30 lat i więcej - 2.795 (4,7%).

W 2013 r. największy spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano wśród osób nieposiadających żadnego stażności u pracy (o 4,5%).

Struktura bezrobotnych według stażności u pracy obrazuje poniższa tabela:

Sta pracy	Bezrobotni . stan na 31 grudnia			Dynamika (XII 2012 r. =100%)
	2012 r.	2013 r.		
		Liczba	Udziały	
Ogółem	60.614	59.805	100,0%	98,7%
do 1 roku	8.182	8.161	13,7%	99,7%
1 . 5 lat	13.508	13.103	21,9%	97,0%
5 . 10 lat	8.863	8.862	14,8%	100,0%
10 . 20 lat	10.016	10.072	16,8%	100,6%
20 . 30 lat	7.420	7.371	12,3%	99,3%
30 lat i wi cej	2.734	2.795	4,7%	102,2%
bez sta u	9.891	9.441	15,8%	95,5%

Natomiast wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano w grupach osób legitymujących się sta em pracy 30 lat i wi cej (o 2,2%) oraz od 10 do 20 lat (o 0,6%).

4.3. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

Czas pozostawania bez pracy jest jednym z najważniejszych czynników mających wpływ na skuteczne znalezienie zatrudnienia. Im dłuży okres pozostawania w statusie bezrobotnego, tym trudniej odnie sukces w pozyskaniu nowego miejsca pracy. Zbyt długi czas pozostawania bez pracy wpływa m. in. na fizyczną i psychiczną kondycję bezrobotnego i jego pozycję zawodową, niejednokrotnie powodując dezaktualizację kwalifikacji zawodowych. Takie osoby często wymagają zaktywizowania przez szczególne działania urzędów pracy.

Na koniec grudnia 2013 r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych w województwie lubuskim, stanowią osoby pozostające bez pracy od 6 do 12 miesięcy - 12.020 osób (20,1%) oraz od 1 do 3 miesięcy - 11.898 osób (19,9%).

Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy obrazuje poniższa tabela:

Czas pozostawania bez pracy	Bezrobotni . stan na 31 grudnia			Dynamika (XII 2012 r. =100%)
	2012 r.	2013 r.		
		Liczba	Udziały	
Ogółem	60.614	59.805	100,0%	98,7%
do 1 miesiąca	7.214	6.467	10,8%	89,7%
1 . 3 miesiące	13.141	11.898	19,9%	90,5%
3 . 6 miesięcy	11.487	11.271	18,8%	98,1%
6 . 12 miesięcy	11.584	12.020	20,1%	103,8%
12 . 24 miesięcy	9.897	10.037	16,8%	101,4%
powyżej 24 miesięcy	7.291	8.112	13,6%	111,3%

W okresie dwunastu miesięcy 2013 r. spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano w ród osób b d cych do 6 miesi cy bez pracy. Wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano w grupach osób pozostaj cych powy ej 6 miesi cy bez pracy, przy czym najwi ksz y odnotowano w ród osób pozostaj cych powy ej 24 miesi cy bez pracy (o 11,3%).

ROZDZIAÚ 5

BEZROBOTNI WEDÚG WYKSZTAÚCENIA I KWALIFIKACJI

5.1. Bezrobotni wedúg poziomu wyksztaúcenia

Poziom wyksztaúcenia i kwalifikacje zawodowe maj ogromne znaczenie na rynku pracy. Pracodawcy poszukuj najcz cie j pracowników wykwalifikowanych, specjalistów mog cych podj prac bez konieczno ci szkolenia.

Ksztaúowanie si struktury bezrobotnych wg wyksztaúcenia pokazuje tabela:

Poziom wyksztaúcenia	Bezrobotni . stan na 31 grudnia			Wzrost/spadek (XII 2013 r./XII 2012 r.) [%]
	2012 r.	2013 r.		
		Liczba	Udzia y	
wy sze	5.508	5.539	9,3%	0,6%
policealne i rednie zawodowe	12.582	12.785	21,4%	1,6%
rednie ogólnoksztaú ce	5.574	5.479	9,2%	-1,7%
zasadnicze zawodowe	18.926	18.424	30,8%	-2,7%
gimnazjalne i poni ej	18.024	17.578	29,4%	-2,5%
Ogółem	60.614	59.805	100,0%	-1,3%

Na koniec 2013 r. najwi ce j zarejestrowanych bezrobotnych legitymowa y si wyksztaúceniem zasadniczym zawodowym . 18.424 osoby (30,8%), oraz wyksztaúceniem gimnazjalnym i poni ej . 17.578 osób (29,4%). Najmniejsz liczb bezrobotnych odnotowano z wyksztaúceniem wy szym . 5.539 osób (9,3%).

Na przestrzeni 2013 r., w ród zarejestrowanych bezrobotnych, wzros y liczb osób legitymuj cych si wyksztaúceniem policealnym i rednim zawodowym (o 1,6%), oraz wy szym (o 0,6%). W pozostaj cych kategoriach odnotowano spadek liczby bezrobotnych, z czego najwi ksz y w ród osób z wyksztaúceniem zasadniczym zawodowym (o 2,7%), gimnazjalnym i poni ej (o 2,5%).

5.2. Bezrobotni bez wykształcenia redniego⁹

Na koniec 2013 r. w województwie lubuskim odnotowano 36.002 bezrobotnych bez wykształcenia redniego, stanowi c 60,2% ogóju bezrobotnych. W stosunku do 2012 r. liczba bezrobotnych bez wykształcenia redniego zmniejszyła si o 948 osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył si o 0,8 punktu procentowego. W okresie grudzie 2012 . grudzie 2013 r. liczba bezrobotnych bez wykształcenia redniego zmniejszyła si o 2,6%, podczas gdy liczba bezrobotnych ogójem, w analogicznym okresie, zmniejszyła si o 1,3%.

W poszczególnych powiatach udział bezrobotnych bez wykształcenia redniego, w liczbie bezrobotnych ogójem, wyniół od 43,0% w mie cie Zielona Góra do 66,8% w powiecie strzelecko - drezdeneckim. W ród bezrobotnych bez wykształcenia redniego przewa ali m czy ni, stanowi c 55,2% tej kategorii bezrobotnych (19.882 osoby). Prawo do zasiłku posiadają 5.162 osoby (14,3%).

Pod wzgl dem posiadanego wykształcenia w niewielkim stopniu przewa ają osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, stanowi c 51,2% ogóju bezrobotnych bez wykształcenia redniego.

W 2013 r., w ród bezrobotnych bez wykształcenia redniego, najliczniejsze grupy stanowiły osoby w wieku od 45 do 54 lat . 23,6% (w IV kwartale 2012 r. . 24,0%) oraz od 35 do 44 lat . 22,2% (w IV kwartale 2012 r. . 21,7%). W okresie czterech kwartałów 2013 r., wzrost udziału odnotowano w grupach bezrobotnych bez wykształcenia redniego maj cych od 35 do 44 lat oraz powy ej 55 lat.

W tej kategorii przewa ali bezrobotni o sta u pracy od 1 do 5 lat . 21,3% (w 2012 r. . 21,1%) oraz od 10 do 20 lat . 18,9% (w 2012 r. . 18,9%).

Na koniec 2013 r., w ród bezrobotnych bez wykształcenia redniego, najliczniejsz grup stanowiły osoby pozostaj ce od 6 do 12 miesi cy bez pracy (20,0%).

W okresie stycze . grudzie 2013 r. w powiatowych urz dach pracy zarejestrowało si 51.469 osób bez wykształcenia redniego, stanowi c 54,9% ogóju snapjwu+bezrobotnych.

5.3. Bezrobotni w okresie do 12 miesi cy od dnia uko czenia nauki

Bezrobotni b d cy w okresie 12 miesi cy od uko czenia szkoj, tj. od dnia okre lonego w dyplomie, wiadectwie lub innym dokumencie potwierdzaj cym uko czenie nauki w szkole, kursów zawodowych trwaj cych co najmniej 24 miesi ce lub nabycia uprawnie do wykonywania zawodów przez niepełnosprawnych, nazywani s również absolwentami.

W ko cu 2013 r. w urz dach pracy pozostawało zarejestrowanych 2.859 bezrobotnych absolwentów, stanowi c 4,8% ogóju zarejestrowanych bezrobotnych.

---

⁹ Bezrobotny bez wykształcenia redniego . zaliczamy wszystkich bezrobotnych, którzy z uwagi na brak wykształcenia redniego pomimo posiadanego sta u pracy nie mogli znale pracy.

Na przestrzeni całego roku populacja bezrobotnych absolwentów zmniejszyła się o 87 osób (o 3,0%).

Na koniec 2013 r. najwięcej bezrobotnych absolwentów legitymowało się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym - 929 osób (32,2% ogółu) oraz wyższym - 773 osoby (27,0%). W analizowanym okresie 1.814 bezrobotnych absolwentów (63,4%) nie posiadało do wiadzenia zawodowego.

W okresie dwunastu miesięcy 2013 r. w urzędach pracy zarejestrowało się 8.796 osób bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukonczenia nauki (o 227 osób więcej niż w analogicznym okresie 2012 r.), stanowi to 9,4% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych. Wśród nich odnotowano 5.192 kobiety, które stanowią 59,0% ogółu świążyw+absolwentów.

Najwięcej osób bezrobotnych bezrobotnych w okresie 12 miesięcy od dnia ukonczenia nauki rejestrowało się w miesiącach: wrzesień - 1.406 osób (16,0% ogółu), styczeń - 932 osoby (10,6%), październik - 875 osób (9,9%).

W końcu 2013 r. największe udziały bezrobotnych absolwentów, w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych, odnotowano na terenie powiatów: wschowskiego (7,2% ogółu), oraz sulcińskiego (6,2%). Najmniejszy miały miejsce na terenie powiatu sżubickiego (3,4%), gorzowskiego grodzkiego oraz mi dzyrzeckiego (po 3,9%).

Liczba bezrobotnych w okresie 12 miesięcy od dnia ukonczenia nauki, na koniec 2013 r., wg powiatów przedstawia poniższa tabela:

Powiaty	Bezrobotni ogółem	w tym w okresie 12 miesięcy od dnia ukonczenia nauki	
		liczba	Udziały ogólnej liczbie bezrobotnych
Gorzów Wlkp.(grodzki)	4.898	193	3,9%
Gorzów Wlkp.(ziemski)	3.194	173	5,4%
Krosno Odrzańskie	4.248	186	4,4%
Mi dzyrzecz	5.085	200	3,9%
Nowa Sól	7.539	328	4,4%
Sżubice	2.110	71	3,4%
Strzelce Krajeńskie	4.777	200	4,2%
Sulcin	1.782	111	6,2%
wiebozdżin	3.124	156	5,0%
Wschowa	2.285	164	7,2%
Zielona Góra (grodzki)	4.532	222	4,9%
Zielona Góra (ziemski)	4.698	272	5,8%
aga	5.986	291	4,9%
ary	5.547	292	5,3%
Ogółem	59.805	2.859	4,8%

W okresie dwunastu miesięcy 2013 r., wśród zarejestrowanych bezrobotnych w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki 2.756 osób podjęło pracę (o 132 więcej niż w 2012 r.).

Struktura bezrobotnych w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, według wielkich grup zawodów, w woj. lubuskim na koniec 2013 r. przedstawia poniższa tabela:

Grupy zawodów (nazwa grupy wielkiej)	Bezrobotni ogółem		Bezrobotne osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	
	liczba	%	liczba	%
0. Siły zbrojne	48	0,1%	0	0,0%
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	341	0,6%	7	0,2%
2. Specjaliści	3.674	6,1%	425	14,9%
3. Technicy i inny średni personel	6.285	10,5%	354	12,4%
4. Pracownicy biurowi	2.297	3,8%	74	2,6%
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	11.203	18,7%	447	15,6%
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1.627	2,7%	15	0,5%
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	14.761	24,7%	263	9,2%
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	3.338	5,6%	37	1,3%
9. Pracownicy przy pracach prostych	5.251	8,8%	61	2,1%
Bez zawodu	10.980	18,4%	1.176	41,1%
Ogółem	59.805	100,0%	2.859	100,0%

Wśród bezrobotnych absolwentów najliczniej reprezentowanymi grupami zawodowymi byli: pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (15,6% ogółu absolwentów), specjaliści (14,9%), technicy i inny średni personel (12,4%).

Wśród absolwentów udział osób bez zawodu wyniósł 41,1%.

5.4. Bezrobotni według grup zawodowych i specjalności

Struktura bezrobocia na koniec 2013 r. wg kwalifikacji zawodowych, w ujęciu wielkich grup wskazuje, że najliczniejszą kategorię stanowili bezrobotni posiadający zawody z grupy robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, tj. 14.761 osób, co stanowiło 24,7% ogółu bezrobotnych (w 2012 r. odpowiednio 15.234 osób i 25,1%). Następnie do wielkich grup byli bezrobotni z grupy pracownicy usług osobistych i sprzedawcy. Stanowili oni 18,7% ogółu bezrobotnych, czyli 11.203 osoby. W 2013 r. liczba bezrobotnych w tej grupie zwiększyła się

o 131 osób. Niewiele mniej bezrobotnych odnotowano w grupie bezrobotnych (tzw. grupa sbez zawodu) nie posiadaj cych adnych kwalifikacji zawodowych lub dokumentów uprawniaj cych do wykonywania zawodu (10.980 osób, tj. 18,4% ogóju bezrobotnych, spadek w porównaniu do 2012 r. o 71 osób). Zdecydowanie mniejszymi od trzech powy szych, ale równie znacznyimi grupami byy grupy osób bezrobotnych sklasyfikowane jako technicy i inny redni personel+ (6.285 osób, tj. 10,5% ogóju bezrobotnych, spadek odpowiednio o 131 osób) oraz spracownicy przy pracach prostych+ . 8,8% ogóju bezrobotnych, tj. 5.251 osób (wzrost w porównaniu do 2012 r. o 55 osób) Du a liczba bezrobotnych figurowaą na koniec 2013 r. w statystykach urz dów pracy jako osoby posiadaj ce kwalifikacje zawodowe nale ce do dwóch nast pnych grup, a mianowicie, specjali ci+ . 6,1% ogóju bezrobotnych (spadek odpowiednio o 171 osób) oraz soperatorzy i monterzy maszyn i urz dze +. 5,6% ogóju (spadek o 70 osób).

W ród 31.580 bezrobotnych kobiet województwa lubuskiego wedyg stanu na koniec 2013 r. struktura grup wielkich bya inna. Najwi ksz liczebnie grup byli spracownicy usyg i sprzedawcy+. W statystykach urz dów pracy w grupie tej odnotowano 8.997 bezrobotnych kobiet co stanowiö 28,5% ogóju bezrobotnych kobiet. Kolejne pod wzgl dem liczebno ci grupy to: srobotnicy przemysöwi i rzemie lnicy+. 4.017 kobiet, tj. 12,7% ogóju tej populacji oraz technicy i inny redni personel+. 3.693 kobiety, tj. 11,7% ogóju; spracownicy przy pracach prostych+ . odpowiednio 2.651, tj. 8,4%; specjali ci+ . odpowiednio 2.491, tj. 7,9%, oraz spracownicy biurowi+. 1.659, tj. 5,3%, a tak e soperatorzy i monterzy maszyn i urz dze +. 1.069, tj. 3,4%.

Naley nadmienic, e znacz c liczb bezrobotnych, o porównywalnej wielko ci udziaju w ogójem, zarówno w przypadku bezrobotnych ogójem (10.980, tj. 18,4%), jak te bezrobotnych kobiet (6.168, tj. 19,5%), charakteryzuje si grupa bezrobotnych sbez zawodu+

Zawodem o najwi kszej liczebno ci w ród bezrobotnych kobiet w województwie lubuskim w 2013 r. byözawód ssprzedawca+, w którym odnotowano 4.873 osoby tej populacji, co stanowiö 15,4% ogólnej liczby bezrobotnych kobiet. Nast pne zawody to: krawiec . 981 kobiet, udziaj3,1%; kucharz . 922 kobiety, udziaj2,9%; szwaczka . 802 kobiety, udziaj2,5% oraz technik ekonomista . 783 kobiety, udziaj2,5%. Pi wymienionych zawodów o najwi kszej liczbie bezrobotnych kobiet stanowiö ponad 26% ogóju tej populacji bezrobotnych.

Zestawienie porównawcze 20 zawodów o najwi kszej liczbie bezrobotnych wedyg stanu na koniec okresu sprawozdawczego w województwie lubuskim w latach 2012 i 2013 prezentuje poni sza tabela:

Zawód	Bezrobotni wg stanu na koniec 2012 r.		Bezrobotni wg stanu na koniec 2013 r.		Dynamika [XII 2012 r. = 100]
	Liczba	Udział[%]	Liczba	Udział[%]	
sprzedawca	5.342	8,81%	5.354	8,95%	100,2
robotnik gospodarczy	1.390	2,29%	1.376	2,30%	99,0
murarz	1.436	2,37%	1.324	2,21%	92,2
kucharz	1.139	1,88%	1.091	1,82%	95,8
lusarz	1.198	1,98%	1.056	1,77%	88,2
krawiec	985	1,63%	1.001	1,67%	101,6
robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	928	1,53%	925	1,55%	99,7
technik ekonomista	893	1,47%	894	1,49%	100,1
robotnik budowlany	827	1,36%	833	1,39%	100,7
szwaczka	844	1,39%	809	1,35%	95,9
sprzątaczkabiurowa	598	0,99%	587	0,98%	98,2
technik prac biurowych	668	1,10%	586	0,98%	87,7
mechanik samochodów osobowych	619	1,02%	584	0,98%	94,4
technik mechanik	638	1,05%	553	0,92%	86,7
stolarz	561	0,93%	536	0,90%	95,5
fryzjer	485	0,80%	511	0,85%	105,4
piekarz	552	0,91%	510	0,85%	92,4
mechanik pojazdów samochodowych	464	0,77%	489	0,82%	105,4
kucharzmałej gastronomii	457	0,75%	472	0,79%	103,3
magazynier	435	0,72%	408	0,68%	93,8

Analizując powyższe zestawienie porównawcze stwierdzamy, że na koniec grudnia 2013 r., 20 zawodów (w 2013 r. odnotowano łącznie 1.715 zawodów) o największej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych, generowały ponad 1/3 ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych, tj. 19.899 - 32,27% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Dla porównania rok wcześniej było ich odpowiednio - 20.459 osób, co również obejmowało ponad 1/3 ogółu bezrobotnych.

W okresie 12 miesięcy 2013 r., w grupie wymienionych powyżej zawodów, wzrost liczby bezrobotnych odnotowano w 7 zawodach, przy czym największy w zawodach: mechanik pojazdów samochodowych - o 5,4%; fryzjer - o 5,4%; kucharz małej gastronomii - o 3,3% oraz krawiec - o 1,1% a także robotnik budowlany - o 0,7%; sprzedawca - o 0,2% i technik

ekonomista . o 0,1%. Najwi kszy spadek nast piy w zawodach: technik mechanik . o 13,3%; technik prac biurowych . o 12,3% oraz luszarz . o 11,8%.

Na koniec grudnia 2013 r. w województwie lubuskim, w ród poprzednio pracuj cych, w rejestrach powiatowych urz dów pracy byj 15.482 osoby pozostaj ce powy ej 12 miesi cy bez pracy, co w porównaniu z 2012 r. oznacza wzrost o 5,9 punktu procentowego.

W układzie wielkich grup:

- najmniejszy odsetek bezrobotnych pozostaj cych powy ej 12 miesi cy bez pracy, wyst piy w grupach:
  - bez zawodu . 12,1%;
  - siy zbrojne . 12,5%;
  - specjali ci . 21,1%.
- najwi kszy odsetek bezrobotnych pozostaj cych powy ej 12 miesi cy bez pracy, odnotowano w grupach:
  - rolnicy, ogrodnicy, le nicy i rybacy . 34,1%;
  - pracownicy usy g osobistych i sprzedawcy . 31,3%;
  - pracownicy przy pracach prostych . 30,7%.

Z wymienionych w powy szej tabeli, zawodów generuj cych najwi ksz liczb zarejestrowanych bezrobotnych:

- najmniejszy odsetek bezrobotnych b d cych powy ej 12 miesi cy bez pracy, byj w zawodach:
  - mechanik samochodów osobowych . 15,7%,
  - kucharz majej gastronomii . 20,8%,
  - piekarz . 24,1%,
  - technik mechanik . 24,2%,
  - technik ekonomista . 27,2%;
  - fryzjer . 27,2%,
- najwi kszy odsetek bezrobotnych, b d cych powy ej 12 miesi cy bez pracy, odnotowano w zawodach:
  - technik prac biurowych . 37,9%,
  - robotnik pomocniczy w przemy le przetwórczym . 35,6%,
  - sprzedawca . 34,8%,
  - sprz taczka biurowa . 34,4%,
  - krawiec . 34,3%,
  - szwaczka . 32,9%.

Zawody generuj ce najwi ksze bezrobocie w ród kobiet (wymienione wy ej) byj jednocze nie zawodami, w których na koniec 2013 r. odnotowano najwi ksz liczb kobiet

pozostających bezrobotnymi powyżej 12 m-cy. W zawodzie sprzedawca . 1.746 osób, w zawodzie krawiec . 337 osób, w zawodzie kucharz . 311 osób, w zawodzie szwaczka . 264 osoby i w zawodzie technik ekonomista . 225 osób.

Najwyższy odsetek kobiet, będących bezrobotnymi powyżej 12 miesięcy, spośród zawodów, w których na koniec 2013 r. pozostawało powyżej 40 bezrobotnych odnotowano w zawodach: fryzjer damski . 55,3% ogólnej liczby bezrobotnych kobiet w zawodzie; rolnik produkcji rolnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby . 50,0%, pozostali rolnicy upraw polowych . 46,7%, obuwnik przemysłowy . 44,4%, prasowaczka ręczna . 42,5%.

W okresie styczeń . grudzień 2013 r. w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 93.680 osób, co w porównaniu do 12 m-cy 2012 r. oznacza spadek o 1.608 osób, tj. o blisko 2 punkty procentowe.

Z analizy struktury zawodowej napływu bezrobotnych wg wielkich grup wynika, że najliczniejszą grupą były osoby poprzednio pracujące posiadające zawód zakwalifikowany do VII wielkiej grupy, tj. robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy. W grupie tej odnotowano 21.645 osób (w 2012 r. 22.604) noworejestrujących się, co stanowiło 23,1% ogółu napływu.

Następnymi grupami pod względem wielkości napływu byli: pracownicy usług i sprzedawcy. zarejestrowano 15.801 osób, co stanowiło 16,9% ogółu napływu (w 2012 r. . 15.804, tj. 16,6% ogólnej liczby napływu); technicy i inny średni personel. napłynęło 9.793 osoby, tj. 10,5% ogółu (w 2012 r. . 9.986; 10,5%); pracownicy przy pracach prostych. 7.594 noworejestrujące się osoby, tj. 8,1% (w 2012 r. . 7.569, 7,9%), a także specjaliści. 7.171 osób tj. 7,7% (w 2012 r. . 7.230, 7,6%). Najmniejszy napływ odnotowano w grupach siły zbrojnej. 0,1% ogółu napływu oraz przedstawiciele władz publicznych. 0,6% napływu.

Napływ do bezrobocia kobiet w 2013 r. w województwie lubuskim w swej strukturze liczbowej oraz procentowej kształtowały się niemal identycznie, w porównaniu do struktury bezrobocia według stanu na koniec okresu sprawozdawczego. Grupa o największej liczbie noworejestrujących się kobiet i największym udziale w ogółem byli pracownicy usług i sprzedawcy (zarejestrowano 11.979 bezrobotnych kobiet . 26,6 % ogółu napływu tej populacji). Następne grupy to: technicy i inny średni personel. 5.305 kobiet, 11,8% ogółu; specjaliści. 4.805, 10,7%; robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy. 4.696, 10,4%; pracownicy przy pracach prostych. 3.511, 7,8% i pracownicy biurowi. 2.554, 5,7%.

Śródmiesiące 2013 r. w województwie lubuskim napływ bezrobotnych, zawodami o największej liczbie odnotowanych noworejestrujących się osób byli:

Ogółem	Kobiety
Sprzedawca . 7.088 osób, 7,6% ogółu;	Sprzedawca . 6.240 osób, 13,8% ogółu populacji;
Murarz . 1.850 osób, 2,0% ogółu;	Technik ekonomista . 1.154 osoby, 2,6% ogółu populacji
Robotnik gospodarczy . 1.846 osób, 2,0% ogółu;	Kucharz . 1.126 osób, 2,5% ogółu populacji
Iusarz . 1.623 osoby, 1,7% ogółu;	Krawiec . 1.084 osoby, 2,4% ogółu populacji
Kucharz . 1.441 osób, 1,5% ogółu	Szwaczka . 1.034 osoby, 2,3% ogółu populacji
Technik ekonomista . 1.360 osób, 1,5% ogółu;	Fryzjer . 744 osoby, 1,6% ogółu populacji

5.5. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych¹⁰

Na koniec grudnia 2013 r. w województwie lubuskim, odnotowano 18.275 bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, stanowi c 30,6% ogółu bezrobotnych. W stosunku do grudnia 2012 r. liczba bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych zmniejszyła si o 339 osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył si o 0,1 punktu procentowego. W okresie grudzie 2012 . grudzie 2013 r. liczba bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych zmniejszyła si o 1,8%, podczas gdy liczba bezrobotnych ogółem zmniejszyła si o 1,3%.

W poszczególnych powiatach udział bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, w liczbie bezrobotnych ogółem, wyniósł od 24,8% w mie cie Zielona Góra do 37,1% w powiecie strzelecko - dreźnieckim.

Prawo do otrzymywania zasiłku posiadają 2.032 osoby (11,1%). Wi kszc bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych to kobiety . 10.408 osób, stanowi c 57,0% tej kategorii bezrobotnych.

W ród bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, na koniec grudnia 2013 r., dominowały osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poni ej . 69,2% ogółu oraz rednim ogólnokształc cym . 15,4% ogółu. W tej kategorii bezrobotnych, w okresie dwunastu miesi cy, odnotowano wzrost udziału osób legitymuj cych si wykształceniem policealnym i rednim zawodowym oraz gimnazjalnym i poni ej.

Pod wzgl dem sta u pracy, na koniec 2013 r., dominowały osoby dotychczas nie pracuj ce (25,7%) oraz o krótkim sta u pracy: od 1 roku do 5 lat (20,9%) i do 1 roku (17,9%).

W grudniu 2013 r., w ród bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, najwi ksze grupy stanowią osoby młode: w wieku od 18 do 24 lat (26,1%) oraz od 25 do 34 lat (22,6%).

¹⁰ Bezrobotnym bez kwalifikacji zawodowych jest osoba nieposiadaj ca kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu po wiadczonych dyplomem, wiadectwem, za wiadzeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniaj cym do wykonywania zawodu.

W stosunku do grudnia 2012 r., w tej kategorii bezrobotnych, nastąpił wzrost udziału osób w wieku od 25 do 44 lat i powyżej 55 lat.

Na koniec grudnia 2013 r., wśród bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, najwięcej stanowiły osoby pozostające bez pracy od 6 do 12 miesięcy (20,2%) oraz od 1 do 3 miesięcy (19,8%). W okresie dwunastu miesięcy 2013 r., wśród tej kategorii bezrobotnych, nastąpił wzrost udziału osób pozostających bez pracy powyżej 6 miesięcy.

W okresie styczeń - grudzień 2013 r. w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 28.331 osób bez kwalifikacji zawodowych, stanowiło 30,2% ogółu napływu bezrobotnych. W omawianym okresie 9.027 osób z tej kategorii bezrobotnych podjęło pracę.

5.6. Bezrobotni bez do wiadzenia zawodowego¹¹

Na koniec grudnia 2013 r. w województwie lubuskim odnotowano 12.568 bezrobotnych bez do wiadzenia zawodowego, stanowiło 21,0% ogółu bezrobotnych. W stosunku do grudnia 2012 r. liczba bezrobotnych bez do wiadzenia zawodowego zmniejszyła się o 560 osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się o 0,7 punktu procentowego. W okresie grudzień 2012 - grudzień 2013 r. liczba bezrobotnych bez do wiadzenia zawodowego zmniejszyła się o 4,3%, podczas gdy liczba bezrobotnych ogółem zmniejszyła się o 1,3%.

W poszczególnych powiatach udział bezrobotnych bez do wiadzenia zawodowego, w liczbie bezrobotnych ogółem, wyniósł od 16,9% w mieście Gorzów Wielkopolski do 27,2% w powiecie wiebodzińskim.

Większość bezrobotnych bez do wiadzenia zawodowego to kobiety - 7.568 osób, stanowiło 60,2% tej kategorii bezrobotnych. Wśród nich 11 osób (0,1%) miało prawo do otrzymywania zasiłku.

Bezrobotni nie posiadający do wiadzenia zawodowego to osoby dotychczas nie pracujące - 74,9% tej kategorii bezrobotnych, lub legitymujące się stałym pracą do 1 roku - 25,1%.

Odnotowani na koniec grudnia 2013 r. bezrobotni bez do wiadzenia zawodowego to przede wszystkim osoby młode, w wieku od 18 do 24 lat (51,5%) i od 25 do 34 lat (34,1%).

Pod względem posiadanego wykształcenia, w tej kategorii bezrobotnych, dominujące grupy stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (37,5%) oraz policealnym i średnim zawodowym (22,4%). W okresie dwunastu miesięcy 2013 r., wśród

---

¹¹ Bezrobotny bez do wiadzenia zawodowego - oznacza to bezrobotnego który wykonywał zatrudnienie oraz inną pracę zarobkową przez któryś okres poniżej 6 miesięcy.

bezrobotnych bez do wiadzenia zawodowego, odnotowano wzrost udziaju osób maj cych wyksztaenie wy sze oraz policealne i rednie zawodowe.

Pod wzgl dem czasu pozostawania bez pracy, w ród bezrobotnych bez do wiadzenia zawodowego, najliczniejsze grupy stanowiyy osoby stosunkowo krótko pozostaj ce bez pracy: od 1 do 3 miesi cy (22,3% ogóju) i od 3 do 6 miesi cy (21,4%). W okresie dwunastu miesi cy 2013 r. odnotowano w ród nich wzrost udziaju osób pozostaj cych bez pracy powy ej 6 miesi cy.

W okresie stycze . grudzie 2013 r. w powiatowych urz dach pracy zarejestrowały si 23.564 osoby bez do wiadzenia zawodowego, stanowi c 25,3% ogóju napyywu bezrobotnych. W omawianym okresie 7.768 osób z tej kategorii bezrobotnych podj yó prac .

ROZDZIAÚ 6

ZGÚOSZENIA I ZWOLNIENIA Z PRACY ORAZ BEZROBOTNI WEDÚG RODZAJU DZIAÚALNO CI OSTATNIEGO MIEJSCA PRACY

6.1. Zgúoszenia zwolnie z przyczyn niedotycz cych pracownika¹²

W 2013 r. odnotowano zgúoszenia zwolnie z przyczyn niedotycz cych pracownika, pochodz ce z 46 zakjadów pracy, w których planowano zwolnienie y cznie 1.120 osób (w 2012 r. odpowiednio 69 zakjadów i 1.477 osób).

W 2013 r. 11 zakjadów z sektora publicznego zgúosió zmiar zwolnienia 36 osób z przyczyn niedotycz cych pracownika, natomiast 35 zakjadów z sektora prywatnego zgúosió do zwolnienia 1.084 osoby.

Zgúoszenia przez pracodawców zamiaru dokonania zwolnie z przyczyn dotycz cych zakjadu pracy, w 2013 r., przedstawia poni sza tabela:

---

¹² Zwolnienia grupowe wyst puj w razie konieczno ci rozwi zywania przez pracodawc zatrudniaj cego co najmniej 20 pracowników stosunków pracy z przyczyn niedotycz cych pracowników, w drodze wypowiedzenia dokonanego przez pracodawc , a tak e na mocy porozumienia stron, je li w okresie nieprzekraczaj cym 30 dni, zwolnienie obejmie co najmniej: (a) 10 pracowników, gdy pracodawca zatrudnia mniej ni 100 pracowników, (b) 10% pracowników, gdy pracodawca zatrudnia od 100 do 299 pracowników, (c) 30 pracowników, gdy pracodawca zatrudnia co najmniej 300 pracowników. Ustawa z dnia 13 marca 2003 roku o szczegóowych zasadach rozwi zywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn nie dotycz cych pracowników (Dz. U. Nr 90, poz.844 z pó n. zm.).

Miesi ce 2013 r.	Zgłoszenia zwolnie grupowych w miesi cu sprawozdawczym	
	zakłady	osoby
stycze	8	60
luty	5	147
marzec	7	42
kwiecie	2	3
maj	2	3
czerwiec	6	337
lipiec	0	0
sierpie	1	131
wrzesie	6	308
pa dziernik	3	38
listopad	4	24
grudzie	2	27

Najwi ksze nat enie nowych zgłosze odnotowano w czerwcu i wrze niu 2013 r. (57,6% ogółu osób zgłoszonych w ramach zwolnie z przyczyn niedotycz cych pracownika).

6.2. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotycz cych zakładu pracy¹³

Na koniec 2013 r. zarejestrowanych było 3.244 bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotycz cych zakładu pracy (na koniec 2012 r. . 2.089 osób). W omawianym okresie dwunastu miesi cy udziażzwolnionych z przyczyn dotycz cych zakładu pracy zwi kszyłsi z 3,4% do 5,4% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (wzrost o 1.155 osób). W ród bezrobotnych zwolnionych w tym trybie kobiety w liczbie 1.707 osób stanowiły 52,6%. Do pobierania zasięku dla bezrobotnych uprawnionych było 2.118 osób (65,3%).

Liczb bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotycz cych zakładu pracy, według powiatowych urz dów pracy, na koniec 2013 r., przedstawia poni sza tabela:

¹³ Przyczyny dotycz ce zakładu pracy oznaczaj rozwi zanie stosunku pracy lub stosunku sju bowego: (a) z przyczyn niedotycz cych pracowników, zgodnie z przepisami o szczególnych zasadach rozwi zywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotycz cych pracowników lub zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26.06.1974 r. . kodeks pracy, u pracodawcy zatrudniaj cego mniej ni 20 pracowników, (b) z powodu ogłoszenia upadły ci pracodawcy, jego likwidacji lub likwidacji stanowiska pracy z przyczyn ekonomicznych, organizacyjnych, produkcyjnych albo technologicznych, (c) w przypadku przej cia zakładu pracy.

Powiaty	Liczba bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy	Udział w liczbie bezrobotnych ogółem
Gorzów Wlkp.(grodzki)	165	3,4%
Gorzów Wlkp.(ziemski)	215	6,7%
Krosno Odrzańskie	298	7,0%
Międzyrzecz	460	9,1%
Nowa Sól	215	2,9%
Słubice	87	4,1%
Strzelce Krajeńskie	179	3,8%
Sulęcinek	62	3,5%
Wąsosz	347	11,1%
Wschowa	176	7,7%
Zielona Góra (grodzki)	271	6,0%
Zielona Góra (ziemski)	290	6,2%
Żagań	311	5,2%
Żary	168	3,0%

Na koniec 2013 r., najwięcej osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w stosunku do ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, odnotowano w powiecie: wąsoszskim - 11,1%, międzyrzeckim - 9,1% oraz wschowskim - 7,7%.

W okresie dwunastu miesięcy 2013 r. do powiatowych urzędów pracy województwa lubuskiego zgłosiło się 5.440 nowych bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Stanowili oni 5,8% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych. Dla porównania w 2012 r. odnotowano 2.720 nowo rejestrujących się osób zwolnionych w tym trybie, co stanowiło 2,9% całego zapływu.

W 2013 r. najwięcej nowych bezrobotnych, zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy, odnotowano w styczniu - 687 osób (12,6% ogółu) oraz w październiku - 502 osoby (9,2%).

6.3. Fundusz Gwarantowanych świadczeń Pracowniczych

Fundusz Gwarantowanych świadczeń Pracowniczych (FGP) powstaje w celu ochrony pracowników przez utratę wynagrodzenia spowodowaną niewypłacalnością pracodawcy. Działalność FGP finansowana jest ze składek płaconych przez pracodawców, windykacji oraz innych dochodów. Podstawą prawną stanowi *Ustawa z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy* (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 272). Ustawa mówi, że w razie niewypłacalności pracodawcy roszczenia pokrywane są z Funduszu Gwarantowanych świadczeń Pracowniczych.

W województwie lubuskim, w 2013 r., z Funduszu Gwarantowanych świadczeń Pracowniczych, na podstawie wniosków indywidualnych i wykazów dla 1.014 osób wypłacono kwotę świadczeń w wysokości 6.257.679 zł (w 2012 r. dla 1.032 osób wypłacono kwotę świadczeń w wysokości 7.632.711 zł).

W 2013 r., największe kwoty wypłacanych świadczeń, wynikających z roszczeń pracowniczych, pochodzących z tytułu:

- odpraw pieniężnych . 2.443.502 zł
- wynagrodzenia za pracę . 2.014.255 zł
- odszkodowania za skrócony okres wypowiedzenia . 977.526 zł
- składek na ubezpieczenia społeczne należne od pracodawców . 415.560 zł
- ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy . 210.569 zł
- wynagrodzenia za czas urlopu wypoczynkowego . 132.893 zł

W 2013 r., roszczenia pracownicze pokrywane z Funduszu Gwarantowanych świadczeń Pracowniczych wynikają przede wszystkim z: ogłoszenia upadłości pracodawcy obejmującego likwidację majątku dłużnika, rozwiązania spółki handlowej przez sąd, ogłoszenia upadłości z możliwością zawarcia układu, zmiany postanowienia o ogłoszeniu upadłości z możliwością zawarcia układu na upadłość likwidacyjną, oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości gdy jego majątek nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania.

Największe kwoty wypłacanych w 2013 r. świadczeń dotyczą następujących branż:

- ⇒ budownictwo . 1.546.374 zł(24,7% ogółu),
- ⇒ produkcja mebli . 1.488.565 zł(23,8%),
- ⇒ elektronika . 1.408.931 zł(22,5%),
- ⇒ przemysł spożywczy . 515.065 zł(8,2%),
- ⇒ motoryzacja . 420.128 zł(6,7%).

6.4. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy

Spółród 59.805 mieszkańców województwa lubuskiego zarejestrowanych na koniec grudnia 2013 r. jako osoby bezrobotne, dotychczas pracowały 50.364 co stanowi 84,2% ogółu bezrobotnych. Dla porównania na koniec 2012 r. odnotowano 60.614 osób bezrobotnych, z których 50.723, tj. 83,7% ogółu, przed zarejestrowaniem się pracowały. Liczba osób niepracujących przed rejestracją w urzędzie pracy wyniosła na koniec omawianego roku ogółem 9.441 (to o 450 bezrobotnych mniej niż w roku 2012).

Na koniec grudnia 2013 r. zarejestrowanych bezrobotnych pracujących poprzednio w sektorze publicznym odnotowano 6.991 osób (spadek w porównaniu do 2012 r. o 12 osób), zaś w sektorze prywatnym 28.929, co oznacza wzrost o 396 osób.

Porównanie struktur bezrobotnych według rodzaju działalności i ostatniego miejsca pracy, według stanu na koniec 2012 r. i 2013 r. przedstawia poniższa tabela:

Seksja PKD	2012 r.		2013 r.	
	Liczba	Udział [%]	Liczba	Udział [%]
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1.979	3,3	2.005	3,4
Górnictwo i wydobywanie	60	0,1	60	0,1
Przetwórstwo przemysłowe	10.466	17,3	10.299	17,2
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	214	0,4	80	0,1
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	525	0,9	525	0,9
Budownictwo	3.503	5,8	3.349	5,6
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	6.761	11,2	6.878	11,5
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1.104	1,8	1.122	1,9
Transport i gospodarka magazynowa	1.096	1,8	1.074	1,8
Informacja i komunikacja	149	0,2	180	0,3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	471	0,8	412	0,7
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	602	1,0	457	0,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	669	1,1	712	1,2
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	1.651	2,7	1.853	3,1
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2.461	4,1	2.801	4,7
Edukacja	1.044	1,7	1.191	2,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	991	1,6	1.134	1,9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	537	0,9	545	0,9
Pozostała działalność usługowa	1.247	2,1	1.240	2,1
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	5	0,0	3	0,0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	1	0,0	0	0,0
Działalność nie zidentyfikowana	15.187	25,1	14.444	24,2
Bezrobotni dotychczas niepracujący	9.891	16,3	9.441	15,8
Ogółem	60.614	100,0	59.805	100,0

Podobnie jak w poprzednich latach, sekcja generująca najliczniejszy grup bezrobotnych, według stanu na koniec grudnia 2013 r., było przetwórstwo przemysłowe+ . 10.299 bezrobotnych, wśród których 9.536 osób przed zarejestrowaniem pracowało w sektorze prywatnym. Analizując powyższe zestawienie tabelaryczne zauważyć można na podobieństwo

rozkładu liczby bezrobotnych w poszczególnych sekcjach. Jednocześnie należy stwierdzić, że w porównaniu do 2012 roku, na koniec grudnia 2013 r. najniższą (liczbowo) spadł liczbę bezrobotnych odnotowano w sekcjach sprzętowo-przemysłowe i budownictwo, a wzrost w sekcji administracja publiczna i obrona narodowa oraz w sekcji działalność w zakresie usług administracyjnych i innych.

Na koniec 2013 r. 15.482 osoby poprzednio pracujące pozostawały w rejestrach urzędów pracy powyżej 12 miesięcy co stanowiło 30,7% ogółu poprzednio pracujących (w 2012 r. - 28,8%). Należy nadmienić, iż podobnie jak w latach poprzednich najniższą liczbę ogółem grup osób w populacji bezrobotnych poprzednio pracujących stanowią osoby bezrobotnymi w okresie od 1 do 12 miesięcy (na koniec 2013 r. - 29.391).

Najniższa liczba osób poprzednio pracujących pozostających powyżej 12 miesięcy bez pracy występuje w następujących sekcjach PKD:

- ⇒ sprzętowo-przemysłowe. 3.280 osób;
- ⇒ handel hurtowy i detaliczny +. 2.262 osoby;
- ⇒ budownictwo+. 959 osób;
- ⇒ administracja publiczna i obrona narodowa +. 830 osób.

Najmniejszą liczbę bezrobotnych przebywających powyżej 12 miesięcy bez pracy odnotowano dla następujących sekcji PKD:

- ⇒ organizacje i zespoły eksterytorialne+. nie odnotowano osób długotrwale bezrobotnych;
- ⇒ gospodarstwa domowe zatrudniającej +. 2 osoby;
- ⇒ wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz +. 25 osób;
- ⇒ górnictwo i wydobywanie+. 27 osób.

Ważnym elementem analizy bezrobocia jest analiza napływu do bezrobocia. W okresie 12 miesięcy 2013 r. ogółem zarejestrowało się 93.680 osób, z czego 81,4% to osoby dotychczas pracujące. W porównaniu do analogicznego okresu 2012 r. napływ bezrobotnych ogółem zmniejszył się o 1.608 osób, lecz wzrosło 45 osób napływ bezrobotnych poprzednio pracujących.

Struktura napływu według sekcji PKD w ujęciu zarówno procentowym, jak i liczbowym w 2013 r. wygląda bardzo podobnie jak struktura bezrobocia według stanu na koniec okresu sprawozdawczego. I tak najniższą liczbą osób noworejestrujących się w omawianym okresie występuje w następujących sekcjach PKD:

- ⇒ sprzętowo-przemysłowe+. 14.874 osoby (w porównaniu do 2012 r. wzrost liczby osób o 117; wielkość udziału pozostaje niezmienną);
- ⇒ handel hurtowy i detaliczny +. 10.067 osób (w porównaniu do 2012 r. wzrost liczby osób o 437; a także wzrost udziału o 0,6 punktu procentowego);
- ⇒ budownictwo+. 5.196 osób (w porównaniu do 2012 r. spadek liczby osób o 162; a także spadek udziału o 0,1 punktu procentowego);

- ⇒ administracja publiczna i obrona narodowa +. 3.937 osób (w porównaniu do 2012 r. wzrost liczby osób o 239; oraz wzrost wielko ci udziału o 0,3 punktu procentowego);
- ⇒ działalno w zakresie usług administrowania +. 3.550 osób (w porównaniu do 2012 r. wzrost liczby osób o 631; a tak e wzrost udziału o 0,7 punktu procentowego);
- ⇒ rolnictwo, le nictwo +. 2.412 osób (w porównaniu do 2012 r. spadek liczby osób o 69; wielko udziału pozostają na tym samym poziomie);
- ⇒ edukacja+. 1.934 osoby (w porównaniu do 2012 r. wzrost liczby osób o 234; a tak e udziału o 0,3 punktu procentowego);
- ⇒ transport i gospodarka magazynowa+. 1.773 osoby (w porównaniu do 2012 r. wzrost liczby osób o 12; wielko udziału pozostają niezmiennona);
- ⇒ opieka zdrowotna i pomoc spojęczna+. 1.758 osób (w porównaniu do 2012 r. wzrost liczby osób o 175; a tak e wzrost wielko ci udziału o 0,2 punktu procentowego);
- ⇒ spozostają działalno usługowa+. 1.659 osób (w porównaniu do 2012 r. spadek liczby osób o 52; wielko udziału pozostają na tym samym poziomie);
- ⇒ działalno zwi zana z zakwaterowaniem +. 1.615 osób (w porównaniu do 2012 r. wzrost liczby osób o 12; wielko udziału pozostają na tym samym poziomie).

Z powy szego zestawienia wynika, i najwi kszy wzrost napływu bezrobotnych (liczbowy i udziału procentowego w ogólnej liczbie) w 2013 r. wyst piy w sekcji działalno w zakresie usług administrowania i działalno wspieraj ca+. wzrost o 631 osób, natomiast najwi kszy spadek w 2013 r. odnotowano w sekcji działalno zwi zana z obsęgu rynku nieruchomości+. spadek o 340 osób.

ROZDZIAŁ 7

KATEGORIE BEZROBOTNYCH B D CYCH W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, w art. 49) okre liją kategorie bezrobotnych zaliczanych do **osób b d cych w szczególnej sytuacji na rynku pracy**, w stosunku, do których powiatowy urz d pracy w okresie do 6 miesi cy od dnia rejestracji powinien przedstawi propozycj zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, sta u, odbycia przygotowania zawodowego w miejscu pracy lub zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych. Lista kategorii była kilkakrotnie rozszerzana. Nowelizacja Ustawy z dnia 24 sierpnia 2007 r. (Dz. U. Nr 176, poz. 1243) rozszerzyła definicj osób b d cych w szczególnej sytuacji na rynku pracy o dalsze pi kategorii bezrobotnych. W obowi zuj cej sprawozdawczo ci s oni uwzgl dniani od ko ca

stycznia 2008 r. Nowelizacja Ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. (Dz. U. Nr 6, poz. 33) rozszerzyła definicję osób b d cych w szczególnej sytuacji na rynku pracy o bezrobotnych po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego. W obowiązujecej sprawozdawczości o rynku pracy kategoria ta uwzględniana jest od stycznia 2010 r.

Liczby i udziały osób b d cych w szczególnej sytuacji na rynku pracy, na koniec grudnia 2012 i 2013 r., przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	2012 r.	2013 r.		Dynamika (XII 2012 r. = 100%)
		Ogółem	Udziały	
bezrobotni ogółem	60.614	59.805	100,0%	98,7%
długotrwale bezrobotni	28.502	30.049	50,2%	105,4%
do 25 roku życia	11.115	10.150	17,0%	91,3%
powyżej 50 roku życia	15.157	15.864	26,5%	104,7%
bez kwalifikacji zawodowych	18.614	18.275	30,6%	98,2%
niepełnosprawni	4.760	4.825	8,1%	101,4%
bez doświadczenia zawodowego	13.128	12.568	21,0%	95,7%
bez wykształcenia średniego	36.950	36.002	60,2%	97,4%
samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	7.639	8.235	13,8%	107,8%
kobiety które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	6.214	6.591	11,0%	106,1%
które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	1.156	1.334	2,2%	115,4%
bezrobotni po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	18	20	0,0%	111,1%

W 2013 r. spadek liczby osób odnotowano w czterech kategoriach bezrobotnych b d cych w szczególnej sytuacji na rynku pracy:

- osób do 25 roku życia . o 8,7%,
- osób bez doświadczenia zawodowego . o 4,3%,
- osób bez wykształcenia średniego . o 2,6%,
- osób nie posiadających kwalifikacji zawodowych . o 1,8%.

Wzrost liczby osób odnotowano w pozostałych siedmiu grupach bezrobotnych b d cych w szczególnej sytuacji na rynku pracy, przy czym największy w ród:

- osób które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia . o 15,4%,
- osób po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego . o 11,1%,
- osób samotnie wychowujących co najmniej 1 dziecko do 18 roku życia . o 7,8%,
- kobiet które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka . o 6,1%.

7.1. Długotrwale bezrobotni¹⁴

Na koniec 2013 r. w województwie lubuskim odnotowano 30.049 osób długotrwale bezrobotnych, stanowi 50,2% ogółu bezrobotnych. W stosunku do grudnia 2012 r. liczba osób długotrwale bezrobotnych zwiększyła się o 1.547 osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się o 3,2 punktu procentowego. W okresie grudzień 2012 - grudzień 2013 r. liczba długotrwale bezrobotnych zwiększyła się o 5,4%, podczas gdy w analogicznym okresie liczba bezrobotnych ogółem zmniejszyła się o 1,3%.

W poszczególnych powiatach udział długotrwale bezrobotnych, w liczbie bezrobotnych ogółem, wyniósł od 40,8% w powiecie sulcińskim do 57,3% w powiecie nowosolskim.

Prawo do zasiłku posiadają 122 osoby, co stanowi 0,4% tej kategorii bezrobotnych. Wśród długotrwale bezrobotnych to kobiety - 17.100 osób, stanowi 56,9% ogółu długotrwale bezrobotnych.

Pod względem czasu pozostawania bez pracy, na koniec grudnia 2013 r., dominowali bezrobotni pozostający bez pracy od 12 do 24 miesięcy (33,3%) oraz powyżej 24 miesięcy (26,7%). W okresie dwunastu miesięcy odnotowano wzrost udziału osób długotrwale bezrobotnych pozostających bez pracy od 1 do 3 miesięcy oraz powyżej 24 miesięcy, przy czym w kierunku wzrostu odnotowano w grupie osób pozostających powyżej 24 miesięcy bez pracy.

Na koniec 2013 r., wśród długotrwale bezrobotnych, najliczniejsze grupy stanowią osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (33,0%) oraz osoby, które ukończyły szkoły zasadnicze zawodowe (32,3%). W stosunku do grudnia 2012 r., w tej grupie bezrobotnych, wzrosł udział osób z wykształceniem wyższym oraz zasadniczym zawodowym.

Pod względem wieku, na koniec 2013 r., najliczniejsze grupy stanowią osoby długotrwale bezrobotne mające od 25 do 34 lat (27,5%), od 35 do 44 lat (21,6%) oraz od 45 do 54 lat (21,4%).

W grudniu 2013 r., najwięcej osób długotrwale bezrobotnych legitymowały się stałym pracą od 1 do 5 lat (22,0%) oraz od 10 do 20 lat (17,8%). W okresie dwunastu miesięcy odnotowano wzrost udziału osób długotrwale bezrobotnych legitymujących się stałym pracą od 5 do 10 lat, od 20 do 30 lat oraz powyżej 30 lat.

W okresie styczeń - grudzień 2013 r. w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 35.731 osób długotrwale bezrobotnych, stanowi 38,1% ogółu napływu bezrobotnych.

---

¹⁴ Długotrwale bezrobotny to bezrobotny pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy dłużej przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyjątkiem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

W 2013 r. wyř czono z rejestrów 34.184 dŹugotrwanie bezrobotnych, stanowi c 36,2% ogółu sodywu+ bezrobotnych. Najwi ksz liczb dŹugotrwanie bezrobotnych wyrejestrowano z przyczyn:

- podj cia pracy . 12.817 osóh,
- nie potwierdzenia gotowo ci do podj cia pracy . 9.428 osóh,
- rozpocz cia sta u . 2.836 osóh.

7.2. Bezrobotni do 25 i powy ej 50 roku ycia

Na koniec 2013 r. w województwie lubuskim odnotowano 10.150 osóh bezrobotnych **poni ej 25 roku ycia**¹⁵, stanowi c 17,0% ogółu bezrobotnych. W stosunku do grudnia 2012 r. liczba osóh bezrobotnych poni ej 25 roku ycia zmniejszyła si o 965 osóh, a ich udziaŹw ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył si o 1,3 punktu procentowego. Nast piŹ spadek udziaŹu tej kategorii bezrobotnych, poniewa w okresie grudzie 2012 . grudzie 2013 r. liczba bezrobotnych poni ej 25 roku ycia zmniejszyła si o 8,7%, podczas gdy liczba bezrobotnych ogółem zmniejszyła si o 1,3%.

W poszczególnych powiatach udziaŹbezrobotnych poni ej 25 roku ycia, w liczbie bezrobotnych ogółem, wynióš od 10,9% w mie cie Zielona Góra do 26,9% w powiecie sŹubickim.

Prawo do otrzymywania zasiłku przysŹugiwaŹ 609 osobom (6,0% tej kategorii bezrobotnych). W ród bezrobotnych do 25 roku ycia przewa aŹ kobiety . 5.658 osóh, stanowi c 55,7% tej kategorii bezrobotnych.

W ko cu grudnia 2013 r., przeszŹ poŹowa bezrobotnych do 25 roku ycia nie legitymowaŹ si adnym sta em pracy (50,1% wobec 50,5% przed rokiem).

Pod wzgl dem posiadanego wyksztaŹenia, na koniec 2013 r., najliczniejsze grupy stanowiŹy osoby z wyksztaŹeniem gimnazjalnym i poni ej (29,0%) oraz osoby z wyksztaŹeniem policealnym i rednim zawodowym (24,2%). Na przestrzeni czterech kwartaŹów 2013 r., w populacji bezrobotnych do 25 roku ycia, nast piŹ wzrost udziaŹu osóh posiadaj cych wyksztaŹenie policealne i rednie zawodowe, zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne i poni ej, przy czym najwy sz dynamik wzrostu odnotowano w ród osóh legitymuj cych si wyksztaŹeniem policealnym i rednim zawodowym.

W ród bezrobotnych do 25 roku ycia, dominowaŹy osoby pozostaj ce bez pracy od 1 do 3 miesi cy (26,4%) oraz od 3 do 6 miesi cy (25,4%). W okresie dwunastu miesi cy

---

¹⁵ Bezrobotny do 25 roku ycia . oznacza to bezrobotnego, który do dnia zastosowania wobec niego usŹug lub instrumentów rynku pracy nie uko czył 25 roku ycia.

2013 r., w tej populacji bezrobotnych, odnotowano wzrost udziału osób pozostających powyżej 3 miesięcy bez pracy

W 2013 r. wyliczono z rejestrów 23.467 osób poniżej 25 roku życia, stanowiąc 24,8% ogółu sędziwego+bezrobotnych. Jednocześnie w omawianym okresie 1.559 osób bezrobotnych do 25 roku życia utraciło status osoby będącej w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Największą liczbę bezrobotnych poniżej 25 roku życia wyrejestrowano z przyczyn:

- podjęcia pracy - 9.021 osób,
- nie potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy - 7.903 osoby,
- rozpoczęcia studiów - 3.220 osób.

Na koniec 2013 r. w województwie lubuskim odnotowano 15.864 osoby bezrobotne **powyżej 50 roku życia**¹⁶, stanowiąc 26,5% ogółu bezrobotnych. W stosunku do grudnia 2012 r. liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia zwiększyła się o 707 osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się o 1,5 punktu procentowego. W okresie grudzień 2012 - grudzień 2013 r. liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia zwiększyła się o 4,7%, podczas gdy liczba bezrobotnych ogółem zmniejszyła się o 1,3%.

W poszczególnych powiatach udziały bezrobotnych powyżej 50 roku życia, w liczbie bezrobotnych ogółem, wyniosły od 23,1% w powiecie wschowskim do 37,1% w powiecie sżywickim.

Większość bezrobotnych powyżej 50 roku życia to mężczyźni - 9.696 osób, stanowiąc 61,1% tej kategorii bezrobotnych. Prawo do otrzymywania zasiłku posiadają 3.371 osób, co stanowi 21,3% ogółu tej kategorii bezrobotnych.

Na koniec 2013 r., wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia, dominowały osoby o stałym zatrudnieniu: od 20 do 30 lat (35,6%) oraz od 10 do 20 lat (25,0%).

Pod względem poziomu wykształcenia największe grupy stanowią osoby, które ukończyły szkołę gimnazjalną i poniżej (36,6%) oraz będące po szkole zasadniczej zawodowej (35,9%). Tylko niewielki odsetek bezrobotnych powyżej 50 roku życia legitymował się wykształceniem wyższym (3,2%). W okresie dwunastu miesięcy 2013 r., w tej grupie bezrobotnych, zmniejszyła się liczba osób mających wykształcenie gimnazjalne i poniżej.

Pod względem długości pozostawania bez pracy, na koniec grudnia 2013 r., największą grupę bezrobotnych będących bez pracy od 6 do 12 miesięcy (19,8%) i od 1 do 3 miesięcy (19,3%). W okresie dwunastu miesięcy 2013 r., wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia, odnotowano wzrost udziału osób pozostających bez pracy od 1 do 6 miesięcy oraz powyżej 24 miesięcy.

---

¹⁶ Bezrobotny powyżej 50 roku życia - oznacza to bezrobotnego, który do dnia zastosowania wobec niego ustawy lub instrumentów rynku pracy ukończyłco najmniej 50 rok życia.

W okresie styczeń - grudzień 2013 r. w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 20.180 osób powyżej 50 roku życia, stanowi to 21,5% ogółu śnadpżywu+bezrobotnych.

W 2013 r. wyrejestrzono z rejestrów 19.473 osoby powyżej 50 roku życia, stanowi to 20,6% ogółu śnadpżywu+bezrobotnych. Największe liczby bezrobotnych powyżej 50 roku życia wyrejestrzowano z przyczyn:

- podjęcia pracy - 7.286 osób,
- nie potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy - 4.164 osoby,
- rozpoczęcia studiów - 1.540 osób.

7.3. Bezrobotni niepełnosprawni

Na koniec 2013 r. w województwie lubuskim odnotowano 4.825 bezrobotnych niepełnosprawnych (8,1% ogółu). Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych mieszkają w miastach - 3.229 osób (66,8% ogółu). W odniesieniu do ogółu niepełnosprawnych bezrobotnych wśród nich stanowią kobiety - 2.578 (53,4% ogółu). Z prawem do zasięgu na koniec 2013 r. zarejestrowanych było 916 osób niepełnosprawnych (19,0% ogółu).

Struktura grup niepełnosprawnych według rodzaju niepełnosprawności prezentuje poniższa tabela:

Rodzaj niepełnosprawności	Liczba bezrobotnych	
	XII 2012 r.	XII 2013 r.
Upośledzenie umysłowe	62	49
Choroby psychiczne	412	377
Zaburzenia głosu, mowy i słuchu	369	404
Choroby narządu wzroku	455	454
Upośledzenie narządu ruchu	1.675	1.706
Epilepsja	124	129
Choroby układu oddechowego i układu krążenia	379	368
Choroby układu pokarmowego	75	74
Choroby układu moczowo-płciowego	122	113
Choroby neurologiczne	418	449
Inne	560	586
Nieustalone	109	114

Zdecydowanie największą grupę stanowią osoby z upośledzeniem narządu ruchu - 1.706 osób (35,4% ogółu zarejestrowanych osób niepełnosprawnych). Najwięcej osób niepełnosprawnych odnotowano w powiatach: gorzowskim (grodzkiem) - 16,6%, nowosolskim - 11,3%, oraz zielonogórskim (grodzkiem) - 9,0%.

W 2013 r. najwięcej osób niepełnosprawnych:

- posiadają stopień niepełnosprawności lekki (53,1%) oraz umiarkowany (43,6%),
- byli w wieku 45-54 lata (30,8%), oraz 55-59 lat (26,4%),
- posiadają wykształcenie zasadnicze zawodowe (34,3%), oraz gimnazjalne i poniżej (30,4%),
- to osoby o stażu pracy 20-30 lat (24,4%), oraz 10-20 lat (23,2%),
- pozostawają bez pracy od 6 do 12 miesięcy (19,6%), oraz od 1 do 3 miesięcy (19,3%).

7.4. Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia¹⁷

Na koniec 2013 r., w województwie lubuskim, odnotowano 8.235 bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia, stanowi to 13,8% ogółu bezrobotnych. W stosunku do grudnia 2012 r. liczba bezrobotnych samotnie wychowujących dzieci zwiększyła się o 596 osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się o 1,2 punktu procentowego. W okresie grudzień 2012 - grudzień 2013 r. liczba bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej 1 dziecko, zwiększyła się o 7,8%, podczas gdy liczba bezrobotnych ogółem, w analogicznym okresie, zmniejszyła się o 1,3%.

W poszczególnych powiatach udział bezrobotnych samotnie wychowujących dzieci, w liczbie bezrobotnych ogółem, wyniósł od 11,2% w powiecie międzyrzeckim do 17,7% w powiecie arskim.

Większość bezrobotnych samotnie wychowujących dzieci to kobiety - 7.084 osoby, stanowi to 86,0% tej kategorii bezrobotnych. Z prawem do otrzymywania zasiłku zarejestrowanych było 808 osób (9,8%).

Bezrobotni samotnie wychowujący dzieci to przede wszystkim osoby między 25 do 34 lat (46,1%) i w średnim wieku od 35 do 44 lat (26,3%).

Na koniec grudnia 2013 r., pod względem posiadanego stażu pracy, dominowały dwie grupy osób: o stażu pracy od 1 do 5 lat (30,4%) oraz osoby bez żadnego stażu pracy (21,0%).

Wśród bezrobotnych wychowujących samotnie co najmniej 1 dziecko do 18 roku życia, najwięcej było osób pozostających bez pracy od 12 do 24 miesięcy (20,8%) oraz od 6 do 12 miesięcy (20,4%). W tej populacji bezrobotnych, w okresie dwunastu miesięcy 2013 r., odnotowano wzrost udziału osób pozostających bez pracy powyżej 6 miesięcy.

Wśród bezrobotnych samotnie wychowujących dzieci, przeważają grupy osób posiadających wykształcenie gimnazjalne i poniżej (36,1%) oraz zasadnicze zawodowe (28,8%). Na przestrzeni 2013 r., w tej populacji bezrobotnych, wzrost udziału odnotowano wśród osób

---

¹⁷ Bezrobotny samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia, to osoba wychowująca co najmniej jedno dziecko w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.

legitymujących się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym oraz średnim ogólnokształcącym.

W okresie styczeń - grudzień 2013 r. w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 9.806 osób samotnie wychowujących dzieci, stanowi to 10,5% ogółu napływu bezrobotnych. W omawianym okresie 4.073 osoby z tej kategorii bezrobotnych podjęły pracę.

7.5. Pozostałe kategorie bezrobotnych kobiet w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Na koniec 2013 r., w województwie lubuskim, odnotowano 6.591 **bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka**¹⁸ stanowi to 11,0% ogółu bezrobotnych i 20,9% ogółu bezrobotnych kobiet. W stosunku do grudnia 2012 r. liczba bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka zwiększyła się o 377 osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się o 0,7 punktu procentowego. W okresie grudzień 2012 - grudzień 2013 r. liczba bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka zwiększyła się o 6,1%, podczas gdy liczba bezrobotnych ogółem zmniejszyła się o 1,3%.

W poszczególnych powiatach udział bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, w liczbie bezrobotnych kobiet ogółem, wyniósł od 16,2% w miastach Gorzów Wielkopolski i Zielona Góra do 25,1% w powiecie nowosolskim.

Z prawem do otrzymywania zasiłku zarejestrowanych było 157 kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, co stanowiło 2,4% ogółu tej kategorii bezrobotnych.

Wśród bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, przeważały osoby w wieku od 25 do 34 lat (48,7%) oraz od 35 do 44 lat (22,0%).

Na koniec grudnia 2013 r., wśród tej kategorii bezrobotnych, dominowały kobiety nie posiadające stażu pracy (36,5%) lub posiadające niewielki staż pracy: od 1 roku do 5 lat (26,9%) i do 1 roku (21,4%).

Na koniec 2013 r., w tej grupie bezrobotnych, najwięcej kobiet pozostawało bez pracy powyżej 24 miesięcy (27,0%) oraz od 12 do 24 miesięcy (23,6%). W okresie dwunastu miesięcy 2013 r., odnotowano wzrost udziału kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka wśród pozostających bez pracy powyżej 6 miesięcy.

Pod względem posiadanego wykształcenia, dominowały dwie grupy bezrobotnych kobiet: z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (38,2%) oraz zasadniczym zawodowym (26,3%).

W okresie styczeń - grudzień 2013 r. w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 5.293 kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, stanowi to 11,7% ogółu

---

¹⁸ Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka - zaliczamy wszystkie panie, które po urodzeniu dziecka nigdy nie powróciły na rynek pracy przez podjęcie zatrudnienia.

napływu bezrobotnych kobiet. W omawianym okresie 1.708 kobiet z tej kategorii bezrobotnych podjęło pracę.

Na koniec 2013 r., w województwie lubuskim, odnotowano 1.334 bezrobotnych **którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia**¹⁹, stanowił on 2,2% ogółu bezrobotnych. W stosunku do grudnia 2012 r. liczba bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia zwiększyła się o 178 osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się o 0,3 punktu procentowego. W okresie grudzień 2012 - grudzień 2013 r. liczba bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia zwiększyła się o 15,4%, podczas gdy liczba bezrobotnych ogółem, w analogicznym okresie, zmniejszyła się o 1,3%.

W poszczególnych powiatach udział bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia, w liczbie bezrobotnych ogółem, wyniósł od 1,2% w powiecie strzelecko - drezdeneckim do 3,6% w powiecie arskim.

Bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia, to przede wszystkim mężczyźni, stanowił on 95,5% tej kategorii bezrobotnych (1.274 osoby). Wśród nich zarejestrowanych było 60 osób z prawem do zasięgu (4,5%).

Na koniec 2013 r. wśród bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia, najwięcej stanowiły osoby w wieku od 45 do 54 lat (26,5%) oraz od 35 do 44 lat (26,4%). W okresie dwunastu miesięcy 2013 r., wśród przedstawicieli tej kategorii bezrobotnych, odnotowano wzrost udziału osób w wieku od 25 do 44 lat oraz powyżej 55 lat.

Pod względem posiadanego wykształcenia 92,8% z nich legitymowało się wykształceniem poniżej średniego, w tym zdecydowanie najwięcej grup stanowiły osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne i poniżej (58,6% ogółu tej kategorii bezrobotnych). Tylko 0,5% z nich (6 osób) posiadało wykształcenie wyższe.

Pod względem czasu pozostawania bez pracy, na koniec 2013 r., najliczniejsze grupy stanowiły osoby pozostające bez pracy od 1 do 3 miesięcy (23,8%) oraz od 6 do 12 miesięcy (20,3%). Taki sam udział jak rok wcześniej, stanowiły osoby pozostające powyżej 12 miesięcy bez pracy (22,6%)

---

¹⁹ Do tej grupy zaliczamy zarówno te osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności zarejestrowały się w urzędzie pracy w terminie 30 dni od dnia zwolnienia z aresztu lub zakładu karnego i nabyły zasiłek dla bezrobotnych po czym nie podjęły zatrudnienia oraz te osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie zarejestrowały się w urzędzie pracy we wskazanym ustawowo terminie i jednocześnie nie podjęły zatrudnienia w tym dniu.

Na koniec 2013 r., najwi ksze grupy stanowili bezrobotni którzy po odbyciu kary pozbawienia wolno ci nie podj li zatrudnienia o stosunkowo krótkim sta u pracy: od 1 do 5 lat (25,7%) i do 1 roku (24,0%).

W okresie stycze . grudzie 2013 r. w powiatowych urz dach pracy zarejestrowaø si 2.218 bezrobotnych którzy po odbyciu kary pozbawienia wolno ci nie podj li zatrudnienia, stanowi c 2,4% ogóù napýwu bezrobotnych. W omawianym okresie 297 osób z tej kategorii bezrobotnych podj ø prac .

Na koniec 2013 r., w województwie lubuskim, odnotowano 20 bezrobotnych po **zako czeniu realizacji kontraktu socjalnego**²⁰, stanowi c 0,03% ogóù bezrobotnych. W stosunku do grudnia 2012 r., liczba bezrobotnych po zako czeniu realizacji kontraktu socjalnego zwi kszyla si o 2 osoby.

W ród bezrobotnych po zako czeniu realizacji kontraktu socjalnego kobiety stanowiø 45,0% tej kategorii bezrobotnych (9 osób). W ród nich nie byø adnej osoby z prawem do zasiøku.

Na koniec grudnia 2013 r., w ród bezrobotnych po zako czeniu realizacji kontraktu socjalnego, najliczniejsze grupy stanowiø osoby w wieku od 55 do 59 lat (35,0%) oraz od 45 do 54 lat (25,0%).

Pod wzgl dem posiadanego wyksztaøcenia, w ród tej kategorii bezrobotnych, odnotowano wyø cnie osoby legitymuj ce si wyksztaøceniem poni ej redniego: po 50,0% bezrobotnych posiadajø wyksztaøcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne i poni ej.

Pod wzgl dem czasu pozostawania bez pracy, dominowajø osoby pozostaj ce powy ej 24 miesi cy bez pracy (40,0% ogóù).

Na koniec grudnia 2013 r., w ród bezrobotnych po zako czeniu realizacji kontraktu socjalnego, najwi ksze grupy stanowiø osoby bezrobotne o sta u pracy od 10 do 20 lat (30,0%) oraz nie posiadaj ce sta u pracy (25,0%).

W okresie stycze . grudzie 2013 r. w powiatowych urz dach pracy zarejestrowaø si 15 bezrobotnych po zako czeniu realizacji kontraktu socjalnego. W omawianym okresie 3 osoby z tej kategorii bezrobotnych podj ø prac .

---

²⁰ Kontrakt socjalny z osob bezrobotn to pisemna umowa zawarta przez pracownika socjalnego z osob bezrobotn b d c w trudnej sytuacji yciowej i ubiegaj c si o pomoc, którego celem jest przezwycenie jej trudnej sytuacji yciowej, poprzez okre lenie sposobu wspóðdziaøania maj cego na celu osi gni cie ponownej aktywizacji zawodowej osoby bezrobotnej.

ROZDZIAŁ 8

AKTYWNE DZIAŁANIA URZĘDÓW PRACY W OBSZARZE PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU²¹

Powiatowe urzędy pracy w ramach realizacji ustawowych zadań świadczą dla zarejestrowanych osób usługi rynku pracy, a także wspierają te usługi instrumenty rynku pracy.

Podstawowymi usługami rynku pracy są m.in.: pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, organizacja szkoleń. Do instrumentów rynku pracy zaliczamy m.in.: zatrudnienie subsydiowane, staż.

8.1. Pośrednictwo pracy (w tym EURES)

Pośrednictwo pracy

W 2013 r. urzędy pracy, zgodnie z obowiązującymi statystykami MPiPS . 01, dysponowały 32.257 propozycjami wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej²² dla bezrobotnych i poszukujących pracy. W stosunku do roku poprzedniego sytuacja na lubuskim rynku pracy uległa poprawie, gdy liczba ofert zatrudnienia pozostających w dyspozycji urzędów pracy wzrosła o 2.088.

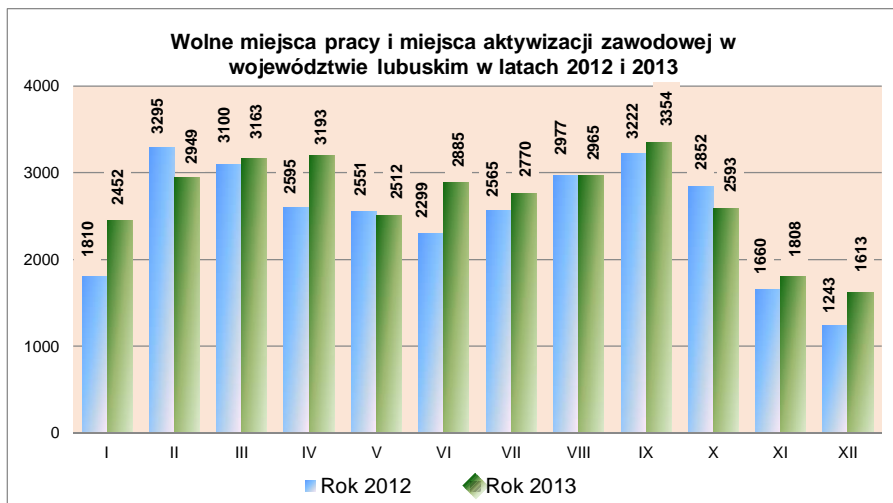
Opierając się na wprowadzonym w sprawozdawczości MPiPS . 01 podziale wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej stwierdzić należy, że w okresie 12 miesięcy 2013 r. urzędy pracy województwa lubuskiego pozyskały 21.802 wolne miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, co stanowiło 67,6% ogółu propozycji zatrudnienia lub aktywizacji (w 2012 r. . 19.738, tj. 65,4%). Natomiast oferta urzędów pracy dotycząca wolnych miejsc aktywizacji zawodowej liczyła 10.455 propozycji, co stanowiło 32,4% ogółu (w 2012 r. . 10.431, tj. 34,6%).

Zestawienie liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w poszczególnych miesiącach 2012 r. i 2013 r. obrazuje poniższy wykres:

---

²¹ Więcej informacji na temat podejmowanych inicjatyw w zakresie programów promocji zatrudnienia, rozwoju przedsiębiorczości i dostosowywania kwalifikacji kadr do potrzeb rynku pracy można uzyskać w opracowaniu . Realizacja Lubuskiego Planu Działania na Rzecz Zatrudnienia w roku 2013. WUP, marzec 2014.

²² Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej+ . dawniej oferty pracy. Zmiana nazwy wprowadzona została do obowiązujących formularzy sprawozdania MPiPS . 01 wraz z załącznikami, w uzgodnieniu z GUS przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej od 01 stycznia 2010 r. W niniejszym opracowaniu zamiennie wobec nazwy wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej+ stosowane będą następujące terminy: propozycje zatrudnienia lub aktywizacji+, oferty pracy+, propozycje pracy+.

W omawianym okresie, podobnie jak w latach poprzednich najwięcej propozycji zatrudnienia lub aktywizacji, powiatowe urzędy pracy pozyskały w okresie wiosennym i jesiennym.

W omawianym okresie powiatowe urzędy pracy województwa lubuskiego dysponowały następującymi liczbami ofert pracy:

Powiat	Liczba wolnych miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej	Liczba wolnych miejsc aktywizacji zawodowej
Gorzów Wlkp. . powiat grodzki	3.196	807
Gorzów Wlkp. . powiat ziemski	1.015	440
Krosno Odrzańskie	1.958	530
Międzyrzecz	1.002	699
Nowa Sól	1.310	784
Słubice	589	478
Strzelce Krajeńskie	1.088	731
Sulęcín	1.498	441
Wąsosz	630	365
Wschowa	776	374
Zielona Góra . powiat ziemski	1.542	589
Zielona Góra . powiat grodzki	2.882	1.266
Zgorzelec	2.183	1.403
Złota	2.133	1.548

W ciągu całego 2013 r. celem zatrudnienia osób niepełnosprawnych pracodawcy zgłosili 2.141 ofert (w 2012 r. - 2.056), co stanowiło 6,6% wszystkich propozycji pracy i aktywizacji, które wpłynęły do urzędów pracy. W zdecydowanej większości (86,8%) były to propozycje niesubsydiowane i pochodzą z sektora prywatnego (94,1%).

Propozycje pracy, to przede wszystkim propozycje niesubsydiowane (83,1% ogółu, tj. 18.108 ofert), pochodzą z sektora prywatnego (89,3% ogółu - 19.460 ofert) i nie sezonowe (90,8% ogółu - 19.787 ofert).

Jednocześnie nadmieniamy, iż w okresie 12 miesięcy 2013 r. prac niesubsydiowanych podjęło 36.060 osób bezrobotnych, tj. 87,1% całej populacji bezrobotnych zarejestrowanych z ewidencji z tytułu podjęcia zatrudnienia (rok wcześniej grupa ta stanowiła 86,7%).

Wskaźnik popytności na rynku pracy liczony jako stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę w danym okresie sprawozdawczym do liczby osób nowo zarejestrowanych, wyniósł 44,2%.

W populacji wyřczonych na skutek podjęcia pracy niesubsydiowanej urzędy pracy odnotowały:

- 51,0% bezrobotnych kobiet;
- 39,4% bezrobotnych mieszkańców wsi;
- 22,5% bezrobotnych do 25 roku życia;
- 15,9% bezrobotnych powyżej 50 roku życia;
- 29,2% długotrwale bezrobotnych.

W okresie 2013 r. w poszczególnych powiatach województwa lubuskiego, z ewidencji bezrobotnych w wyniku podjęcia pracy niesubsydiowanej wyřczono następującą liczbę osób:

- Gorzów Wlkp. (grodzki) - 3.461 osób, tj. 88,1% ogółu podjęto (w 2012 r. - 3.360, tj. 88,6%);
- Gorzów Wlkp. (ziemski) - 1.996 osób, tj. 86,9% ogółu (w 2012 r. - 1.944, tj. 86,2%);
- Krosno Odrzańskie - 2.983 osoby, tj. 90,8% ogółu (w 2012 r. - 2.496, tj. 89,7%);
- Międzyrzecz - 2.840 osób, tj. 90,7% ogółu (w 2012 r. - 2.449, tj. 89,9%);
- Nowa Sól - 3.593 osoby, tj. 88,3% ogółu (w 2012 r. - 3.466, tj. 88,5%);
- Słubice - 1.581 osób, tj. 84,6% ogółu (w 2012 r. - 1.458, tj. 83,3%);
- Strzelce Krajeńskie - 2.791 osób, tj. 88,9% ogółu (w 2012 r. - 2.549, tj. 89,9%);
- Sulęcinek - 1.293 osoby, tj. 82,8% ogółu (w 2012 r. - 1.270, tj. 80,2%);
- Wiebodzin - 1.951 osób, tj. 91,5% ogółu (w 2012 r. - 1.792, tj. 94,1%);
- Wschowa - 1.428 osób, tj. 89,7% ogółu (w 2012 r. - 1.175, tj. 91,6%);
- Zielona Góra (grodzki) - 2.869 osób, tj. 90,1% ogółu (w 2012 r. - 2.719, tj. 89,6%);
- Zielona Góra (ziemski) - 2.971 osób, tj. 89,7% ogółu (w 2012 r. - 2.622, tj. 90,4%);

- gaga . 3.025 osób, tj. 73,8% ogółu (w 2012 r. . 2.799, tj. 73,2%);
- ary . 3.278 osób, tj. 86,6% ogółu (w 2012 r. . 3.218, tj. 83,8%).

Wzrost liczby bezrobotnych podejmujących prace niesubsydiowane, w porównaniu do roku poprzedniego wystąpił we wszystkich powiatach, przy czym największy w powiatach: kroszynie (wzrost o 487 osób), międzyrzeckim (wzrost o 391 osób), zielonogórskim ziemskim (wzrost o 349 osób), wschowskim (wzrost o 253 osoby), strzelecko-drezdeneckim (wzrost o 242 osoby) oraz gaga (wzrost o 226 osób).

W 2013 r. sytuacja w grupie wolnych miejsc aktywizacji zawodowej kształtowała się bardzo podobnie jak w roku poprzednim. W okresie tym odnotowano 10.455 propozycji aktywizacyjnych (w 2012 r. . 10.431) i wszystkie te oferty były w pełni subsydiowane. Ponadto blisko połowa propozycji pochodziła z sektora publicznego.

W strukturze ofert aktywizacji zawodowej w 2013 r. zdecydowana większość propozycji dotyczyła dwóch form, a mianowicie 7.491 propozycji dotyczyła odbycia stażu, co stanowiło 71,7% ogółu wolnych miejsc aktywizacji zawodowej oraz 2.961 propozycji na pracę społecznie użyteczną, tj. 28,3% ogółu ofert aktywizacyjnych. W omawianym okresie odnotowano również 3 oferty przygotowania zawodowego dorosłych.

Najwyższe udziały subsydiowanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w ogólnej liczbie ofert zatrudnienia i aktywizacji odnotowano w powiatach:

- gaga (wielkopolskim) . 66,5%;
- nowosolskim i sępoleńskim . po 53,7%;
- strzelecko-drezdeneckim . 52,2%;
- karskim . 52,0%;
- międzyrzeckim . 50,0%.

Powiaty o najmniejszym udziale subsydiowanych propozycji to: powiat kroszynie . 28,3%; powiat gorzowski grodzki . 29,8%; sulęciski . 31,5%; zielonogórski grodzki . 34,0% oraz zielonogórski ziemski . 36,6%.

Miejsca pracy i aktywizacji zawodowej według sekcji działalności gospodarczej (PKD)

Dane dotyczące propozycji pracy i aktywizacji według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) sporządzane są w okresach półrocznych i umieszczane w załączniku 2²³ do sprawozdania MPIPS. 01.

Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w 2013 r. do powiatowych urzędów pracy według sekcji PKD prezentuje poniższa tabela:

²³ Zgodnie z obowiązującymi statystykami liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wg rodzaju działalności (załącznik 2 do sprawozdania MPIPS-01) zarejestrowana przez powiatowe urzędy pracy, zgodnie z wytycznymi do tego załącznika, jest skorygowana o liczbę propozycji pracy i aktywizacji, które pracodawcy wycofali.

Sekcja PKD	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	
	Liczba	% ogólnej liczby
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1.211	3,78%
Górnictwo i wydobywanie	45	0,14%
Przetwórstwo przemysłowe	5.358	16,71%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	54	0,17%
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	390	1,22%
Budownictwo	2.376	7,41%
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	5.080	15,84%
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1.138	3,55%
Transport i gospodarka magazynowa	1.290	4,02%
Informacja i komunikacja	250	0,78%
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	518	1,62%
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	730	2,28%
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1.172	3,65%
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	3.756	11,71%
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	5.050	15,75%
Edukacja	1.346	4,20%
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1.097	3,42%
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	695	2,17%
Pozostała działalność usługowa	510	1,59%
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i wiadczące usługi na własne potrzeby	2	0,01%
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0,00%
RAZEM	32.068	100,00%

Z powyższego zestawienia wynika, że w 2013 r. największą liczbę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wygenerowali pracodawcy sklasyfikowani w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe; handel hurtowy i detaliczny; administracja publiczna i obrona narodowa; działalność w zakresie usług administrowania; oraz budownictwo.

W 5 spośród 21 sekcji PKD, udział propozycji pracy i aktywizacji w ogólnej liczbie wyniósł poniżej 1 punktu procentowego.

Nadmieni należy, iż zwi kszoana liczba ofert pracy w sekcji administracja publiczna i obrona narodowa, w porównaniu do innych usługowo-produkcyjnych sekcji PKD wi e si , podobnie jak w latach ubiegłych, z szerszym stosowaniem przez powiatowe urz dy pracy w ramach tej sekcji ró nych form aktywizacji bezrobotnych. Udziałytych subsydiowanych form w ogólnej liczbie ofert, w 2013 r. wyniośy96,1%.

Miejsca pracy i aktywizacji zawodowej według grup zawodów i specjalno ci²⁴

Analiz ofert pracy przeprowadzi mo na tak e wg zawodów i specjalno ci, które zostają okre lone w rozporz dzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 27 kwietnia 2010 r. pod nazw sKlasyfikacja zawodów i specjalno ci+

Statystyka rynku pracy obejmuj ca oferty pracy wg zawodów i specjalno ci zamieszczana jest w zał czniku 3 do sprawozdania MPiPS . 01, a sporz dzana jest w okresach półrocznych.

Spo ród 30.017 ofert pracy przekazanych przez pracodawców do urz dów pracy (wzrost liczby w porównaniu do 2012 r. o 2.051), najwi cej propozycji zatrudnienia lub aktywizacji według wielkich grup zawodowych (kod jednocyfrowy) odnotowano w grupach:

- ⇒ grupa V . pracownicy usług osobistych i sprzedawcy . 9.288 ofert co stanowią 29,0% ogółu ofert b d cych w dyspozycji urz dów pracy (w 2012 r. . 10.570 ofert, tj. 35,2%);
- ⇒ grupa IX . pracownicy przy pracach prostych . 5.561 ofert . 17,3% ogółu (w 2012 r. . 4.662 oferty, tj. 15,5%);
- ⇒ grupa VII . robotnicy przemysłowi i rzemie lnicy . 5.552 oferty, czyli 17,3% ogółu (w 2012 r. . 4.832 oferty, tj. 16,1%);
- ⇒ grupa IV . pracownicy biurowi . 3.814 ofert . 11,9% ogółu (w 2012 r. . 3.321 ofert . 11,1%);
- ⇒ grupa VIII . operatorzy i monterzy maszyn i urz dze . 2.763 oferty . 8,6% ogółu (w 2012 r. . 2.125 ofert . 7,1%);
- ⇒ grupa III . technicy i inny rdni personel . 2.392 oferty . 7,5% ogółu (w 2012 r. . 2.278 ofert . 7,6%);
- ⇒ grupa II . specjali ci . 1.702 oferty . 5,3% ogółu (w 2012 r. . 1.318 ofert . 4,4%).

Najmniej natomiast ofert pracy skierowanych był do bezrobotnych z grup: X . siły zbrojne . 30 ofert; I . przedstawiciele władz publicznych, wy si urz dnicy i kierownicy . 212 ofert i VI . rolnicy, ogrodnicy, le nicy i rybacy . 432 oferty oraz do grupy osób bezrobotnych nie posiadaj cych zawodu . 322 oferty.

---

²⁴Zgodnie z obowi zuj c statystyk liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wg zawodów i specjalno ci (zał cznik 3 do sprawozdania MPiPS-01) zarejestrowana przez powiatowe urz dy pracy, zgodnie z wytycznymi do tego zał cznika, jest skorygowana o liczb propozycji pracy i aktywizacji, które pracodawcy wycofali.

Analizując przedstawioną strukturę stwierdzić można, że spadek liczby ofert pracy lub aktywizacji w porównaniu do 2012 r. nastąpił w 3 grupach wielkości V, VI i I, przy czym największy w grupie V (mniej o 1.282). Związane to było ze zmniejszeniem liczby subsydiowanych ofert aktywizacji bezrobotnych. Wzrost liczby ofert wystąpił w pozostałych grupach, największy w grupie IX (o 899 propozycji), w grupie VII (o 720 propozycji) i w grupie VIII (o 638 propozycji).

Zestawienie zawodów, w których w 2013 r. pozyskano największą liczbę ofert przy jednoczesnym porównaniu do 2012 r. prezentuje poniższa tabela:

Kod zawodu	Nazwa zawodu	2012 r.		2013 r.	
		Zgłoszone oferty pracy	Udział w ogólnej liczbie ofert	Zgłoszone oferty pracy	Udział w ogólnej liczbie ofert
515303	Robotnik gospodarczy	5.724	19,07%	4.185	13,05%
522301	Sprzedawca	1.891	6,30%	1.985	6,19%
411004	Technik prac biurowych	1.432	4,77%	1.479	4,61%
962990	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	488	1,63%	1.129	3,52%
833203	Kierowca samochodu ciężarowego	644	2,15%	782	2,44%
931301	Robotnik budowlany	698	2,33%	697	2,17%
911207	Sprzątaczkę biurową	676	2,25%	651	2,03%
753303	Szwaczka	446	1,49%	537	1,67%
411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	479	1,60%	530	1,65%
432103	Magazynier	440	1,47%	496	1,55%
921101	Pomocniczy robotnik polowy	77	0,26%	494	1,54%
512001	Kucharz	344	1,15%	371	1,16%
941201	Pomoc kuchenna	231	0,77%	338	1,05%
000000	Bez zawodu	251	0,84%	322	1,00%
722204	Łusarz	268	0,89%	290	0,90%
524901	Bukieciarz	148	0,49%	281	0,88%
711202	Murarz	227	0,76%	269	0,84%
932990	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	255	0,85%	263	0,82%
341202	Opiekun osoby starszej	279	0,93%	244	0,76%
932101	Pakowacz	132	0,44%	233	0,73%

W 2013 r. w województwie lubuskim zawodem, w którym najczęściej proponowano pracę, podobnie jak w latach poprzednich, był zawód robotnika gospodarczego. Udział tego

typu ofert pracy w ogólnej liczbie wszystkich propozycji pracy i aktywizacji, b d cych w dyspozycji urz dów pracy wynosił 13,05% (w 2012 r. . 19,07%).

Zaprezentowane wy ej zestawienie 20 zawodów o najwi kszej liczbie propozycji zatrudnienie lub aktywizacji w 2013 r w województwie lubuskim to ponad 49% ogólnej liczby ofert pozyskanych przez urz dy pracy (w 2012 r. to ponad 52%).

Dokonuj c porównania ofert pracy zgłoszonych do urz dów pracy w województwie lubuskim stwierdzi mo na, e nadal ich liczba nie pokrywa zapotrzebowania wynikaj ce go z napływu do bezrobocia. Stwierdzi jednak nale y, e liczba nowo zarejestrowanych w 2013 r. zmniejszyła si i była 2,9-krotnie wy sza w porównaniu do zgłaszanych potrzeb pracodawców (w 2012 r. stosunek ten wynosił 3,18).

EURES . Europejskie S i b y Zatrudnienia

W systemie EURES umieszczane s oferty pracy oraz aktualizowane informacje na temat warunków ycia i pracy w ka dym z krajów członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG).

W krajach EOG pracuje oko 1.045 specjalnie wyszkolonych doradców EURES, w tym 51 w Polsce. Osoby te s wyspecjalizowane w zagadnieniach zwi zanych z zatrudnieniem w krajach EOG. Rol doradców EURES jest promowanie mobilno ci zawodowej w obr bie Europy. Z doradcami EURES mo na skontaktowa si poprzez Wojewódzki Urz d Pracy lub strony internetowe EURES: www.eures.europa.eu lub www.eures.praca.gov.pl (menu: %doradcy EURES+).

Wojewódzki Urz d Pracy w Zielonej Górze w 2013 roku, poprzez us i gi EURES rozpowszechni ł 520 ofert pracy, gdzie y czna ilo wakatów wyniosła 4.202 miejsca pracy (cz ofert pracy nie posiadał okre lonej ilo ci wakatów). Znaczna cz ofert dotyczyła zatrudnienia na sta e i skierowana była do osób z do wiadzeniem w danym zawodzie i ze znajomo ci j zyka obcego . najcz cie j niemieckiego i angielskiego. Nabory dotyczyły wielu krajów EOG w bardzo zr ó nicowanych bran ach. W okresie ca ł ego 2013 roku doradcy EURES zarówno udzielali wszelkiej informacji osobom bezrobotnym i poszukuj cym pracy, jak te przeprowadzili szereg spotka informacyjno-promocyjnych i roboczych (m. in. w ramach EURES T Odra-Oder). y cznie z tych us i g, w ramach ró nego rodzaju wsparcia, skorzystał 3.241 osób.

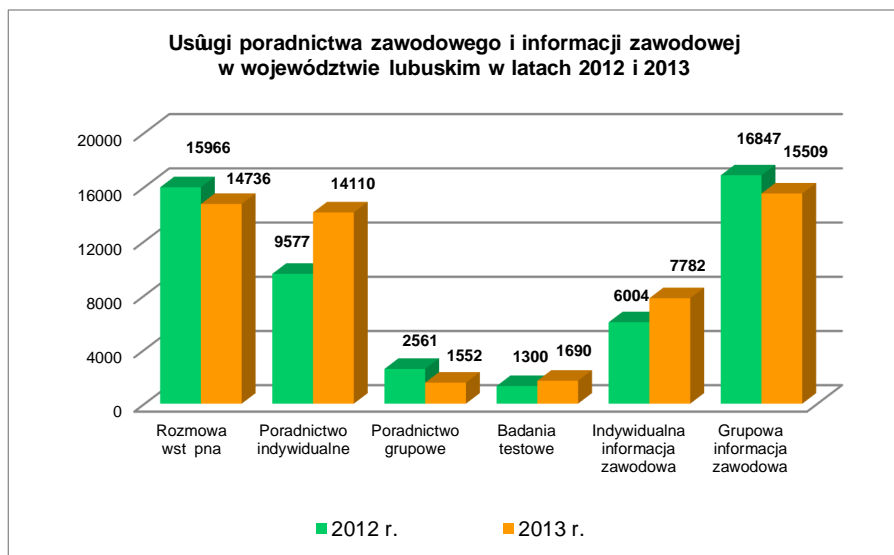
8.2. Poradnictwo zawodowe i pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy

Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa

Zgodnie z ustaw o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy do podstawowych us i g rynku pracy zaliczamy poradnictwo zawodowe i informacj zawodow .

Usługa ta świadczona jest przez doradców zawodowych i polega na udzielaniu pomocy przy wyborze lub zmianie zawodu, kierunku szkolenia i kształcenia zawodowego przy uwzględnieniu możliwości psychofizycznych, sytuacji życiowej poszukującego pracy, a także potrzeb rynku pracy. W chwili obecnej pomoc taka ma szczególne znaczenie, gdy odpowiedni wybór warunkuje szansę zaistnienia na rynku pracy. Z tego rodzaju usługi korzystają zarówno bezrobotni, jak też i poszukujący pracy.

W województwie lubuskim, w okresie 12 miesięcy 2013 r., z usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej w Centrach Informacji i Planowania Kariery Zawodowej oraz w powiatowych urzędach pracy skorzystało 55.379 osób (o 3.124 osób więcej niż w roku poprzednim). Osoby te uczestniczyły w indywidualnych i grupowych poradach zawodowych, badaniach testowych oraz w indywidualnej i grupowej informacji zawodowej.

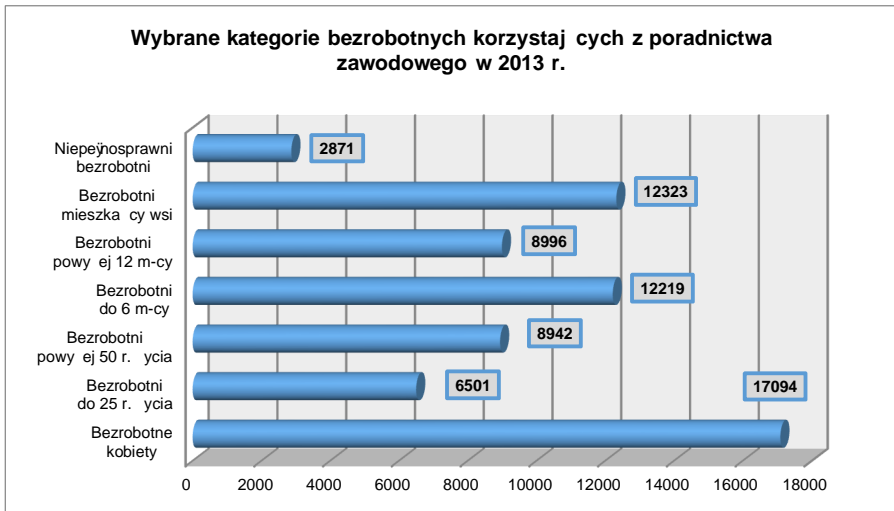
W omawianym okresie najwięcej popularności w ramach tego typu usług cieszyły się: grupowa informacja zawodowa, rozmowa wstępna oraz poradnictwo indywidualne.

Jak wynika z powyższego wykresu w 3 formach poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej, w porównaniu do 2012 r. nastąpił spadek liczby ich uczestników (najwięcej w grupowej informacji zawodowej - o 1.338 osób). W trzech pozostałych odnotowano wzrost liczby uczestniczących osób, przy czym najwięcej w formie poradnictwa indywidualnego - o 4.533 osoby.

W 2013 r. w województwie lubuskim najwięcej grup osób korzystających z poradnictwa zawodowego byli bezrobotni, których odnotowano 46.272 osoby (w 2012 r. - 44.388), wśród których:

- 14.835 osób uczestniczyło w grupowej informacji zawodowej;
- 14.515 osób skorzystało z rozmowy wstępnej;
- 13.860 osób skorzystało z porady indywidualnej;
- 1.631 osób skorzystało z badań testowych;
- 1.431 osób skorzystało z porady grupowej.

Wybrane kategorie bezrobotnych uczestników wszystkich form poradnictwa zawodowego w województwie lubuskim w 2013 r. przedstawia poniższy wykres:

Skład wszystkich osób, które skorzystały z usług indywidualnego poradnictwa zawodowego:

- 2.937 . to osoby z wyższym wykształceniem, w tym 2.896 to bezrobotni,
- 5.954 . to osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym, w tym 5.872 to bezrobotni,
- 2.891 . to osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, w tym 2.865 to bezrobotni,
- 7.665 . to osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, w tym 7.550 to bezrobotni,
- 9.399 . to osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym, w tym 9.192 to bezrobotni.

Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy

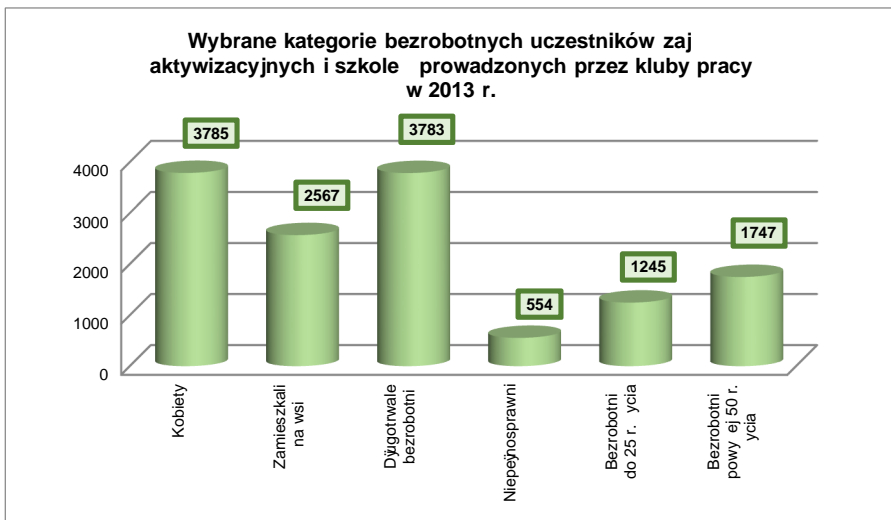
Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy polega m. in. na przygotowaniu bezrobotnych i poszukujących pracy do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu zatrudnienia, poprzez:

- szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy,
- zajęcia aktywizacyjne,
- dostęp do informacji oraz elektronicznych baz danych służących uzyskaniu umiejętności poszukiwania pracy i samozatrudnienia

Działania te urzędy pracy podejmują m. in. w ramach Klubów Pracy. W 2013 r. na terenie województwa lubuskiego działały 23 kluby pracy (rok wcześniej 24, a w 2011 r. 25) w większości zorganizowane przez wszystkie powiatowe urzędy pracy.

W ciągu 12 miesięcy w zajęciach aktywizacyjnych i szkoleniach prowadzonych przez kluby pracy oraz centra informacji i planowania kariery zawodowej uczestniczyło 6.432 osoby (rok wcześniej 7.112), wśród których było 6.326 bezrobotnych (98,4%).

Wybrane kategorie bezrobotnych uczestników zajęć aktywizacyjnych i szkoleń (prowadzonych w klubach pracy) przedstawia poniższy wykres:

W zajęciach aktywizacyjnych prowadzonych, zarówno w klubach pracy, jak też w CliPKZ brało udział ogółem 5.832 osoby, z czego 5.731 osób było bezrobotnymi, a 58 osób miało status poszukujących prac. Spośród wszystkich osób uczestniczących w tych zajęciach 900 osób, czyli 15,4% to uczestnicy zajęć aktywizacyjnych zorganizowanych przez Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej.

Z kolei w szkoleniach z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy organizowanych w 2013 r. w klubach pracy uczestniczyło 600 osób, przy czym 5 osób zarejestrowanych było jako poszukujące prac.

8.3. Szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy

Szkolenia organizowane przez powiatowe urzędy pracy pomagają osobom bezrobotnym i zagrożonym utratą pracy w uzyskiwaniu kwalifikacji dostosowanych do potrzeb rynku pracy w przypadku:

- braku kwalifikacji zawodowych,
- konieczności zmiany lub uzupełnienia kwalifikacji,
- utraty zdolności do wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie,
- braku umiejętności aktywnej poszukiwania pracy.

W województwie lubuskim w okresie 12 miesięcy 2013 r. 2.193 osoby rozpoczęły szkolenia, z których zdecydowana większość, blisko 100% stanowili bezrobotni. Natomiast ukończyły je 2.174 osoby (różnica pomiędzy liczbą osób rozpoczynających, a kończących szkolenia wynika z liczby osób, które przerywały szkolenia w trakcie jego trwania).

Z grona osób bezrobotnych, które ukończyły szkolenie, 45,6% osób podjęło pracę w trakcie szkolenia lub w okresie 3 miesięcy po jego ukończeniu²⁵.

W omawianym okresie sprawozdawczym uczestnicy różnych form aktywizacji najczęściej wybierali następujące obszary zawodowe szkoleń:

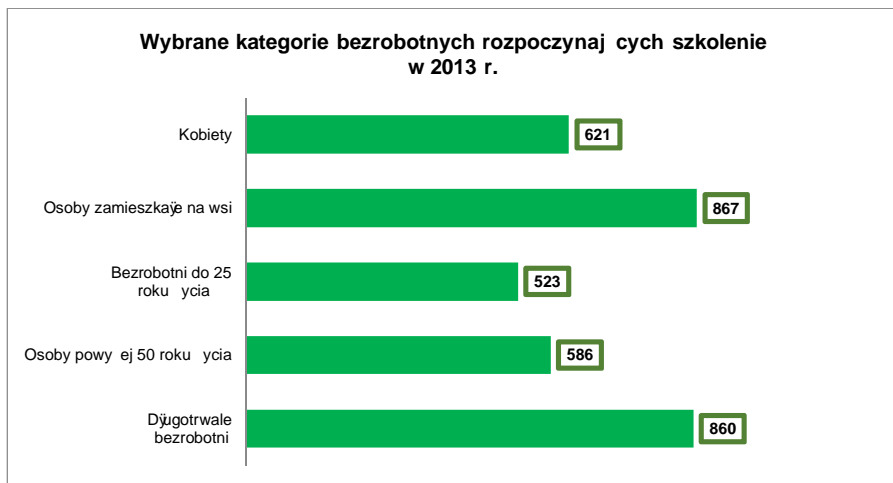
- Usługi transportowe, w tym kursy prawa jazdy . 653 osoby, w tym 28 kobiet, a zatrudnienie w trakcie lub po ukończeniu podjęło 35,4% kończących ten typ szkolenia;
- Technika i handel art. technicznymi . 210 osób, w tym 5 kobiet; prac podjęło 39,5%;
- Inne obszary szkoleń . 207 osób, w tym 48 kobiet; prac podjęło 64,7%;
- Rozwój osobowości i kariery zawodowej . 200 osób, w tym 71 kobiet; prac podjęło 69,5%;
- Pozostałe usługi . 186 osób, w tym 54 kobiety; prac podjęło 56,5%;
- Rachunkowość, księgowość, bankowość . 100 osób, w tym 84 kobiety; prac podjęło 45,0%;
- Architektura i budownictwo . 95 osób, w tym 1 kobieta; prac podjęło 31,6%;
- Rolnictwo, leśnictwo, rybactwo . 90 osób, kobiety w tego typu szkoleniach nie uczestniczyły; prac podjęło 58,9%.

W 2013 r. podobnie jak w latach poprzednich, w rodzinach zagrożonych zmianą i podnoszenia kwalifikacji prym wiedli ludzie między 16 a 34 roku życia. Stanowili oni 52,7% wszystkich osób kończących szkolenia. Blisko 2/3 osób kończących szkolenia, przed ich rozpoczęciem posiadało już zawód wyuczony, tj. posiadało wykształcenie wyższe, policealne i średnie zawodowe lub zasadnicze zawodowe.

---

²⁵ Dane pozyskane na podstawie załącznika nr 4 do sprawozdania MPiPS-01 (dotyczącego poradnictwa zawodowego, szkoleń, staży i przygotowania zawodowego). Wyrażona ocena efektywności aktywnych form dokonywana jest w oparciu o załącznik nr 6 do wyżej wymienionego sprawozdania, który sporządzony jest i weryfikowany w miesięcznych kwiecicach -maj - roku następującym po roku sprawozdawczym.

Wybrane kategorie bezrobotnych rozpoczynających szkolenie w roku 2013 przedstawia poniższy wykres:

W omawianym okresie na terenie województwa lubuskiego 1.238 szkoleń dla bezrobotnych i poszukujących pracy (w 2012 r. - 1.361), przeprowadziło 298 instytucji szkoleniowych, wśród których m. in.:

- 143 to inna forma instytucji szkoleniowej,
- 86 to osoba fizyczna jako instytucja szkoleniowa,
- 39 to stowarzyszenie, fundacja lub inna osoba prawna,
- 15 to ośrodki doskonalenia i doskonalenia zawodowego
- 11 to centra kształcenia ustawicznego, centra kształcenia praktycznego.

8.4. Staże

Jedną z najpopularniejszych form pomocy bezrobotnym będącym w szczególnej sytuacji na rynku pracy jest **staż**. Charakteryzuje się on nabywaniem przez bezrobotnego umiejętności praktycznych do wykonywania pracy poprzez wykonywanie zadań w miejscu odbywania stażu, bez nawiązania stosunku pracy. Ta forma aktywizacji realizowana jest na podstawie umowy zawartej przez starostę z pracodawcą, według określonego w umowie programu.

W województwie lubuskim w 2013 r. skierowano do odbycia stażu 7.135 osób (w 2012 r. - 6.052), wśród których zdecydowana większość (7.110 osób - blisko 100%) to osoby bezrobotne.

Wyrejestrowani bezrobotni do odbycia sta u stanowili 7,5% ogólnej liczby wyř czonych z ewidencji bezrobotnych (w 2012 r. . 6,4%).

W ród bezrobotnych uczestników rozpoczynaj cych t form aktywizacji w 2013 r, byř:

- 4.954 kobiety, co stanowiř 69,7% ogólnej liczby bezrobotnych rozpoczynaj cych sta (w 2012 r. . 73,3%);
- 2.666 bezrobotnych mieszkaców wsi, tj. 37,5% ogóřu bezrobotnych rozpoczynaj cych sta (w 2012 r. . 35,1%);
- 3.220 bezrobotnych do 25 r. ycia, tj. 45,3% ogóřu bezrobotnych rozpoczynaj cych sta (w 2012 r. . 52,0%);
- 1.540 bezrobotnych powy ej 50 r. ycia, tj. 21,7% ogóřu bezrobotnych rozpoczynaj cych sta (w 2012 r. . 12,6%);
- 2.836 dęgotrwale bezrobotnych, tj. 39,9% ogóřu bezrobotnych rozpoczynaj cych sta (w 2012 r. . 37,0%).

W okresie 12 miesi cy 2013 r. t popularn form aktywizacji bezrobotnych uko czyř 6.567 osó, w ród których byř 6.549 osó bezrobotnych.

Spo ród osó, które uko czyř sta . 5.272 osoby (w 2012 r. . 4.453) odbywajř sta w okresie od 3 do 6 miesi cy, natomiast 1.295 osó (w 2012 r. . 598 osó) uczestniczyř w sta u trwaj cym od 6 do 12 miesi cy. Ró nica w liczbie osó skierowanych, a ko cz cych sta wynika z ci gř ci stosowania tej formy na przeřomie roku.

Struktura bezrobotnych uczestników sta u według wieku w województwie lubuskim w 2013 r.

Struktura bezrobotnych uczestników sta u według wykształcenia w województwie lubuskim w 2013 r.

Opisuj c struktur uczestników tej formy aktywizacji stwierdzi mo na, e w znacznej wi kszo ci ko cz cy w 2013 r. sta to osoby w wieku do 34 lat, posiadaj cy wykształcenie co najmniej rednie ogólnokształc ce.

W omawianym okresie w ród 6.549 bezrobotnych, ko cz cych t form aktywizacji najwi kszym powodzeniem cieszyły si nast puj ce obszary zawodowe:

- inne obszary zawodowe . 2.992 osoby, w tym 1.902 kobiety; prac podj ýo w trakcie lub w okresie do 3 m-cy po uko czeniu sta u 53,6% ko cz cych sta w tym obszarze zawodowym;
- prace sekretarskie i biurowe . 1.280 osób, w tym 1.098 kobiet; prac podj ýo 56,1%;
- sprzeda , marketing, public relations ò . 587 osób, w tym 454 kobiety; prac podj ýo 56,6%;
- pozostałe usługi . 278 osób, w tym 147 kobiet; prac podj ýo 67,6%;
- usługi gastronomiczne . 215 osób, w tym 190 kobiet; prac podj ýo 60,5%;
- opieka społeczna (w tym opieka nad osobami starszymi, ò) . 172 osoby, w tym 165 kobiet; prac podj ýo 66,9%;
- rachunkowo , ksi gowo , bankowo , ò . 168 osób, w tym 147 kobiet; prac podj ýo 67,9%;
- usługi fryzjerskie, kosmetyczne . 110 osób, w tym 105 kobiet; prac poj ýo 57,3%.

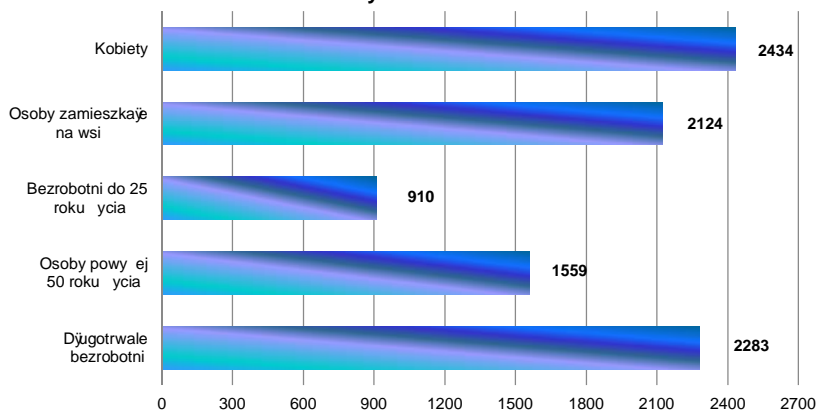
8.5. Zatrudnienie subsydiowane

Zatrudnienie subsydiowane to ró nego rodzaju formy wsparcia udzielanego osobom bezrobotnym i poszukuj cym pracy przy podejmowaniu zatrudnienia, polegaj ce na partycypacji w cz ci kosztów wynagrodzenia lub dofinansowaniu tworzenia lub modernizacji stanowisk pracy, w tym tak e przy samozatrudnieniu.

W 2013 r. z ró nego rodzaju form zatrudnienia subsydiowanego oferowanych przez lubuskie powiatowe urz dy pracy skorzystał ogółem 5.330 osób, co stanowił 5,6% ogółu bezrobotnych wyrejestrowanych w omawianym okresie. W 2012 r. liczba bezrobotnych obj tych pracami subsydiowanymi wynosiła 5.102, tj. 5,4%. Podj cia prac subsydiowanych w omawianym okresie stanowiły równocze nie 12,9% ogółu podejmuj cych prac (rok wzce niej . 13,3%).

Wybrane kategorie osób bezrobotnych podejmuj cych prac subsydiowan w omawianym okresie przedstawia poni szy wykres:

Wybrane kategorie bezrobotnych podejmujących prace subsydiowane w 2013 r.

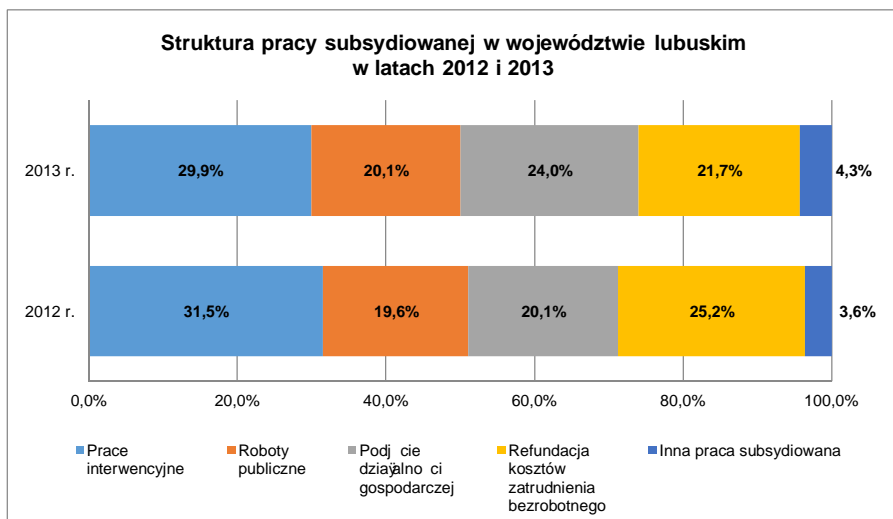
Liczba bezrobotnych wyrejestrowanych z tytułu podjęcia pracy w ramach wybranych form subsydiowanych w powiatach województwa lubuskiego w 2013 r. prezentuje poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Ogółem	w tym			
		Prace interwencyjne	Roboty publiczne	Podjęcie działalności gospodarczej	Refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnego
gorzowski grodzki	468	108	33	72	128
gorzowski ziemski	301	73	76	32	53
krośniecki	304	0	103	115	86
międzyrzeczki	291	38	83	134	36
nowosolski	475	73	200	133	61
świebodziński	289	27	42	95	120
strzelecko-drezdenecki	348	99	47	133	66
sulciński	269	42	58	65	103
wiebodziński	182	19	16	79	68
wschowski	164	10	27	66	61
zielenogórski grodzki	317	111	91	56	53
zielenogórski ziemski	340	68	184	49	37
żagański	1.073	752	85	97	133
żarski	509	176	25	153	151

W porównaniu do poprzedniego okresu, liczba bezrobotnych rozpoczynających zatrudnienie subsydiowane spada w 4 powiatach, przy czym największy spadek odnotowano w powiecie arskim o 111 osób. Wzrost wystąpił w 10 powiatach, największy w powiatach: wiebodzińskim (o 70 osób), strzelecko-drezdeneckim (o 63 osoby) i zielonogórskim ziemskim (o 61 osób).

W 2013 r. podobnie jak w roku poprzednim, wśród uczestników prac subsydiowanych największą grupę stanowią osoby biorące udział w pracach interwencyjnych - 1.596, a także osoby podejmujące pracę w ramach podjętej działalności gospodarczej - 1.279.

Porównanie udziału poszczególnych form prac subsydiowanych w latach 2012 i 2013 przedstawiono na poniższym wykresie:

Prace interwencyjne

Prace interwencyjne zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oznaczają zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które nastąpi w wyniku umowy zawartej ze starostą i ma na celu wsparcie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Organizatorem prac interwencyjnych mogą być jednostki organizacyjne, a także osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, które zatrudniają lub mają zamiar zatrudnić co najmniej jednego pracownika. W zamian za jego zatrudnienie pracodawca uzyskuje z urzędu pracy, po uprzednim uzgodnieniu wysokości, refundacji kosztów wynagrodzenia, nagród oraz opłacanych składek na ubezpieczenia społeczne. Refundacja

kosztów może odbywać się w różnych wariantach w zależności od kategorii osób, które zamierza zatrudnić pracodawca.

Od stycznia do grudnia 2013 r. liczba osób rozpoczynających prace interwencyjne wynosiła 1.596, co stanowiło 3,9% ogółu wyuczonych z tytułu podjęcia pracy i była niższa niż przed rokiem o 8 osób.

Poziom zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych w 2013 r. w porównaniu do 2012 r. spadł w 7 powiatach (największy spadek o 20 osób odnotowano w powiecie słubskim), natomiast wzrost występował w 6 powiatach (największy o 43 osoby w powiecie łowickim).

Najwięcej bezrobotnych rozpoczęło prace interwencyjne w powiatach:

- łowickim 752 osoby,
- łaskim 176 osób,
- zielonogórskim grodzkim 111 osób,
- gorzowskim grodzkim 108 osób,
- strzelecko-drezdeneckim 99 osób.

W 2013 r. wśród wyuczonych z ewidencji bezrobotnych w wyniku podjęcia prac interwencyjnych 63,7% (1.016) stanowiły kobiety (w 2012 r. 63,4%), ponadto 614 bezrobotnych to mieszkańcy wsi, co stanowiło 38,5% ogólnej liczby uczestników tych prac (w 2012 r. - 631 osób - 39,3%).

Spółśród osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, którzy w omawianym okresie podjęli prace interwencyjne:

- 299 osób to bezrobotni do 25 roku życia, co stanowiło 18,7% ogólnej liczby uczestniczących w pracach interwencyjnych (w 2012 r. - 338 osób - 21,1%),
- 510 bezrobotnych to osoby powyżej 50 roku życia, czyli 32,0% ogółu osób wyuczonych z tytułu podjęcia prac interwencyjnych (w 2012 r. - 521 osób - 32,5%),
- 900 osób to długotrwale bezrobotni, tj. 56,4% ogółu bezrobotnych biorących udział w pracach interwencyjnych (w 2012 r. - 887 osób - 55,3%).

Wydatki Funduszu Pracy w województwie lubuskim poniesione na realizację prac interwencyjnych wyniosły w 2013 r. 7.239,9 tys. zł w porównaniu do roku 2012 były większe o 1.169,9 tys. zł.

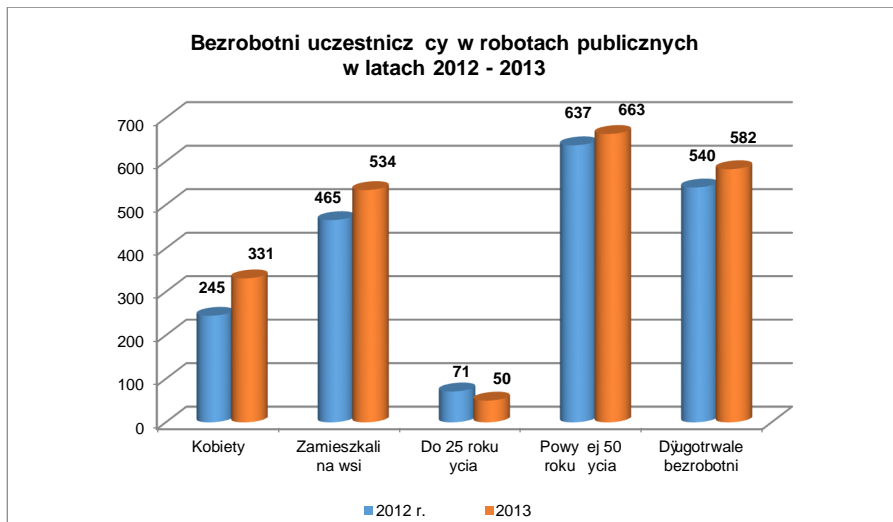
Roboty publiczne

Roboty publiczne oznaczają zatrudnienie osób bezrobotnych przy wykonywaniu prac, organizowanych przez gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką: ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej.

Roboty publiczne mogą trwać do 6 miesięcy lub, w przypadkach refundacji co drugi miesiąc, do 12 miesięcy. Organizator robót publicznych może uzyskać częściowe dofinansowanie z Funduszu Pracy.

W okresie całego 2013 r. w województwie lubuskim w ramach robót publicznych zatrudnionych zostało 1.070 osób, co stanowiło 2,6% wyliczonych z ewidencji w wyniku podjęcia różnego rodzaju prac (w 2012 r. odsetek ten wynosił 2,6%).

Wybrane kategorie osób bezrobotnych uczestniczących w robotach publicznych w województwie lubuskim w latach 2012 i 2013 przedstawia poniższy wykres:

Najwięcej bezrobotnych w ramach robót publicznych zaktywizowano w powiatach:

- nowosolskim 200 bezrobotnych (w 2012 r. – 201 osób),
- zielonogórskim ziemskim 184 bezrobotnych (w 2012 r. – 134 osoby),
- krośnieńskim 103 bezrobotnych (w 2012 r. – 66 osób),
- zielonogórskim grodzkim 91 bezrobotnych (w 2012 r. – 51 osób),
- łagowskim 85 bezrobotnych (w 2012 r. – 133 osoby),
- międzyrzeckim 83 bezrobotnych (w 2012 r. – 98 osób),
- gorzowskim ziemskim 76 bezrobotnych (w 2012 r. – 69 osób).

Wydatki Funduszu Pracy w województwie lubuskim, w omawianym okresie, poniesione na realizację robót publicznych w porównaniu do 2012 r. wzrosły o 2.290,6 tys. zł i wyniosły 7.499,0 tys. zł

Dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej

W ramach instrumentów rynku pracy ukierunkowanych na łagodzenie skutków bezrobocia i aktywizację zawodową starosta może przyznać jednorazowo dla zarejestrowanych bezrobotnych rodki na podjęcie działalności gospodarczej, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanych z podjęciem tej działalności. Ich wysokość nie może przekroczyć 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia. W przypadku gdy działalność jest podejmowana na zasadach określonych dla spółdzielni socjalnych, wysokość rodków nie może przekraczać 4-krotnego przeciętnego wynagrodzenia na jednego członka zarobyciela oraz 3-krotnego na jednego członka przystępującego do spółdzielni socjalnej po jej założeniu.

Przyznane rodki są bezzwrotne pod warunkiem, że osoba która je otrzymuje prowadzi działalność lub była członkiem spółdzielni socjalnej przez okres nie krótszy niż 12 miesięcy.

W analizowanym okresie w województwie lubuskim udzielono 1.279 osobom bezrobotnym (w 2012 r. - 1.027) dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Porównanie liczby osób bezrobotnych korzystających z tej aktywnej formy w poszczególnych powiatach województwa lubuskiego w latach 2012 i 2013 prezentuje poniższa tabela:

Powiaty	2012 r.	2013 r.
gorzowski ziemski	21	32
gorzowski grodzki	68	72
krośnieński	111	115
międzyrzecki	137	134
nowosolski	107	133
świebicki	66	95
strzelecko-drezdenecki	66	133
sulciński	78	65
wiebodziński	40	79
wschowski	29	66
zielonogórski ziemski	36	49
zielonogórski grodzki	59	56
żagański	59	97
żarski	150	153
Ogółem	1.027	1.279

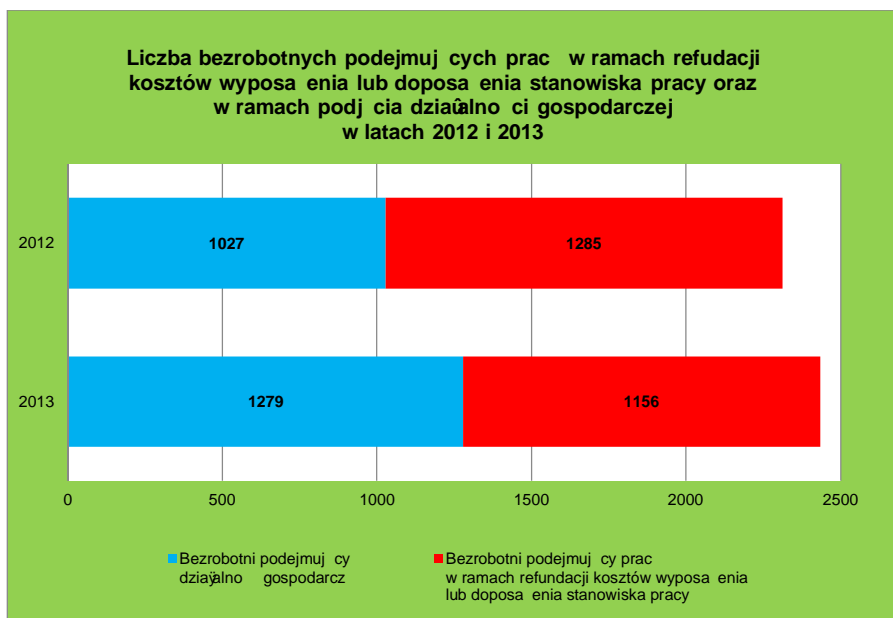
W ogólnej liczbie bezrobotnych podejmujących zatrudnienie w ramach tej formy, odsetek kobiet wynosi 42,0%, natomiast osób zamieszkających na wsi 38,2%.

W grupie bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy uczestniczących w tej formie aktywizacji:

- 211 osób to bezrobotni do 25 roku życia, tj. 16,5% ogółu uczestników tej formy,
- 147 osób to bezrobotni do 50 roku życia, tj. odpowiednio 11,5% ogółu,
- 398 osób to długotrwale bezrobotni, tj. odpowiednio 31,1% ogółu.

Wysokość rodków Funduszu Pracy przekazanych bezrobotnym na ten typ aktywizacji w 2013 r. uległa zwiększeniu (o blisko 8 mln zł) i wyniosła 24.894,8 tys. zł (w 2012 r. 16.905,5 tys. zł).

Zestawienie porównawcze liczby osób podejmujących działalność gospodarczą i skierowanych na stanowisko pracy wyposażone lub wyposażone ze środków Funduszu Pracy w latach 2012 i 2013 przedstawia poniższy wykres:

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy

Podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą mogą być zrefundowane poniesione koszty na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego (wysokość refundacji nie może być wyższa niż 6-krotnie przeciętne

wynagrodzenie). Otrzymujący refundację pracodawca musi zatrudnić na utworzonym stanowisku pracy skierowanego bezrobotnego w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres nie krótszy niż 24 miesiące.

Z tej formy subsydiowanego zatrudnienia w 2013 r. w województwie lubuskim skorzystało 1.156 osób bezrobotnych, tj. o 129 osób mniej niż w roku poprzednim.

Najwięcej osób na tego typu miejsca pracy zarejestrowano w powiecie:

- arskim . 151 osób (dla porównania w 2012 r. . 230),
- aga skim . 133 osoby (w 2012 r. . 120),
- gorzowskim grodzkim . 128 osób (w 2012 r. . 125),
- sżubickim . 120 osób (w 2012 r. . 151),
- sul ci skim . 103 osoby (w 2012 r. . 127),
- kro nie skim . 86 osób (w 2012 r. . 106).

Wydatki Funduszu Pracy w województwie lubuskim poniesione na realizację refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego wyniosły w 2013 r. 15.338,8 tys. zł i w porównaniu do roku 2012 były większe o 2.865,7 tys. zł.

8.6. Prace społecznie użyteczne

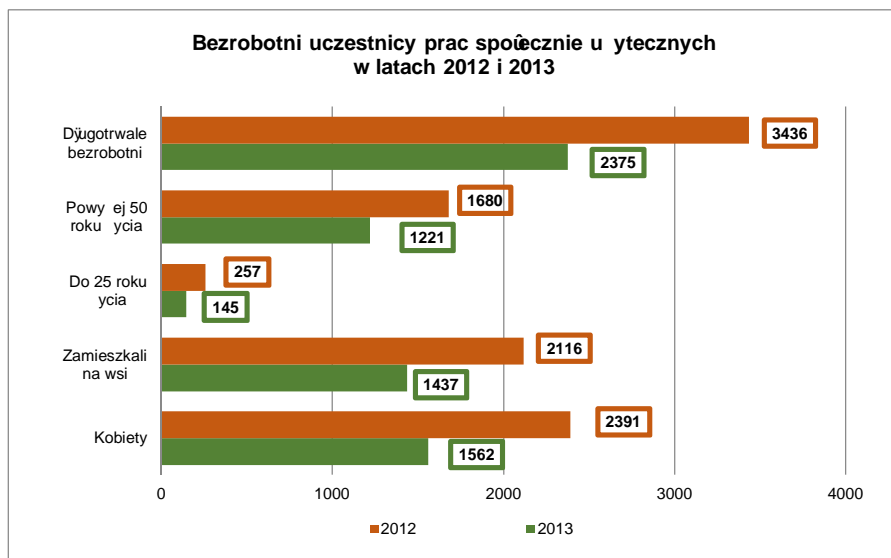
Prace społecznie użyteczne, w wymiarze do 10 godzin w tygodniu, ukierunkowane są na aktywizację osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Bezrobotnemu uczestnikowi, skierowanemu przez starostę na wniosek gminy do pracy na terenie gminy, w której bezrobotny zamieszkuje lub przebywa, przysługują wynagrodzenie w wysokości nie niższej niż 6 zł za każdą godzinę wykonanej pracy społecznie użytecznej.

W okresie 12 miesięcy 2012 r. do wykonywania prac społecznie użytecznych skierowanych zostało mniej osób bezrobotnych niż powiatowe urzędy pracy kierowały w latach poprzednich, i tak w 2013 r. 2.940 bezrobotnych, a w 2012 r. . 4.147 osób.

Liczba bezrobotnych uczestniczących w pracach społecznie użytecznych w poszczególnych powiatach w ujęciu liczbowym i procentowym w latach 2012 i 2013 prezentuje poniższa tabela:

Wyszczególnienie	2012 r.		2011 r.	
	Liczba bezrobotnych	Udział [w %]	Liczba bezrobotnych	Udział [w %]
gorzowski ziemski	146	3,5	181	6,2
gorzowski grodzki	45	1,1	37	1,3
kro nie ski	67	1,6	60	2,0
mi dzyrzecki	62	1,5	56	1,9
nowosolski	215	5,2	235	8,0
s jübicki	45	1,1	48	1,6
strzelecko-drezdenecki	124	3,0	162	5,5
sul ci ski	24	0,6	22	0,8
wiebodzi ski	37	0,9	65	2,2
wschowski	72	1,7	60	2,0
zielonogórski ziemski	99	2,4	60	2,0
zielonogórski grodzki	219	5,3	198	6,7
aga ski	1.833	44,2	787	26,8
arski	1.159	27,9	969	33,0
Ogółem	4.147	100,0	2.940	100,0

Wybrane kategorie bezrobotnych uczestników tej formy aktywizacji w latach 2012 i 2013 przedstawia poni szy wykres:

Wydatki Funduszu Pracy poniesione na realizację prac społecznie uytecznych wyniosły w 2013 r. 1.718,7 tys. zł (w 2012 r. . 1.528,4 tys. zł).

8.7. Pozostałe formy

Przygotowanie zawodowe dorosłych

Form aktywizacji bezrobotnych o bardzo małej popularności zarówno wśród bezrobotnych jak i wśród powiatowych urzędów pracy jest **przygotowanie zawodowe dorosłych**. Odbывается ono w formie:

- praktycznej nauki zawodu dorosłych umożliwiającej przystąpienie do egzaminu kwalifikacyjnego na tytuł zawodowy lub egzaminu czeladniczego,
- przyuczenia do pracy dorosłych mającego na celu zdobycie wybranych kwalifikacji zawodowych lub umiejętności, niezbędnych do wykonywania określonych zadań zawodowych, wymaganych dla zawodu występującego w klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy.

Praktyczna nauka zawodu dorosłych trwa od 12 do 18 miesięcy, a przyuczenie do pracy dorosłych trwa od 3 do 6 miesięcy.

W praktycznej nauce zawodu dorosłych w 2013 r. w województwie lubuskim uczestniczyły 3 osoby bezrobotne z powiatu arskiego, spośród których 1 osoba w omawianym roku ukończyła form aktywizacji.

W okresie 12 miesięcy 2013 r. w województwie lubuskim nikt nie został skierowany do uczestnictwa w innej formie przygotowania zawodowego, tj. przyuczenia do pracy dorosłych.

Wydatki Funduszu Pracy w województwie lubuskim, w omawianym okresie, poniesione na realizację przygotowania zawodowego dorosłych wyniosły 12,5 tys. zł

Indywidualny plan działania

Indywidualny plan działania (IPD) . to plan działań podejmowanych przez pracowników urzędów pracy obejmujący podstawowe usługi rynku pracy wspierane instrumentami rynku pracy w celu zatrudnienia bezrobotnego lub poszukującego pracy.

Zgodnie z art. 34a. ustawy z dn. 20 kwietnia 2004 o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2013 roku poz. 674 z późn. zm.) indywidualny plan działania jest przygotowywany przy udziale bezrobotnego lub poszukującego pracy i zawiera m. in.:

- działania możliwe do zastosowania przez urząd pracy w ramach pomocy określonej w ustawie;

- działania planowane do samodzielnej realizacji przez bezrobotnego lub poszukującego pracy w celu poszukiwania pracy;
- termin i warunki zakończenia realizacji indywidualnego planu działania.

Indywidualne plany działania obowiązują z reguły przygotowywane są m. in. dla:

- bezrobotnego do 25 roku życia,
- bezrobotnego powyżej 50 roku życia,
- bezrobotnego bez kwalifikacji zawodowych,
- bezrobotnego bez doświadczenia zawodowego,
- bezrobotnego, który po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjął zatrudnienia.

W okresie od stycznia do grudnia 2013 r. urzędy pracy województwa lubuskiego przygotowały indywidualne plany działania dla 30.146 bezrobotnych (w 2012 r. - 25.724), z czego 50,8% (w 2012 r. - 53,3%) to bezrobotne kobiety. Przygotowaniem IPD objęto również 19 osób poszukujących pracy (w 2012 r. - 21), wśród których było 9 kobiet (w 2012 r. - 12). W omawianym okresie realizację IPD zakończyło 9.825 bezrobotnych (w 2012 r. - 10.237) i 12 poszukujących pracy.

Ponadto w omawianym okresie 15.942 osoby bezrobotne, a także 14 osób poszukujących pracy przerwały realizację IPD. Spośród tych osób 5.909 bezrobotnych (w tym 3.202 kobiety) i 2 poszukujące pracy przerwały realizację IPD z powodu podjęcia pracy.

Według stanu na koniec grudnia 2013 r. w statystykach powiatowych urzędów pracy województwa lubuskiego było 34.313 bezrobotnych (w 2012 r. - 29.376) i 504 poszukujących pracy (w 2012 r. - 394), realizujących IPD.

Indywidualny program zatrudnienia socjalnego lub podpisanie kontraktu socjalnego

Te formy aktywizacji skierowane są do osób zagrożonych wykluceniem społecznym w stosunku do których mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (tj. Dz. U z 2011 r. Nr 43, poz. 225 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2013 poz. 182 z późn. zm.). Przepisy ustawy stosuje się m.in. do:

- długotrwale bezrobotnych w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- osób niepełnosprawnych, w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Zatrudnienie socjalne to: zajęcia prowadzone przez centra integracji społecznej, zajęcia w klubach integracji społecznej oraz zatrudnienie wspierane, w ramach których uczestnicy mają możliwość podpisania indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego w uzgodnieniu z kierownikiem ośrodka pomocy społecznej wyjątkowego dla miejsca

zamieszkania lub pobytu tej osoby. Udziąma charakter umowy, któr jest program zatrudnienia socjalnego opracowywany dla ka dego uczestnika indywidualnie.

W okresie 12 miesi cy 2013 r., w zwi zku z rozpocz cciem realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego, z ewidencji powiatowych urz dów pracy województwa lubuskiego wyrejestrowano 159 bezrobotnych (w 2012 r. . 176 osób), w ród których odnotowano:

- 105 kobiet,
- 37 bezrobotnych mieszkaców wsi,
- 25 bezrobotnych w wieku do 25 roku ycia,
- 41 bezrobotnych powy ej 50 roku ycia,
- 115 długotrwale bezrobotnych.

ROZDZIAÍ 9

WYDATKI FUNDUSZU PRACY

Podstawowym instrumentem ekonomicznym wspieraj cym dziańania w zakresie jądogenia skutków bezrobocia, promocji zatrudnienia oraz aktywizacji zawodowej jest Fundusz Pracy (FP) b d cy pa stwowym funduszem celowym. W skąd Funduszu wchodz mi dzy innymi:

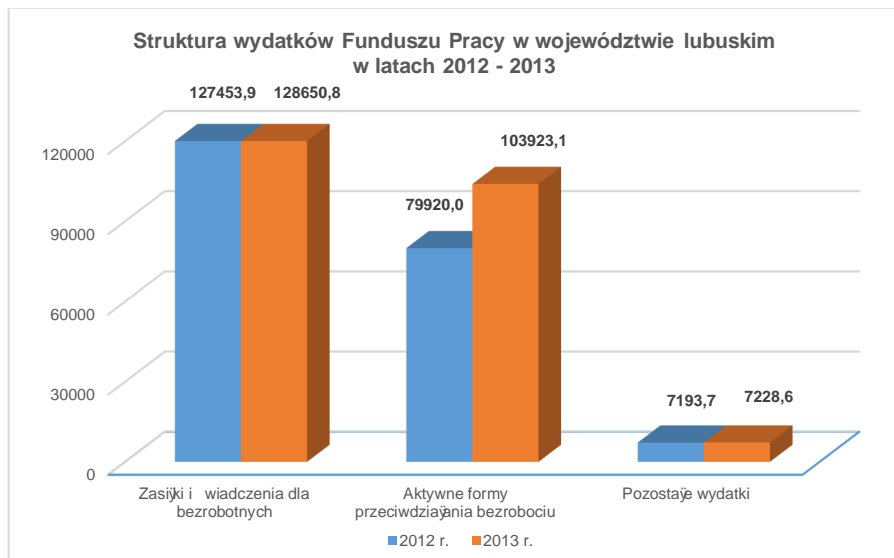
- obowi zkowe skądki na Fundusz Pracy,
- dotacje z bud etu pa stwa,
- rodki pochodz ce z bud etu Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 103 ust. 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, dysponentem FP jest minister wj ciwy do spraw pracy.

FP to gówny ród finansowania tzw. aktywnych i pasywnych form przeciwdziańania bezrobociu. Formy aktywne maj za zadanie przywrócenie bezrobotnego na otwarty rynek pracy, za formy pasywne (zasiłki) rekompensuj brak pracy i stanowi osjon socjaln na czas pozostawania bez pracy. Wielko rodków finansowych na formy aktywne corocznie dla poszczególnych województw i powiatów ustalana jest na podstawie algorytmu. Natomiast rodki na zasiłki (nie wchodz w przyznany limit na formy aktywne) urz dy pracy otrzymuj odpowiednio do zgłaszanych potrzeb w zale no ci od liczby bezrobotnych pobieraj cych zasiłek.

Zgodnie ze sprawozdawczo ci MPiPS. 02 na realizacj zada okre lonych ustaw o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, urz dy pracy województwa lubuskiego w 2013 r. wydatkował 239.802,5 tys. zł tj. o 25.234,9 tys. zył więcej ni w roku poprzednim.

Skal i struktur wydatków z Funduszu Pracy w latach 2012 . 2013 prezentuje poni szy wykres:

Jak wynika z powy szego wykresu w prezentowanym okresie najwi ksz e wydatków FP stanowią koszty zwi zane z biernymi formami przeciwdziałania bezrobociu, czyli wydatkami zwi zanymi z wypłata zasiłków dla bezrobotnych, dodatków aktywizacyjnych i świadcze integracyjnych.

W porównaniu do roku 2012 nakłady na realizacj aktywnych form pomocy bezrobotnym zwi ksz yły si . Koszty pozostałych wydatków w latach pozostawały na zbli onym poziomie.

Pozytywnym aspektem bud etu Funduszu Pracy za 2013 r. jest kontynuacja wzrostowej tendencji zwi ksz ania wydatków na aktywne formy tj. programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji bezrobotnych.

Struktur wydatków (w tys. zł) Funduszu Pracy w 2012 i 2013 r. według stanu na dzie 31 grudnia prezentuje poni sza tabela:

Wyszczególnienie	Rok 2012		Rok 2013		Wzrost / spadek (+ / -) (kol. 4 - 2)
	Kwota (tys. zł)	Udział do ogółem (%)	Kwota (tys. zł)	Udział do ogółem (%)	
1	2	3	4	5	6
Wydatki ogółem	214.567,6	100,0	239.802,5	100,0	25.234,9
z tego:					
Wydatki obligatoryjne w tym:	127.453,9	59,4	128.650,8	53,7	15.779,2
• Zasiłki dla bezrobotnych	121.022,5	56,4	121.578,4	50,7	555,9
Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w tym:	79.920,0	37,2	103.923,1	43,3	24.003,1
• Kwota wydatków na bezrobotnych do 25 roku ycia	26.011,9	12,1	30.808,4	12,9	4.796,5
• Kwota wydatków na bezrobotnych powyżej 50 roku ycia	14.171,1	6,6	22.380,9	9,3	8.209,8
Wydatki pozostałe w tym:	7.193,7	3,4	7.228,6	3,0	34,9
• Koszty systemu teleinformatycznego	3.065,0	1,4	3.068,9	1,3	3,9
• Koszty wezwania, przekazywania wiadomości	1.479,9	0,7	1.596,6	0,7	116,7

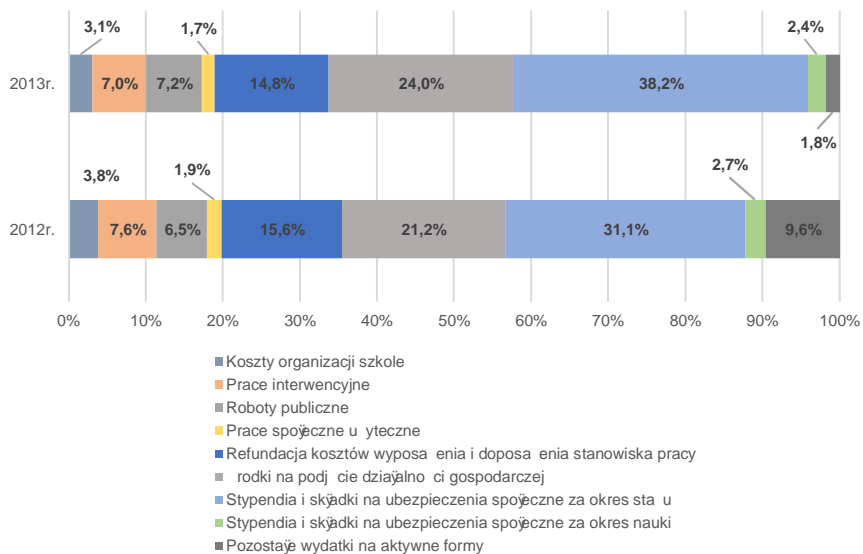
Źródło: Na podstawie sprawozdania MPIPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy w latach 2012 - 2013.

Analizując zarówno sprawozdanie MPIPS-02, jak i powyższe zestawienie stwierdzimo, że w stosunku do roku poprzedniego, w 2013 r. odnotowano:

- spadek, o blisko 6 punktów procentowych, udziału wydatków na zasiłki i świadczenia, nadmieniamy tu należy, że kwota tych wydatków nieznacznie wzrosła;
- wzrost zarówno udziału wydatków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, o ponad 6 punktów procentowych, jak również kwoty wydatkowanej przez urząd pracy województwa lubuskiego, o 24,0 mln zł;
- wzrost kwoty (o ponad 4 mln zł), a także udziału (o 0,8 punktu procentowego) wydatków na bezrobotnych do 25 roku życia oraz na bezrobotnych powyżej 50 roku życia (odpowiednio: o ponad 8 mln zł, i o 2,7 punktu procentowego);
- w 2013 r. odnotowano znaczący wzrost kwoty wydatków na Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL) o blisko 23 mln zł

Porównanie struktur udziału wydatków na poszczególne formy aktywizacji bezrobotnych w województwie lubuskim w latach 2012 - 2013 prezentuje poniższy wykres:

Struktura wydatków FP na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w województwie lubuskim w latach 2012 i 2013

ý czne wydatki Funduszu Pracy poniesione w 2013 r. przez powiatowe urz dy pracy województwa lubuskiego na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, jądogenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej wyniosy 103.923,1 tys. zý z tego wydatkowano na:

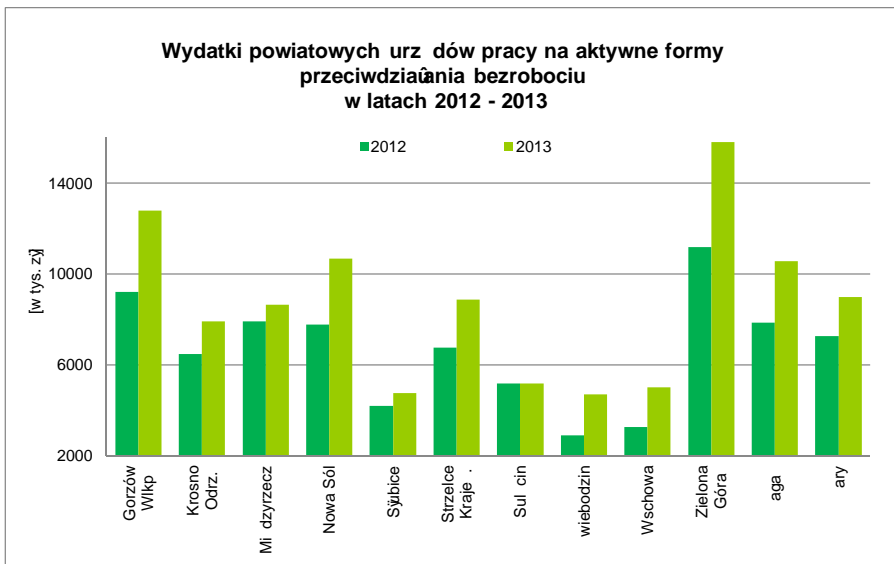
- *Stypendia i składki na ubezpieczenie społeczne (sta e, przygotowanie zawodowe dorosých, szkolenia, kontynuowanie nauki, studia podyplomowe)* . 42.150,0 tys. zý . wzrost o 15.071,0 tys. zý
- *rodki na podj cie dziajalno ci gospodarczej* . 24.894,8 tys. zý . wzrost kwoty odpowiednio o 7.989,3 tys. zý
- *rodki na wyposa enie lub doposa enie stanowiska pracy* . 15.338,8 tys. zý . wzrost kwoty w stosunku do 2012 r o 2.865,7 tys. zý
- *Roboty publiczne* . 7.499,0 tys. zý . wzrost o 2.290,6 tys. zý
- *Prace interwencyjne* . 7.239,9 tys. zý . wzrost o 1.169,9 tys. zý
- *Koszty przejazdu, zakwaterowania i wy ywienia* . 1.057,4 tys. zý . wzrost o 330,0 tys. zý
- *Prace społecznie u yteczne* . 1.718,7 tys. zý . wzrost o 190,3 tys. zý
- *Projekty pilota owe* . 295,5 tys. zý . wzrost o 174,4 tys. zý
- *Szkolenia* . 3.193,0 tys. zý . wzrost o 170,0 tys. zý

- *Pozostają aktywne formy* . 536,0 tys. zŹ

Szczegółowe informacje dotycz ce rodków FP przeznaczonych na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, Źagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej dost pne s na stronie internetowej Wojewódzkiego Urz du Pracy www.wup.zgora.pl w zakładce Programy i projekty/ rodki Funduszu Pracy/Bie ce.

Wydatki na aktywne formy w powiatowych urz dach pracy w latach 2012 . 2013 obrazuje poni szy wykres:

Zró nicowanie wielko ci wydatków na programy promocji zatrudnienia w powiatowych urz dach pracy województwa lubuskiego ci le zwi zane byŹ zarówno z wielko ci przyznanych rodków FP, jak te z sytuacj na lokalnym rynku pracy.

PODSUMOWANIE

Przedstawione w niniejszym opracowaniu informacje dotyczące rynku pracy województwa lubuskiego, prezentowane w układzie obszarów i powiatów, jak również dane dotyczące ludności, gospodarki, edukacji, zmiany poziomu bezrobocia, stopy bezrobocia oraz struktury bezrobotnych według istotnych cech społeczno-demograficznych, pozwoliły zaznaczyć cechy charakterystyczne rejestrowanego bezrobocia oraz opisać zjawiska zachodzące na lubuskim rynku pracy.

Rok 2013 charakteryzował się, w skali województwa spadkiem liczby zarejestrowanych bezrobotnych (o 809 osób) oraz stopy bezrobocia do 15,7% (o 0,1 punktu procentowego). Pod względem wysokości tego wskaźnika nasze województwo znalazło się na szóstym miejscu w kraju (w 2012 r. pozycja piąta).

W 2013 r. w dziewięciu powiatach odnotowano spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych, zaś w pięciu – wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych. Największy spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano w powiatach: gorzowskim (gorzkiem) – 6,7%, wschowskim – 6,4%, zielonogórskim (gorzkiem) – 6,1%. Największy wzrost odnotowano w powiecie gorzowskim (ziemskim) – 5,8%, oraz wiebodzińskim – 5,7%.

W 2013 roku odnotowano wzrost liczby ofert pracy napływających do powiatowych urzędów pracy (32,3 tys. zarejestrowanych ofert w całym roku, tj. o 6,9% więcej niż w 2012 r.). Równocześnie nie wzrosła liczba podjętych do poziomu 41,4 tys. (w 2012 r. – 38,4 tys.).

Sytuacja bezrobotnych zaliczanych do grup znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy analizowanym 2013 r. była zróżnicowana. W czterech grupach odnotowano spadek liczby bezrobotnych: osoby do 25 roku życia (o 8,7%), osoby bez wykształcenia zawodowego (o 4,3%), osoby bez wykształcenia średniego (o 2,6%), oraz osoby nie posiadających kwalifikacji zawodowych (o 1,8%). W pozostałych kategoriach miało miejsce wzrost liczby bezrobotnych, przy czym największy wśród osób, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia (o 15,4%), bezrobotnych po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego (o 11,1%) oraz samotnie wychowujących co najmniej 1 dziecko do 18 roku życia (o 7,8%).

W roku 2013 odnotowano wzrost nakładów Funduszu Pracy (o ponad 10%), w tym na programy promocji zatrudnienia (o 30,0%). W przeciwieństwie do 2012 roku, proporcja wydatków na aktywne i pasywne formy przeciwdziałania zmieniają się na korzyść wydatków aktywnych.

Główne tendencje bezrobocia w województwie lubuskim w latach 2012 – 2013

Wyszczególnienie	2012 r.	2013 r.	Opis zmian
Stopa bezrobocia rejestrowanego	15,8%	15,7%	Dane na koniec roku, publikowane przez GUS w oparciu o informacje pozyskiwane w ramach bieżącej sprawozdawczości statystyki publicznej. W 2013 roku odnotowano spadek stopy bezrobocia rejestrowanego o 0,1 pkt. procentowego. Utrzymuje się duże zróżnicowanie stopy bezrobocia w naszym regionie. Najniższą była w mieście Zielona Góra gdzie stopa bezrobocia wynosiła 7,8%, najwyższą w powiecie nowosolskim – 26,0%.
Liczba bezrobotnych ogółem	60.614 osób	59.805 osób	Dane na koniec roku. W okresie dwunastu miesięcy 2013 r. liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 809 osób. Największy spadek odnotowano w powiatach: gorzowskim (grodzkim) (o 6,7%), wschowskim (o 6,4%), oraz zielonogórskim (grodzkim) (o 6,1%). Jak co roku, zauważalna tendencja bezrobocia była jego sezonowość; miesiące wiosenne były okresami spadku liczby bezrobotnych, natomiast jego największe nasilenie przypadało na miesiące zimowe.
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych (napływ)	95.288 osób	93.680 osób	Dane za rok sprawozdawczy. Od stycznia do grudnia 2013 r. w województwie lubuskim zarejestrowano o 1.608 osób bezrobotnych mniej niż w analogicznym okresie 2012 r.
Liczba wyuczonych z ewidencji (odpływ)	93.808 osób	94.489 osób	Dane za rok sprawozdawczy. W ciągu dwunastu miesięcy 2013 roku wyrejestrowanych zostało o 681 bezrobotnych więcej niż w analogicznym okresie 2012 r.
Bezrobotne kobiety (udział ogółu bezrobotnych)	52,3%	52,8%	Dane na koniec roku. W ciągu roku liczba bezrobotnych kobiet zmniejszyła się o 117 osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się o 0,5 punktu procentowego.
Bezrobotni zamieszkali na wsi (udział ogółu bezrobotnych)	43,1%	43,8%	Dane na koniec roku. W 2013 roku odnotowano wzrost liczby bezrobotnych mieszkańców wsi o 83 osoby, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wzrósł o 0,7 punktu procentowego. Problem bezrobocia agrarnego oprócz dwóch powiatów ziemskich dotyczy w szczególności powiatu sułcińskiego (57,5% bezrobotnych to mieszkańcy wsi), oraz wiehodzińskiego (57,1%).

Bezrobotni z prawem do zasiłku (udziało ogółu bezrobotnych)	19,5%	15,9%	Dane na koniec roku. W 2013 roku odnotowano znaczny spadek odsetka osób pobierających zasiłków o 3,6 punktu procentowego. Najwięcej bezrobotnych z prawem do zasiłku odnotowano w powiecie międzyrzeckim . 21,1%, najmniej w powiecie arskim . 10,1%.
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy (udziało ogółu bezrobotnych)	3,4%	5,4	Dane na koniec roku. W końcu 2013 r. zbiorowo ta liczyła 3.244 osób (rok wcześniej . 2.089 osób). Najwięcej osób zwolniono w powiecie wiebodzińskim (11,1%), najmniej w powiecie nowosolskim (2,9%).
Bezrobotni z wyższym wykształceniem (udziało ogółu bezrobotnych)	9,1%	9,3%	Dane na koniec roku. W ciągu roku liczba bezrobotnych o potencjalnie najwyższych kwalifikacjach wzrosła o 31 osób. W dalszym ciągu atutem osób z wyższym wykształceniem jest relatywnie krótki czas pozostawania bez pracy. W końcu 2013 r. udział osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym wzrósł o 0,2 punktu procentowego.
Młodzi do 25 roku życia (udziało ogółu bezrobotnych)	18,3%	17,0%	Na koniec grudnia 2013 roku stanowili oni 17,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. W okresie dwunastu miesięcy liczba najmłodszych bezrobotnych zmniejszyła się o 965 osób. Wśród osób do 25 roku życia 50,1% dotychczas nie pracowało.
Bezrobotni w wieku powyżej 50 lat (udziało ogółu bezrobotnych)	25,0%	26,5%	Dane na koniec roku. W 2013 roku odnotowano zwiększenie odsetka osób w wieku powyżej 50 lat o 1,5 punktu procentowego. W okresie roku liczba bezrobotnych w tej kategorii zwiększyła się o 707 osób.
Długotrwale bezrobotni (udziało ogółu bezrobotnych)	47,0%	50,2%	Dane na koniec roku. W 2013 r. udział długotrwale bezrobotnych wzrósł o 3,2 punkty procentowe. Liczebność tej kategorii bezrobotnych zwiększyła się o 1.547 osób. Utrzymuje się duże zagrożenie przestrzenne poziomu i natężenia długotrwałego bezrobocia. W końcu 2013 r. najwięcej osób długotrwale bezrobotnych odnotowano w powiecie nowosolskim . 57,3% ogółu bezrobotnych, najmniej w powiecie sulcińskim . 40,8%.
Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych (udziało ogółu bezrobotnych)	30,7%	30,6%	Dane na koniec roku. Wśród bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych dominowały osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej . 69,2% oraz średnim ogólnokształcącym . 15,4% ogółu tej kategorii bezrobotnych. W ciągu roku liczba bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych zmniejszyła się o 339 osób.

<p>Bezrobotni niepełnosprawni (udział do ogółu bezrobotnych)</p>	<p>7,9%</p>	<p>8,1%</p>	<p>Dane na koniec roku. W okresie dwunastu miesięcy 2013 r. liczba bezrobotnych niepełnosprawnych zwiększyła się o 65 osób. Przeszło połowa osób niepełnosprawnych posiadała lekki stopień niepełnosprawności (53,1% ogółu). Najwięcej grup stanowili bezrobotni z upośledzeniem narządu ruchu - 1.706 osób (35,4% ogółu).</p>
<p>Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku</p>	<p>30.169</p>	<p>32.257</p>	<p>Dane za pełny rok. W 2013 r. nastąpił wzrost liczby propozycji pracy i aktywizacji o 6,9%. Najwięcej wystąpiło w powiecie wiehobdskim - 57,4%. Największy spadek miały miejsce w powiecie słubskim - 25,9%. W porównaniu do roku poprzedniego wzrosła udział propozycji pracy z sektora prywatnego (76,7% wobec 72,0% w 2012 r.) oraz spadł udział ofert pracy subsydiowanej (47,4% w 2012 r. do 43,9% w 2013 r.).</p>
<p>Podjęta pracy w ciągu roku</p>	<p>38.419 osób</p>	<p>41.390 osób</p>	<p>Dane za pełny rok. W 2013 r. odnotowano wzrost liczby podjętej pracy o 2.971 osób. Wśród podjętej pracy w 2013 r. wzrosła liczba podjętej pracy niesubsydiowanej o 2.743 osoby. Spadł udział prac subsydiowanych (z 13,3% w 2012 r. do 12,9% w 2013 r.), oraz wzrosła ich liczba (z 4.638 osób w 2012 r. do 5.330 osób w 2013 r.).</p>
<p>Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu</p>	<p>17.520 osób</p>	<p>17.568 osób</p>	<p>Dane za pełny rok. W 2013 r. z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu skorzystało 0,3% więcej bezrobotnych niż w 2012 r. Wzrost udziału w ramach subsydiowanych form zatrudnienia odnotowano w ramach dofinansowania działalności gospodarczej - o 24,5%, tj. o 252 osoby, oraz stały - 18,1%, tj. o 1.088 osób.</p>
<p>Wydatki Funduszu Pracy</p>	<p>214,5 mln zł</p>	<p>239,8 mln zł</p>	<p>Dane za pełny rok. W 2013 r. nastąpił wzrost wydatków Funduszu Pracy ogółem o 11,8%. Odnotowano wzrost wydatków na programy promocji zatrudnienia o ponad 24 mln zł. Wzrosła również kwota wydatków na aktywizację zawodową bezrobotnych do 25 roku życia i powyżej 50 roku życia (odpowiednio ponad 4,8 i 8,2 mln zł). W porównaniu do roku ubiegłego udział wydatków obligatoryjnych w wydatkach ogółem spadł o 5,7 punktu procentowego.</p>

ANEKS STATYSTYCZNY

Tablica 1. STRUKTURA BEZROBOTNYCH

Wyszczególnienie	Bezrobotni zarejestrowani w 2013 r.		Bezrobotni, którzy podjęli pracę w 2013 r.		Bezrobotni zarejestrowani w 2013 r.			
					ogółem		w tym z prawem do zasięgu	
	w okresie sprawozdawczym				w końcu okresu sprawozdawczego			
	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
Ogółem	93.680	45.111	41.390	20.832	59.805	31.580	9.524	4.593
z tego osoby poprzednio pracujące	76.215	35.928	35.990	17.862	50.364	25.860	9.509	4.589
w tym zwolnione z przyczyn zakładu pracy	5.440	2.701	2.490	1.105	3.244	1.707	2.118	1.106
z tego osoby dotychczas nie pracujące	17.465	9.183	5.400	2.970	9.441	5.720	15	4
Wybrane kategorie bezrobotnych (z ogółem)								
Zamieszkali na wsi	36.789	17.686	16.344	8.029	26.194	13.988	3.967	1.867
w tym posiadający gospodarstwa rolne	91	39	39	17	57	27	13	4
Osoby w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki	8.796	5.192	2.756	1.626	2.859	1.713	92	70
w tym osoby które ukończyły szkołę wyższą do 27 roku	2.395	1.748	911	656	652	463	21	16
Cudzoziemcy	131	78	61	36	92	63	9	6
Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy:								
do 25 roku życia	24.061	11.821	9.021	4.493	10.150	5.658	609	261
długotrwale bezrobotne	35.731	19.039	12.817	7.254	30.049	17.100	122	62

kobiety które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	X	5.293	X	1.708	X	6.591	X	157
powyżej 50 roku życia	20.180	8.138	7.286	2.694	15.864	6.168	3.371	1.349
bez kwalifikacji zawodowych	28.331	14.441	9.027	5.022	18.275	10.408	2.032	1.068
bez doświadczenia zawodowego	23.564	12.318	7.768	4.339	12.568	7.568	11	3
bez wykształcenia średniego	51.469	19.504	19.773	7.587	36.002	16.120	5.162	1.941
samotnie wychowujące co najmniej 1 dziecko do 18 roku	9.806	7.887	4.073	3.304	8.235	7.084	808	644
które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	2.218	91	297	11	1.334	60	60	4
niepełnosprawni	7.949	4.269	3.155	1.738	4.825	2.578	916	511
po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	15	7	3	3	20	9	0	0

Tablica 2. BILANS BEZROBOTNYCH

Wyszczególnienie	Ogółem	Kobiety	Z ogółem zamieszkali na wsi		Z ogółem z prawem do zasięgu	
			razem	kobiety	razem	kobiety
Bezrobotni wg stanu w końcu roku 2012	60.614	31.697	26.111	13.798	11.845	5.773
Bezrobotni zarejestrowani w 2013 r.:	93.680	45.111	36.789	17.686	20.049	9.613
po raz pierwszy	15.097	7.379	6.086	2.964	3.421	1.742
po raz kolejny	78.583	37.732	30.703	14.722	16.628	7.871
po pracach interwencyjnych	916	593	354	217	138	73
po robotach publicznych	843	236	412	103	151	37
po stażu	7.251	5.190	2.692	1.926	226	162
po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	0	0	0	0	0	0
po szkoleniu	2.159	590	861	215	448	90
po pracach społecznie użytecznych	2.795	1.504	1.370	767		
po zakończeniu indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub kontraktu socjalnego	15	7	7	4		
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w 2013 r. z powodu:	94.489	45.228	36.706	17.496		
podjęcia pracy, z tego:	41.390	20.832	16.344	8.029		
niesubsydiowanej	36.060	18.398	14.220	7.153		
w tym pracy sezonowej	1.354	711	630	338		
subsydiowanej, z tego w ramach:	5.330	2.434	2.124	876		
prac interwencyjnych	1.596	1.016	614	372		
robót publicznych	1.070	331	534	136		

podj cia dziajalno ci gospodarczej	1.279	537	489	208
podj cia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	1.156	450	424	140
inne	229	100	63	20
rozpocz cia szkolenia	2.185	621	867	225
rozpocz cia sta u	7.110	4.954	2.666	1.883
rozpocz cia przygotowania zawodowego dorosłych	3	2	1	1
rozpocz cia pracy spojecznie u ytecznej	2.940	1.562	1.437	796
rozpocz ciu realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego	159	105	37	28
odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyj cia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy	2.085	962	733	322
niepotwierdzenia gotowo ci do pracy	27.326	9.766	10.383	3.760
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	6.389	3.917	2.519	1.612
podj cia nauki	246	161	101	65
uko czenia 60/65 lat	243	156	88	59
nabycia praw emerytalnych lub rentowych	763	337	252	98
nabycia praw do wiadczenia przedemerytalnego	1.011	650	302	187
innych	2.639	1.203	976	431
Bezrobotni wg stanu w ko cu 2013 r.	59.805	31.580	26.194	13.988
w tym zarejestrowani po raz pierwszy	8.783	4.796	3.974	2.241

Tablica 3. BILANS WYBRANYCH KATEGORII BEZROBOTNYCH B D CYCH W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

Wyszczególnienie	Do 25 roku ycia		Powy ej 50 roku ycia		Długotrwałe bezrobotni	
	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
Bezrobotni wg stanu w ko cu roku 2012	11.115	6.113	15.157	5.861	28.502	16.549
Bezrobotni zarejestrowani w 2013 r.:	24.061	11.821	20.180	8.138	35.731	19.039
po raz pierwszy	8.595	4.202	1.926	809	X	X
po raz kolejny	15.466	7.619	18.254	7.329	35.731	19.039
po pracach interwencyjnych	114	78	358	177	483	336
po robotach publicznych	34	15	567	108	395	104
po sta u	3.053	2.153	1.579	982	2.746	2.031
po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	0	0	0	0	0	0
po szkoleniu	511	90	582	158	904	328
po pracach spojeecznie u ytecznych	126	78	1.181	427	2.375	1.318
po zako czeniu indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub kontraktu socjalnego	1	1	8	0	9	6
Osoby wył czone z ewidencji bezrobotnych w 2013 r. z powodu:	23.467	11.347	19.473	7.831	34.184	18.488
podj cia pracy, z tego:	9.021	4.493	7.286	2.694	12.817	7.254
niesubsydiowanej	8.111	4.062	5.727	2.202	10.534	6.145
w tym pracy sezonowej	321	159	210	92	438	283
subsydiowanej, z tego w ramach:	910	431	1.559	492	2.283	1.109
prac interwencyjnych	299	196	510	252	900	597
robót publicznych	50	31	663	130	582	166
podj cia działalno ci gospodarczej	211	70	147	44	398	181
podj cia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	297	102	185	47	329	136
inne	53	32	54	19	74	29
rozpocz cia szkolenia	523	96	586	162	860	339

rozpocz cia sta u	3.220	2.234	1.540	908	2.836	2.033
rozpocz cia przygotowania zawodowego dorosłych	3	2	0	0	0	0
rozpocz cia pracy spojećnie u ytecznej	145	90	1.221	436	2.375	1.296
rozpocz ciu realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego	25	19	41	20	115	76
odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyj cia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy	569	287	445	151	1.021	521
niepotwierdzenia gotowo ci do pracy	7.903	2.898	4.164	1.267	9.428	4.147
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	1.419	851	1.304	783	2.792	1.849
podj cia nauki	207	134	1	0	31	20
uko czenia 60/65 lat	X	X	243	156	187	119
nabycia praw emerytalnych lub rentowych	37	23	536	209	324	179
nabycia praw do wiadczenia przedemerytalnego	X	X	1.011	649	14	5
innych	395	220	1.095	396	1.384	650
Bezrobotni którzy w 2013 r. utracili status osoby b d cej w szczególnej sytuacji na rynku pracy	1.559	929	X	X	X	X
Bezrobotni wg stanu w ko cu 2013 r.	10.150	5.658	15.864	6.168	30.049	17.100
w tym zarejestrowani po raz pierwszy	3.938	2.160	1.817	750	2.490	1.526

Tablica 4. AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU

Wyszczególnienie	Razem	Kobiety
	w końcu miesiąca sprawozdawczego (XII 2013 r.)	
Osoby bezrobotne:		
zatrudnione przy pracach interwencyjnych	541	380
zatrudnione przy robotach publicznych	175	94
odbywające szkolenie	18	10
odbywające staż	979	712
odbywające przygotowanie zawodowe dorosłych	2	1
odbywające prace społecznie użyteczne	11	5

Tablica 5. POSZUKUJĄCY PRACY

Wyszczególnienie	Ogółem	Kobiety
Poszukujący pracy wg stanu w końcu 2012 r.	698	299
Poszukujący pracy zarejestrowani w 2013 r.	1.010	385
Osoby wyłączone z ewidencji poszukujących pracy w 2013 r. z powodu:	982	380
podjęcia pracy	49	12
rozpoczęcia szkolenia	8	2
rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	0	0
niepotwierdzenia zainteresowania pomocą określoną w ustawie	542	198
niepodjęcia lub przerwania uczestniczenia w oferowanym działaniu	2	1
dobrowolnej rezygnacji	281	122
innych	100	45
Poszukujący pracy wg stanu w końcu 2013 r., w tym:	726	304
niepełnosprawni nie pozostający w zatrudnieniu	317	126
bądź w okresie wypowiedzenia stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy	0	0
zatrudnienie u pracodawcy, wobec którego ogłoszono upadłość lub jest w stanie likwidacji, z wyłączeniem likwidacji w celu prywatyzacji	0	0
otrzymujący świadczenie socjalne przysługujące na urlopie górniczym lub górniczy zasiłek socjalny	0	0
uczestniczący w zajęciach w Centrum Integracji Społecznej lub indywidualnym programie integracji	0	0
osoby w rezerwy	0	0
pobierający rent szkoleniową	3	0
pobierający świadczenie szkoleniowe	0	0
podlegający ubezpieczeniu społecznemu rolników jako domownik lub małżonek rolnika, jeżeli zamierza podjąć zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą poza rolnictwem	1	1
pracownicy w wieku 45 lat i powyżej	23	17

Tablica 6. OSOBY UPRAWNIONE DO DODATKU AKTYWIZACYJNEGO, OSOBY UCZESTNICZĄCE W DZIAŁANIACH REALIZOWANYCH W RAMACH PROJEKTÓW WSPÓŁFINANSOWANYCH Z EFS, CUDZOZIEMCY Z PRAWEM DO ZASIĘKU

Wyszczególnienie		Razem	Kobiety	Razem	Kobiety
		w 2013 r.		w końcu 2013 r.	
Nabyły uprawnienie do dodatku aktywizacyjnego w wyniku podjęcia zatrudnienia	skierowane przez powiatowy urząd pracy	4	2	0	0
	z własnej inicjatywy	5.709	2.622	956	432
Rozpoczęły udział w działaniach realizowanych w ramach projektów współfinansowanych przez EFS, w tym:		5.344	3.010	X	X
projektach systemowych realizowanych przez powiatowe urzędy pracy		5.031	2.821	X	X
projektach konkursowych realizowanych przez powiatowe urzędy pracy		309	189	X	X
Zarejestrowani jako cudzoziemcy z prawem do zasięku, w tym:		22	15	9	6
z krajów EOG oraz Szwajcarii		3	2	1	1
Zarejestrowani jako cudzoziemcy bez prawa do zasięku, w tym:		113	64	83	57
z krajów EOG oraz Szwajcarii		12	6	12	7
Polacy z prawem do zasięku transferowego		37	15	17	9

Tablica 7. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ

Wyszczególnienie	Zgłoszone w 2013 r.				W końcu 2013 r.	
	razem	z rubr.1 dotyczące pracy			razem	w tym niewykorzystane do tej chwili 30 dni
		subsydiowanej	z sektora publicznego	sezonowej		
Ogółem wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej, z ogółem:	32.257	14.149	7.505	2.015	1.434	592
zatrudnienie lub inna praca zarobkowa	21.802	3.694	2.342	2.015	1.356	550
miejsca aktywizacji zawodowej, w tym:	10.455	10.455	5.163	X	78	42
stałe	7.491	7.491	2.324	X	78	42
przygotowanie zawodowe dorosłych	3	3	0	X	0	0
prace społecznie użyteczne	2.961	2.961	2.839	X	0	0
dla niepełnosprawnych	2.141	283	126	180	142	36
dla osób w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	41	25	11	12	0	0

Tablica 8. OSOBY OBJĄTE INDYWIDUALNYM PLANEM DZIAŁANIA W 2013 R.

Wyszczególnienie		Bezrobotni		Poszukujący pracy	
		razem	kobiety	razem	kobiety
Dla których przygotowano IPD	w okresie sprawozdawczym	30.146	15.309	19	9
Którzy przegrali realizację IPD		15.942	8.161	14	7
w tym z powodu podjęcia pracy		5.909	3.202	2	1
Zakończycieli realizację IPD		9.825	5.327	12	5
Realizujący IPD w końcu okresu sprawozdawczego (XII 2013 r.)		34.313	19.134	504	241

Tablica 9. ZGŁOSZENIA ZWOLNIEŃ I ZWOLNIENIA GRUPOWE, ZWOLNIENIA MONITOROWANE

Wyszczególnienie	w 2013 r.				w końcu 2013 r.			
	z sektora publicznego		z sektora prywatnego		z sektora publicznego		z sektora prywatnego	
	zakłady	osoby	zakłady	osoby	zakłady	osoby	zakłady	osoby
Zgłoszenia zwolnień grupowych	11	36	35	1.084	1	2	4	149
Zwolnienia grupowe	10	61	50	975	X	X	X	X
Zwolnienia monitorowane	0	0	1	4	X	X	X	X

Tablica 10. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WG POWIATÓW W LATACH 2008 Ę 2013

Powiaty	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych, stan na koniec roku					
	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Gorzów Wlkp. (grodzki)	2.370	4.443	4.546	5.332	5.250	4.898
Gorzów Wlkp. (ziemski)	1.755	2.782	2.792	3.111	3.020	3.194
Krosno Odrza skie	4.694	4.988	4.580	4.363	4.373	4.248
Mi dzyrzecz	3.473	4.584	4.713	4.587	4.873	5.085
Nowa Sól	5.977	7.838	7.497	6.958	7.301	7.539
Sjúbice	2.439	3.581	3.242	2.356	2.154	2.110
Strzelce Kraje skie	3.846	4.570	4.355	4.637	4.903	4.777
Sul cin	1.262	1.855	1.751	1.735	1.848	1.782
wiebodzin	1.861	2.393	2.100	2.359	2.955	3.124
Wschowa	1.985	2.103	2.246	2.252	2.440	2.285
Zielona Góra (grodzki)	2.748	4.363	4.529	4.879	4.826	4.532
Zielona Góra (ziemski)	2.847	4.346	4.213	4.583	4.945	4.698
aga	5.693	6.706	6.686	6.023	5.851	5.986
ary	5.361	6.510	5.975	5.959	5.875	5.547
Wojówództwo Lubuskie	46.311	61.062	59.225	59.134	60.614	59.805

Tablica 11. OSOBY POSZUKUJĄCE PRACY ZAREJESTROWANE W PUP W LATACH 2008 – 2013

Powiaty	Liczba osób poszukujących pracy zarejestrowanych w PUP, stan na koniec roku					
	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Gorzów Wlkp. (grodzki)	57	81	82	64	65	90
Gorzów Wlkp. (ziemski)	30	18	22	23	18	15
Krosno Odrzańskie	48	53	46	45	34	30
Międzyrzecz	44	48	64	87	93	82
Nowa Sól	94	123	107	76	64	56
Słubice	11	18	20	15	22	25
Strzelce Krajeńskie	95	73	86	49	42	45
Sulęcyn	19	17	27	25	25	25
Wielbórz	28	30	24	11	12	13
Wschowa	81	85	73	69	61	63
Zielona Góra (grodzki)	73	77	91	77	56	85
Zielona Góra (ziemski)	80	62	70	63	65	62
Ząbkowice	50	58	34	36	29	33
Zgorzelec	138	127	106	103	101	102
Województwo Lubuskie	848	870	852	743	687	726

Tablica 12. PNAPÚYWÍ BEZROBOTNYCH WG POWIATÓW W LATACH 2008 Ę 2013

Powiaty	Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w latach:					
	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Gorzów Wielkopolski (grodzki)	8.806	11.348	10.448	10.348	9.801	9.827
Gorzów Wielkopolski (ziemski)	4.821	6.705	5.902	5.533	5.329	5.680
Krosno Odrza skie	6.772	7.137	7.489	5.727	5.940	6.172
Mi dzyrzecz	5.267	6.863	6.191	4.495	6.226	6.531
Nowa Sól	9.987	12.153	10.878	9.093	8.839	8.780
Sjúbice	4.561	5.653	5.618	4.519	4.053	4.071
Strzelce Kraje skie	6.800	7.312	7.263	6.057	6.251	6.364
Sul cin	3.518	4.848	4.123	3.513	3.710	3.683
wiebodzin	3.613	5.495	5.134	4.639	4.955	4.609
Wschowa	3.406	4.170	4.349	3.732	3.793	3.788
Zielona Góra (grodzki)	8.037	10.753	10.450	8.644	8.725	8.033
Zielona Góra (ziemski)	7.010	9.382	8.753	7.666	7.874	7.597
aga	8.887	10.729	10.855	10.057	9.947	9.448
ary	18.919	21.924	21.639	16.535	9.845	9.097
Województwo Lubuskie	100.404	124.472	119.092	100.558	95.288	93.680

Tablica 13. PODPÚYWI BEZROBOTNYCH WG POWIATÓW W LATACH 2008 Ę 2013

Powiaty	Liczba bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji w latach:					
	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Gorzów Wlkp. (grodzki)	9.766	9.275	10.345	9.562	9.883	10.179
Gorzów Wlkp. (ziemski)	5.341	5.678	5.892	5.214	5.420	5.506
Krosno Odrza skie	7.133	6.843	7.897	5.944	5.930	6.297
Mi dzyrzecz	5.642	5.752	6.062	4.621	5.940	6.319
Nowa Sól	10.139	10.292	11.219	9.632	8.496	8.542
Sjúbice	4.903	4.511	5.957	5.405	4.255	4.115
Strzelce Kraje skie	6.954	6.588	7.478	5.775	5.985	6.490
Sul cin	3.908	4.255	4.227	3.529	3.597	3.749
wiebodzin	3.426	4.963	5.427	4.380	4.359	4.440
Wschowa	3.295	4.052	4.206	3.726	3.605	3.943
Zielona Góra (grodzki)	9.295	9.138	10.284	8.294	8.778	8.327
Zielona Góra (ziemski)	7.902	7.883	8.886	7.296	7.512	7.844
aga	9.517	9.716	10.875	10.720	10.119	9.313
ary	19.165	20.775	22.174	16.551	9.929	9.425
Województwo Lubuskie	106.386	109.721	120.929	100.649	93.808	94.489

Tablica 14. STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO W POWIATACH WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO W LATACH 2008 Ę 2013

Powiaty	Stopa bezrobocia (stan na koniec roku)					
	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Gorzów Wielkopolski (grodzki)	4,2%	7,6%	7,8%	9,3%	9,3%	8,6%
Gorzów Wielkopolski (ziemski)	8,2%	12,4%	12,0%	12,7%	12,7%	12,9%
Krosno Odrza skie	26,5%	27,9%	27,1%	23,6%	24,1%	23,9%
Mi dzyrzecz	16,7%	21,0%	21,5%	21,1%	21,9%	23,4%
Nowa Sól	21,3%	26,3%	26,1%	24,2%	24,9%	26,0%
Sjűbice	14,4%	19,9%	18,8%	14,5%	12,2%	13,1%
Strzelce Kraje skie	21,6%	24,8%	24,9%	24,3%	25,6%	25,4%
Sul cin	10,6%	14,9%	14,4%	14,5%	15,6%	15,3%
wiebodzin	8,0%	10,2%	9,2%	9,7%	12,1%	13,1%
Wschowa	14,5%	15,3%	16,1%	16,4%	17,8%	17,4%
Zielona Góra (grodzki)	4,9%	7,5%	7,6%	8,2%	8,3%	7,8%
Zielona Góra (ziemski)	10,4%	15,1%	14,9%	14,9%	15,8%	15,2%
aga	22,6%	25,7%	26,6%	25,7%	25,2%	25,4%
ary	15,9%	18,8%	17,9%	17,3%	17,1%	16,5%
Województwo Lubuskie	12,5%	15,9%	15,6%	15,4%	15,8%	15,7%

**Tablica 15. BEZROBOTNI B D CY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY WOJ. LUBUSKIEGO, WG WYKSZTAŹENIA,
CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY, WIEKU I STA U PRACY (stan na 31 grudnia 2013 r.)**

Wyszczególnienie	Do 25 roku ycia	Długotrwale bezrobotni	Powy ej 50 roku ycia	Bez kwalifikacji zawodowych	Samotnie wychowuj ce co najmniej 1 dziecko, do 18 roku ycia	Niepełnosprawni	Bez do wiadzenia zawodowego	Bez wykształcenia redniego	Kobiety które nie podj ły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	Osoby które po odbyciu kary pozbawienia wolno ci nie podj ły zatrudnienia	Osoby po zako czeniu realizacji kontraktu socjalnego
wykształcenie											
wy sze	711	2.049	501	X	495	304	1.637	X	381	6	0
policealne i rednie zawodowe	2.453	5.898	3.133	1.371	1.501	1.040	2.822	X	1.225	68	0
rednie ogólnokształc ce	1.641	2.487	722	2.813	899	361	1.730	X	738	22	0
zasadnicze zawodowe	2.403	9.716	5.697	1.449	2.367	1.655	1.669	18.424	1.732	456	10
gimnazjalne i poni ej	2.942	9.899	5.811	12.642	2.973	1.465	4.710	17.578	2.515	782	10
czas pozostawania bez pracy											
do 1 miesi ca	1.445	1.581	1.611	1.856	660	485	1.404	3.704	331	194	1
1 . 3 miesi ce	2.677	3.445	3.060	3.621	1.273	933	2.802	7.000	754	318	3

3 . 6 miesi cy	2.578	2.935	2.673	3.472	1.451	854	2.684	6.441	933	251	3
6 . 12 miesi cy	1.630	4.043	3.148	3.687	1.675	944	2.143	7.209	1.240	270	3
12 . 24 miesi ce	1.291	10.013	2.613	3.055	1.716	804	1.921	6.302	1.553	196	2
powy ej 24 miesi cy	529	8.032	2.759	2.584	1.460	805	1.614	5.346	1.780	105	8
Wiek											
18 . 24 lat	10.150	3.443	X	4.767	1.460	284	6.256	5.149	1.291	67	0
25 . 34 lat	X	8.263	X	4.139	3.798	632	4.297	7.581	3.209	307	3
35 . 44 lat	X	6.487	X	2.937	2.167	755	1.035	8.001	1.453	352	4
45 . 54 lat	X	6.446	X	3.312	683	1.488	574	8.504	528	353	5
55 . 59 lat	X	4.016	X	2.375	118	1.295	311	5.087	110	176	7
powy ej 60 lat	X	1.394	X	745	9	371	95	1.680	X	79	1
sta pracy											
do 1 roku	2.271	4.643	947	3.266	1.497	444	3.149	4.630	1.408	320	3
1 . 5 lat	2.698	6.615	847	3.819	2.504	665	X	7.671	1.776	343	3
5 . 10 lat	94	4.408	1.234	1.851	1.400	635	X	5.313	655	166	1
10 . 20 lat	X	5.342	3.963	2.302	885	1.119	X	6.821	323	214	6
20 . 30 lat	X	3.818	5.655	1.721	196	1.178	X	5.069	23	92	2
30 lat i wi cej	X	1.018	2.731	620	21	433	X	1.801	2	18	0
bez sta u	5.087	4.205	487	4.696	1.732	351	9.419	4.697	2.404	181	5
Województwo Lubuskie	10.150	30.049	15.864	18.275	8.235	4.825	12.568	36.002	6.591	1.334	20

Tablica 16. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ ORAZ PODJ ĄCIA PRACY W WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM W 2013 r.

Powiaty	Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej			Podj Ącia pracy		
	ogółem	w tym subsydiowane		ogółem	w tym pracy subsydiowanej	
		ogółem	Udziały		ogółem	Udziały
Gorzów Wielkopolski (grodzki)	4.003	1.194	29,8%	3.929	468	11,9%
Gorzów Wielkopolski (ziemski)	1.455	672	46,2%	2.297	301	13,2%
Krosno Odrza skie	2.488	703	28,3%	3.287	304	9,3%
Mi dzyrzecz	1.701	851	50,0%	3.131	291	9,3%
Nowa Sól	2.094	1.124	53,7%	4.068	475	11,7%
Sjubice	1.067	573	53,7%	1.870	289	15,5%
Strzelce Kraje skie	1.819	949	52,2%	3.139	348	11,1%
Sul cin	1.939	651	33,6%	1.562	269	17,2%
wiebodzin	995	460	46,2%	2.133	182	8,5%
Wschowa	1.150	481	41,8%	1.592	164	10,3%
Zielona Góra (grodzki)	4.148	1.412	34,0%	3.186	317	10,0%
Zielona Góra (ziemski)	2.131	781	36,6%	3.311	340	10,3%
aga	3.586	2.385	66,5%	4.098	1.073	26,2%
ary	3.681	1.913	52,0%	3.787	509	13,4%
Województwo Lubuskie	32.257	14.149	43,9%	41.390	5.330	12,9%

Tablica 17. STRUKTURA WYDATKÓW Z FUNDUSZY PRACY W PUP w 2013 r. (w tys. zŹ)*

Powiatowe Urz dy Pracy	Wydatki ogŹm	w tym na:												
		Zasiłki dla bezrobotnych ze składkami	Dodatki aktywizacyjne i włączenia integracyjne	Programy na rzecz promocji zatrudnienia										Pozostałe programy
				OgŹm	w tym na:									
					Szkolenia	Prace interwencyjne	Roboty publiczne	Prace spoŹecznie u yteczne	Refundacja kosztŹw wyposa enia i doposa enia stanowiska pracy	rodki na podj cie działajano ci gospodarczej	Stypendia i składki na ubezpieczenie spoŹeczna za okres			
sia u	przygotowania zawodowego dorosłych	szkolenia, studiŹw podyplomowych i kontynuowaniu nauki												
GorzŹw Wlkp.	31.772,4	17.209,7	893,5	12.795,3	349,7	872,2	686,8	277,6	2.415,6	2.791,8	4.925,1	0,0	294,1	182,4
Krosno Odrza skie	18.138,1	9.218,7	428,8	7.901,7	249,3	0,0	756,7	45,8	1.695,8	2.340,0	2.509,5	0,0	227,3	77,3
Mi dzyrzec	21.816,9	12.054,8	625,6	8.642,8	375,0	153,9	387,7	28,7	717,4	2.716,3	3.628,7	0,0	225,6	409,5
Nowa SŹl	27.236,5	14.979,2	1.012,1	10.686,2	334,1	310,7	1.651,3	261,5	1.238,9	2.699,8	3.420,0	0,0	406,9	363,0
Sjubicze	8.765,9	3.552,5	102,4	4.759,5	23,8	130,5	151,5	60,7	1.032,6	1.790,3	1.543,9	0,0	19,2	7,0
Strzelce Kraje skie	20.658,5	10.022,5	1.236,3	8.878,4	267,3	631,1	336,2	166,1	899,9	2.587,0	3.675,2	0,0	237,0	78,6
Sul cin	9.214,8	3.592,3	100,9	5.187,9	164,2	127,1	363,0	22,6	1.038,4	1.209,9	1.897,4	0,0	92,5	272,8
wiebodzin	11.890,3	6.572,4	223,9	4.685,7	257,6	70,2	159,1	77,6	1.011,0	1.350,9	1.555,9	0,0	111,3	92,1
Wschowa	8.831,0	3.409,5	95,6	5.010,3	416,3	54,2	288,5	71,4	1.201,7	1.295,6	1.377,4	0,0	205,8	99,4
Zielona GŹra	37.132,8	19.530,7	1.016,2	15.802,4	488,3	1.237,6	2.085,4	94,0	771,7	1.679,0	8.929,2	0,0	296,5	220,7
aga	24.527,8	12.497,5	1.032,2	10.578,3	95,3	2.798,9	423,2	311,8	1.957,0	1.772,5	3.051,5	0,0	121,4	46,7
ary	18.972,1	8.938,6	304,9	8.994,6	172,1	853,5	209,6	300,9	1.358,8	2.661,7	3.179,1	12,5	207,0	39,4
WojewŹdztwo Lubuskie	238.957,1**	121.578,4	7.072,4	103.923,1	3.193,0	7.239,9	7.499,0	1.718,7	15.338,8	24.894,8	39.692,9	12,5	2.444,6	1.888,9

* Na podstawie sprawozdania M PIPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy w 2013 r.

**Kwota wydatkŹw ogŹm dla wojewŹdztwa lubuskiego nie obejmuje wydatkŹw poniesionych w ramach Funduszu Pracy przez WojewŹdzki Urz d Pracy w 2013 roku (845,4 tys. zŹ)